

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-10020

Chișinău

4 noiembrie 2020

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege privind activitatea de asigurare și reasigurare, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.777 din 28 octombrie 2020.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Finanțelor.

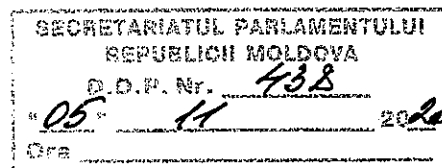
Anexe:

1. Hotărîrea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 133 file și în limba rusă – 149 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (4 file);
4. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (16 file);
5. Raportul de expertiză al Ministerului Justiției (9 file);
6. Avizele ministerelor și autorităților vizate (26 file);
7. Sinteza obiecțiilor și recomandărilor (54 file);
8. Tabelul de concordanță (140 file);

Secretar general
adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Oleg Barcari
Tel.: 022-250-385

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 447

din 28 octombrie 2020

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege
privind activitatea de asigurare și reasigurare**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

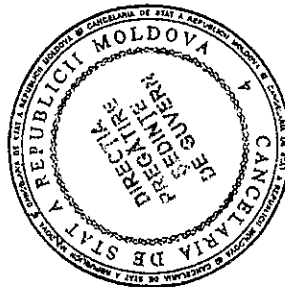
Se aprobă și se prezintă Parlamentului proiectul de lege privind activitatea de asigurare și reasigurare.

Prim-ministru

ION CHICU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul finanțelor

Serghei PUȘCUȚA

Ministrul justiției

Fadei Nagacevschi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE
PRIVIND ACTIVITATEA DE ASIGURARE ȘI REASIGURARE****Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE****Secțiunea I
OBIECTUL, SCOPUL ȘI DOMENIUL DE APLICARE**

- Articolul 1. Obiectul și scopul legii
- Articolul 2. Domeniul de aplicare
- Articolul 3. Cadrul juridic
- Articolul 4. Definiții
- Articolul 5. Asigurarea obligatorie și asigurare benevolă (facultativă)
- Articolul 6. Prestația datorată de asigurător
- Articolul 7. Prima de asigurare
- Articolul 8. Asigurarea persoanelor fizice și persoanelor juridice străine, a apatrizilor

**Capitolul II
REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII****Secțiunea I
LICENȚIEREA SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE ȘI/SAU REASIGURARE**

- Articolul 9. Prevederi generale
- Articolul 10. Procedura de licențiere
- Articolul 11. Planul de afaceri
- Articolul 12. Motivele de respingere a cererii de licențiere
- Articolul 13. Reperfectarea licenței
- Articolul 14. Eliberarea duplicatului licenței
- Articolul 15. Suspendarea licenței societății de asigurare/reasigurare
- Articolul 16. Retragerea licenței societății de asigurare/reasigurare
- Articolul 17. Alte măsuri aplicate participanților profesioniști
- Articolul 18. Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor
- Articolul 19. Cerințele de licențiere a sucursalei societății de asigurare și/sau reasigurare din alte state

Articolul 20. Capitalul de dotare a sucursalei

Articolul 21. Conducerea sucursalei

Articolul 22. Evaluarea calității societății de asigurare și/sau reasigurare care solicită înființarea sucursalei

Articolul 23. Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto

Articolul 24. Notificarea și informarea

Articolul 25. Publicarea informației de către sucursală

Articolul 26. Sucursale care nu respectă dispozițiile legale

Articolul 27. Retragera licenței sucursalei

Articolul 28. Modificări în situațiile asigurătorilor

Secțiunea II

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DE ASIGURARE ȘI/SAU REASIGURARE

Articolul 29. Fondatorii și acționarii societăților de asigurare și/sau reasigurare

Articolul 30. Acționarii care dețin participații calificate. Achizițiile

Articolul 31. Evaluarea potențialului acționar semnificativ

Articolul 32. Limitele activității asigurătorului/reasigurătorului

Articolul 33. Denumirea și sediul societății de asigurare și/sau reasigurare

Articolul 34. Sistemul de guvernare

Articolul 35. Organele de conducere

Articolul 36. Persoane care dețin funcții-cheie

Articolul 37. Comitetul de audit

Articolul 38. Managementul riscurilor

Articolul 39. Evaluarea internă a riscurilor și a solvabilității

Articolul 40. Sistemul de control intern

Articolul 41. Auditul intern

Articolul 42. Funcția actuarială

Articolul 43. Funcții și activități externalizate

Articolul 44. Cerințe operaționale specifice

Articolul 45. Deschiderea sucursalelor

Articolul 46. Înființarea sucursalelor pe teritoriul altui stat

Articolul 47. Lichidarea sucursalelor

Articolul 48. Informația statistică privind activitatea desfășurată

Articolul 49. Înregistrarea modificărilor societăților de asigurare și/sau reasigurare

Articolul 50. Publicarea informațiilor și raportarea

Articolul 51. Regimul informațiilor confidențiale

- Articolul 52. Accesul la informație
- Articolul 53. Auditul situațiilor financiare
- Articolul 54. Auditul în scop de supraveghere
- Articolul 55. Transferul portofoliului de asigurare
- Articolul 56. Asocierea societăților de asigurare și/sau reasigurare

Secțiunea III

SOLVABILITATEA ȘI STABILITATEA FINANCIARĂ

- Articolul 57. Evaluarea activelor și a pasivelor
- Articolul 58. Prevederi generale cu privire la active
- Articolul 59. Tipuri de investiții admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim
- Articolul 60. Restricții privind investițiile individuale care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim
- Articolul 61. Localizarea activelor care acoperă rezervele tehnice și cerința minimă de capital .
- Articolul 62. Corelarea investițiilor care acoperă rezervele tehnice
- Articolul 63. Prevederi speciale cu privire la asigurări în care riscul investițional este suportat de persoana asigurată
- Articolul 64. Restricții la investițiile individuale
- Articolul 65. Rezervele tehnice. Dispoziții generale
- Articolul 66. Calcularea rezervelor tehnice
- Articolul 67. Evaluarea garanțiilor financiare și a opțiunilor incluse în contractele de asigurare/reasigurare
- Articolul 68. Sume recuperabile din contracte de reasigurare
- Articolul 69. Calitatea datelor și aproximări aplicate. Compararea rezultatelor cu experiențele anterioare
- Articolul 70. Adecvarea și majorarea rezervelor tehnice
- Articolul 71. Determinarea fondurilor proprii

Secțiunea IV

SOLVABILITATEA ASIGURĂTORULUI/REASIGURĂTORULUI

- Articolul 72. Solvabilitatea și stabilitatea financiară a asigurătorului/reasiguratorului
- Articolul 73. Frecvența calculării

Secțiunea V
CERINȚA DE CAPITAL MINIM

Articolul 74. Calcularea cerinței de capital minim

Secțiunea VI
INVESTIȚII

Articolul 75. Norme prudențiale privind investițiile

Articolul 76. Restricții privind tranzacțiile societăților de asigurare/reasigurare

Secțiunea VII
SOCIETĂȚI DE ASIGURARE AFLATE ÎN DIFICULTATE

Articolul 77. Identificarea și notificarea deteriorării situației financiare

Articolul 78. Supravegherea în cazul deteriorării situației financiare

Articolul 79. Planul de redresare și planul de finanțare

Articolul 80. Rezoluția societăților de asigurare și/sau reasigurare

Articolul 81. Vânzarea activității și a portofoliului

Articolul 82. Administrarea specială

Secțiunea VIII
REORGANIZAREA ȘI LICHIDAREA SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE

Articolul 83. Măsuri de reorganizare

Articolul 84. Procedura de lichidare

Articolul 85. Registrul special

Articolul 86. Fondul de garantare în asigurări

Secțiunea IX
CONDIȚIILE CONTRACTELOR DE ASIGURARE DIRECTĂ

Articolul 87. Condiții de asigurare și tarife

Articolul 88. Informarea contractanților de asigurări

Articolul 89. Protecția consumatorului

Articolul 90. Examinarea petițiilor

Articolul 91. Obligația de menținere a contractului

Secțiunea X
DISPOZIȚII SPECIFICE ASIGURĂRII GENERALE ȘI DE VIAȚĂ

- Articolul 92. Condiții de asigurare
- Articolul 93. Coasigurarea
- Articolul 94. Servicii de asistență
- Articolul 95. Dispoziții specifice asigurării de viață

Secțiunea XI
DISPOZIȚII SPECIFICE REASIGURĂRII

- Articolul 96. Activitatea de reasigurare

Secțiunea XII
**DESFĂȘURAREA SIMULTANĂ A ACTIVITĂȚII
DE ASIGURĂRI GENERALE ȘI DE ASIGURĂRI DE VIAȚĂ**

- Articolul 97. Reglementări specifice
- Articolul 98. Gestionarea separată a activităților de asigurare de viață și de asigurare generală

**CAPITOLUL III
SUPRAVEGHEREA LA NIVEL DE GRUP**

Secțiunea I
DOMENIUL DE APLICARE

- Articolul 99. Supravegherea la nivel de grup

Secțiunea II
SOLVABILITATEA LA NIVEL DE GRUP

- Articolul 100. Supravegherea solvabilității la nivel de grup
- Articolul 101. Supravegherea concentrării riscurilor și tranzacțiilor intragrup
- Articolul 102. Supravegherea sistemului de guvernare
- Articolul 103. Coordonarea activităților de supraveghere
- Articolul 104. Acordurile de colaborare în domeniul supravegherii de grup
- Articolul 105. Colegiile de supraveghetori

CAPITOLUL IV INTERMEDIARII ÎN ASIGURĂRI ȘI/SAU ÎN REASIGURĂRI

Secțiunea I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 106. Intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări

Secțiunea II ACTIVITATEA INTERMEDIARILOR ÎN ASIGURĂRI ȘI/SAU REASIGURĂRI

Articolul 107. Activitatea agentului de asigurare, a agentului bancassurance

Articolul 108. Activitatea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

Articolul 109. Activitatea asistentului în brokeraj

Secțiunea III LICENȚIEREA BROKERILOR DE ASIGURARE ȘI/SAU REASIGURARE

Articolul 110. Licențierea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

Articolul 111. Suspendarea și retragerea licenței brokerului de asigurare și/sau reasigurare

Articolul 112. Denumirea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

Articolul 113. Responsabilitățile brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

CAPITOLUL V SUPRAVEGHERE PRUDENȚIALĂ

Secțiunea I AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE

Articolul 114. Principii generale privind procesul de supraveghere

Articolul 115. Competența și atribuțiile Autorității de supraveghere

Articolul 116. Măsurile și metode de supraveghere

Articolul 117. Procesul de supraveghere

Articolul 118. Informații furnizate în scopuri de supraveghere

Articolul 119. Cooperarea și schimbul de informații

Articolul 120. Secretul profesional

Articolul 121. Cerințe de publicare pentru Autoritatea de supraveghere

Secțiunea II
SANCTIUNI

Articolul 122. Răspunderea și sancțiuni

Capitolul VI
DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 123. Dispoziții tranzitorii

Articolul 124. Dispoziții finale

Anexă ___ Clasele de asigurări

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial Directiva 2009/138/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 335 din 17 Decembrie 2009, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea I

OBIECTUL, SCOPUL ȘI DOMENIUL DE APLICARE

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege reglementează:

- a) autorizarea și desfășurarea activității de asigurare și/sau reasigurare, de intermediere în asigurări și/sau reasigurări pe teritoriul Republicii Moldova;
- b) cerințele prudențiale pentru societățile de asigurare și/sau reasigurare, intermediarii în asigurări și reasigurări;
- c) supravegherea grupurilor de asigurare și de reasigurare;
- d) regimul societăților de asigurare și/sau reasigurare aflate în dificultate;
- e) reorganizarea și lichidarea societăților de asigurare și/sau reasigurare;
- f) competența și atribuțiile Autorității de supraveghere, cooperarea acestuia cu alte autorități, organisme și persoane.

(2) Dispozițiile prezentei legi nu se extind asupra asigurărilor sociale de stat, asigurărilor obligatorii de asistență medicală și fondurilor nestatale de pensii.

(3) Scopul prezentei legi constă în asigurarea stabilității, transparenței și a libertății de a presta servicii în sectorul asigurărilor, prevenirea riscurilor de sistem și protejarea drepturilor asiguraților, beneficiarilor de asigurare și terțelor persoane.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Dispozițiile prezentei legi se aplică:

- a) societăților care solicită licență pentru desfășurarea activității de asigurare și/sau reasigurare în conformitate cu prezenta lege;
- b) societăților care dețin licență pentru desfășurarea activității de asigurare și/sau reasigurare și activează pe teritoriul Republicii Moldova, precum și sucursalelor acestora din țările terțe;
- c) sucursalelor societăților de asigurare și/sau reasigurare din țările terțe în ceea ce privește activitatea acestora desfășurată în Republica Moldova;

d) persoanelor juridice sau fizice care solicită autorizarea sau licențierea după caz pentru desfășurarea activității de intermediere sau care desfășoară activitate de intermediere în asigurări și/sau reasigurări și alte activități conexe acesteia în conformitate cu prezenta lege.

(2) În procesele de avizare, licențiere, notificare și aprobare prevăzute de prezenta lege, prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu se aplică.

(3) Dispozițiile altor legi se aplică în mod corespunzător societăților de asigurare și reasigurare dacă anumite dispoziții individuale ale prezentei legi nu prevăd altfel.

Articolul 3. Cadrul juridic

Cadrul juridic privind activitatea în domeniul asigurărilor și reasigurărilor, stabilirea și dezvoltarea relațiilor dintre societățile de asigurare și/sau reasigurare, asigurați /contractanți/beneficiari și terțe persoane este format din Constituția Republicii Moldova, Codul civil al Republicii Moldova, prezenta lege, alte acte normative, inclusiv ale autorității de supraveghere emise întru executarea prezentei legi, acordurile internaționale în domeniu la care Republica Moldova este parte.

Articolul 4. Definiții

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

activitate de asigurare – activitate care constă, în principal, din: înaintarea ofertelor, negocierea și încheierea de contracte de asigurare și reasigurare, încasarea de prime, regularizarea de daune, efectuarea de acțiuni de regres și recuperarea daunelor;

activitatea de reasigurare – activitate care constă în preluarea de riscuri de o altă societate de reasigurare rezidentă sau dintr-un alt stat, cedate de o societate de asigurare rezidentă sau dintr-un alt stat;

activitate de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări – activitate care constă din prezentarea sau propunerea ofertelor de contractare a serviciilor de asigurare și/sau de reasigurare, din alte acțiuni de pregătire a încheierii unor astfel de contracte, din încheierea lor, sau de contribuție la gestionarea contractelor, în special în cazul despăgubirilor/indemnizațiilor de asigurare;

actuar – persoană fizică specializată în evaluarea riscurilor financiare prin metode actuariale (statistice, matematice și economice) titular a unui certificat de calificare al actuarului eliberat de autoritatea de supraveghere;

acționar semnificativ – persoană fizică sau juridică ce exercită nemijlocit și de una singură ori prin intermediul altor persoane fizice sau juridice, ori în colaborare cu ele, acționând în mod concertat, drepturi aferente deținerii participației calificate;

agent bancassurance – banca și/sau sucursala băncii din alt stat care desfășoară activități pe teritoriul Republicii Moldova, asociație de economii și

împrumut, organizație de creditare nebancaară, care în baza mandatului acordat de societatea de asigurare este în drept să încheie, în numele și din contul societății de asigurare, contracte de asigurare cu terții conform condițiilor stipulate în contractul de mandat și nu pot avea altă calitate pe piața de asigurări;

agent de asigurare – persoană fizică sau persoană juridică ce desfășoară activitate profesională în baza mandatului acordat de societatea de asigurare, avînd dreptul să încheie, în numele și din contul societății de asigurare, contracte de asigurare cu terții, conform condițiilor stipulate în contractul de mandat, fără să aibă calitatea de asigurător, reasigurator, agent bancassurance sau de broker de asigurare și/sau de reasigurare;

asigurare – transfer al unui risc eventual, inclusiv al riscului la care este expusă viața, sănătatea sau patrimoniul unei persoane, de la asigurat la societatea de asigurare și/sau reasigurare, în conformitate cu contractul de asigurare;

asigurat – persoană care are încheiat sau pentru care s-a încheiat un contract de asigurare cu societatea de asigurare;

asistent în brokeraj – persoană fizică, juridică care activează în baza unui contract încheiat cu un broker de asigurare și/sau de reasigurare și sub acoperirea contractului de răspundere civilă profesională a brokerului în cauză, să desfășoare anumite activități necesare pentru îndeplinirea contractului de mandat;

asistență (assistance) – acordarea de către societatea de asigurare și/sau reasigurare, persoana juridică sau brokerul de asigurare și/sau de reasigurare, în baza unei convenții de colaborare, a asistenței asiguratului (beneficiarului) sau părții păgubite sau, după caz, unei alte societăți de asigurare și/sau reasigurare, în caz de producere a riscului asigurat, care constă în organizarea prestării serviciilor tehnice, medicale, financiare, juridice aferente achitării despăgubirii;

autoritate de supraveghere – Comisia Națională a Pieței Financiare;

beneficiar – persoană fizică sau juridică asigurată sau desemnată de contractant, care primește indemnizația sau beneficiile prevăzute în contractul de asigurare;

beneficiar efectiv – persoană fizică care deține sau controlează în ultimă instanță achizitorul potențial ori deținătorul direct sau indirect al unei cote de participare în capitalul social al societății de asigurare și/sau reasigurare egale sau mai mari decât participația de calificare;

Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule (birou național) – organizație profesională care este constituită în conformitate cu Recomandarea nr.5 din 25 ianuarie 1949, adoptată de Subcomitetul de transport rutier al Comitetului de transporturi interioare din cadrul Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite și care grupează asigurătorii licențiați în Republica Moldova să practice asigurarea de răspundere civilă auto;

broker de asigurare și/sau de reasigurare – persoană juridică înregistrată în Republica Moldova care, în condițiile prezentei legi, negociază pentru clienții săi persoane fizice sau juridice, asigurați (reasigurați) sau potențiali asigurați

(reasigurați), încheierea de contracte de asigurare (reasigurare) și care prestează servicii de consultanță și evaluare a riscurilor și acordă asistență pe durata derulării contractelor sau în legătură cu regularizarea daunelor;

contractant al asigurării – persoana fizică sau juridică care are un contract de asigurare încheiat cu un asigurator;

cheltuieli de achiziție – cheltuieli de încheiere a contractelor de asigurare care cuprind atât cheltuielile direct imputabile, precum comisioanele de achiziție și cheltuielile de deschidere a dosarului sau de acceptare a contractelor de asigurare în portofoliu, cât și cheltuielile indirect imputabile, precum cheltuielile de marketing sau cheltuielile administrative legate de examinarea cererilor și eliberarea polițelor de asigurare;

control – relația dintre o societate mamă și o sucursală sau o relație de aceeași natură între orice persoană și o societate;

corespondent – orice societate de asigurare și/sau reasigurare sau altă persoană juridică desemnată de către una sau mai multe societăți de asigurare și/sau reasigurare nerezidente ale Republicii Moldova, cu aprobarea prealabilă a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, în scopul soluționării cererilor de despăgubire rezultate din accidente de autovehicule produse pe teritoriul Republicii Moldova pentru care societatea de asigurare și/sau reasigurare sau societățile de asigurare și/sau reasigurare nerezidente au emis o poliță de asigurare de răspundere civilă auto valabilă pe teritoriul Republicii Moldova;

despăgubire de asigurare – suma datorată sau plătită de către societatea de asigurare asiguratului, beneficiarului asigurării sau unei terțe persoane în vederea compensării pagubei produse de cazul asigurat în limitele prevăzute de contractul de asigurare;

externalizare (outsourcing) – acord între o societate de asigurare și/sau reasigurare și un prestator de servicii, indiferent dacă este o entitate supravegheată sau nu, prin care prestatorul respectiv de servicii efectuează un proces, un serviciu sau o activitate, care altfel ar fi fost realizat(ă) de însăși societatea de asigurare și/sau reasigurare;

sucursală – o subdiviziune separată a persoanei juridice, situată în afara sediului acesteia, care are aparența permanenței, propria conducere și dotarea materială necesară pentru a desfășura o parte sau toate activitățile persoanei juridice;

fond de garantare – fond de mijloace financiare constituit prin contribuția societăților de asigurare în vederea protejării intereselor asiguraților, beneficiarilor asigurării și terțelor persoane prin restituirea primelor, plata indemnizațiilor și despăgubirilor, rezultate din contractele de asigurare benevolă (facultativă) și obligatorie, în cazul constatării insolvenței asiguratorului;

funcție – capacitatea internă de a efectua sarcini concrete în cadrul unui sistem de guvernare care include funcția de management al riscurilor, funcția de conformitate, funcția de audit intern, funcția actuarială și alte tipuri de funcții;

grup – un grup de societăți format dintr-o societate participativă, filialele acesteia și entitățile în cadrul căreia respectiva societate participativă sau filialele acesteia dețin o participație, precum și un grup de entități legate între ele printr-o relație în următorul sens:

a) două sau mai multe entități sunt conduse împreună, în virtutea unui contract încheiat sau a prevederilor din actul constitutiv al entităților;

b) organele de conducere a două sau mai multe entități sunt formate din aceleași persoane reprezentând majoritatea, aflate în funcție în perioada de gestiune până la întocmirea situațiilor financiare consolidate;

holding de asigurare – societate-mamă care nu este holding financiar mixt care achiziționează și deține participații, majoritare sau exclusive, în filiale care reprezintă asigurători sau reasiguratori, cel puțin una fiind asigurător sau reasigurator;

holding mixt de asigurare – societate-mamă, alta decât o societate de re/asigurare, care nu este holding de asigurare sau holding financiar mixt, cel puțin una dintre filialele sale fiind un asigurător sau reasigurator;

holding financiar mixt – o societate-mamă, alta decât o entitate reglementată, care împreună cu filialele sale, din care cel puțin una este o entitate reglementată cu sediul în Republica Moldova, și împreună cu alte entități constituie un conglomerat financiar;

indemnizație de asigurare – suma datorată sau plătită de către societatea de asigurare asiguratului sau beneficiarului asigurării la producerea riscului prevăzut în baza și în limitele contractului de asigurare;

informație confidențială – orice informație referitoare la un participant profesionist la piața asigurărilor, ce reprezintă secret comercial, fiscal sau alt secret ocrotit de lege, precum și informațiile deținute de către Autoritatea de supraveghere în scopul ori în legătură cu exercitarea atribuțiilor ei, a căror dezvăluire ar putea dăuna interesului sau prestigiului persoanei la care se referă;

intermediar în asigurări – persoană fizică sau juridică ce desfășoară activitate de intermediere în asigurări în schimbul unei remunerații și are calitatea de broker de asigurare, agent de asigurare sau agent bancassurance;

intermediar în reasigurări – broker de reasigurare care intermediază, în schimbul unei remunerații, în principal activitatea de reasigurare;

legături strânse – legături strânse în sensul Legii nr.171/2012 privind piața de capital;

mandat de brokeraj – contract de mandat încheiat între asigurat (reasigurat) sau potențial asigurat (reasigurat), în calitate de client, și brokerul de asigurare și/sau de reasigurare prin care se încredințează acestuia din urmă negocierea încheierii contractelor de asigurare sau de reasigurare, acordarea de asistență înainte și pe durata derulării contractelor sau în legătură cu regularizarea daunelor, după caz;

măsurarea riscului – înseamnă o funcție matematică ce atribuie o valoare monetară unei prognoze în baza distribuției probabilităților și crește odată cu

nivelul expunerii la risc care este sursa acelei prognoze a distribuției probabilităților;

participație – deținerea, directă sau prin control, a cel puțin 20% din drepturile de vot sau din capitalul unei societăți, în cadrul supravegherii de grup;

participanți profesioniști la piața asigurărilor – societate de asigurare sau reasigurare, sucursală a societății de asigurare și/sau reasigurare dintr-o țară terță, intermediar în asigurări și/sau în reasigurări, actuar care desfășoară activitate în temeiul prezentei legi, biroul național;

participație calificată – deținere de către o persoană, direct sau indirect, a cel puțin 10% din capitalul social sau din drepturile de vot ale societății de asigurare sau reasigurare sau orice altă posibilitate de a exercita o influență semnificativă asupra administrării societății de asigurare și/sau reasigurare în care este deținută participația în cauză;

persoane care dețin funcții-cheie – membri ai personalului ale căror funcții le conferă o influență semnificativă asupra orientării societății de asigurare și/sau reasigurare, care nu sunt membri ai organului de conducere și care dețin funcția actuarială, funcția de management al riscului, funcția de conformitate, funcția de audit intern, precum și contabilul șef, directorul financiar, șef serviciu daune;

persoane cu funcții de conducere – persoana care, fiind investită prin lege, statut sau acte administrative, își asumă obligații și exercită de sine stătător sau în comun cu alte persoane atribuții de funcție în numele și în contul societății de asigurare și/sau reasigurare, intermediarului în asigurări și/sau reasigurări și biroului național și sunt: membri ai consiliului societății, ai organului executiv, conducătorul sucursalei;

pieță reglementată – piață reglementată în sensul Legii nr.171/2012 privind piața de capital;

primă brută scrisă – primă calculată de către societatea de asigurare sau reasigurare conform unui contract de asigurare (reasigurare), înainte de deducerea oricăror sume din aceasta;

primă de asigurare - suma pe care contractantul este obligat să o plătească societății de asigurare, la eliberarea unei polițe de asigurare, în modul și în termenul prevăzut de contractul de asigurare, în schimbul acoperirii de către societatea de asigurare a riscului asigurat;

primă netă scrisă – primă brută calculată de societatea de asigurare și/sau reasigurare conform unui contract de asigurare (reasigurare) după deducerea din primă a părții transmise în reasigurare;

proces de supraveghere – proces continuu, flexibil și iterativ, în care supravegherea prospectivă (detaliată) a societăților se bazează pe:

- a) riscuri;
- b) cel puțin următoarele principii:
  1. proporționalitate;
  2. raționament calificat;

3. documentare;

reasigurare neproportională – reasigurare prin care societatea de asigurare și/sau reasigurare își asumă obligația de a efectua despăgubirea de asigurare în caz de producere a evenimentelor prevăzute în contractul de asigurare, în mărime ce depășește reținerea proprie a reasuratului;

reasigurare proporțională – divizarea primei și a sumei asigurate, proporțional repartizării riscului între părțile contractului de reasigurare;

reținere proprie – partea din risc care rămâne în răspunderea societății de asigurare și/sau reasigurare după cedarea riscului în reasigurare;

risc de concentrare – toate expunerile la risc care prezintă un potențial de pierdere suficient de mare pentru a pune în pericol solvabilitatea sau poziția financiară a întreprinderilor de asigurare și de reasigurare;

risc de credit – riscul de pierdere sau riscul de modificare nefavorabilă a situației financiare, care rezultă din fluctuații ale bonității emitenților de valori mobiliare și oricăror altor debitori la care sunt expuse societățile de asigurare și/sau reasigurare;

risc de lichiditate – riscul ca societățile de asigurare și/sau reasigurare să nu poată înstrăina investiții și alte active pentru a-și putea onora obligațiile financiare la scadența acestora;

risc operațional – riscul de pierdere aferent unor procese interne inadecvate sau disfuncționale, personalului sau sistemelor, sau aferent evenimentelor externe;

risc de piață – riscul de pierdere sau riscul de modificare nefavorabilă a situației financiare, care rezultă din fluctuații ale nivelului și volatilității prețurilor pe piață ale activelor, pasivelor și instrumentelor financiare;

risc de subscriere – riscul de pierdere sau de modificare nefavorabilă a valorii obligațiilor de asigurare, determinate de anumite ipoteze inadecvate privind stabilirea prețurilor și constituirea rezervelor de asigurare;

risc unic – un risc care poate genera prejudicii unui singur bun, capacității de muncă, vieții ori sănătății unei singure persoane;

societate de asigurare (asigurător) – persoană juridică care desfășoară activitate de asigurare în baza unei licențe pentru desfășurarea activității de asigurare acordate de autoritatea de supraveghere. Noțiunea de societate de asigurare care nu conține sintagma ”dintr-o țară terță” se aplică societăților de asigurare cu sediul central în Republica Moldova,

societate de asigurare (asigurător) compozită – asigurător care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, deținea licență de a subscrie simultan asigurări generale și asigurări de viață;

societate de reasigurare (reasigurator) – persoană juridică care desfășoară activitate de reasigurare în baza unei licențe pentru desfășurarea activității de reasigurare acordate de autoritatea de supraveghere. Noțiunea de societate de reasigurare care nu conține sintagma ”dintr-o țară terță” se aplică societăților de reasigurare cu sediul central în Republica Moldova;

societate mamă – societate de asigurare care întrunește următoarele condiții:

(a) deține majoritatea drepturilor de vot într-o societate comercială (filială);

(b) are dreptul de a numi și revoca membrii organelor de conducere ale unei societăți comerciale (filiale) și este simultan acționar sau asociat la societatea în cauză;

(c) are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra unei societăți comerciale (filială) al cărei acționar sau asociat este, în temeiul unui contract încheiat cu societatea în cauză sau a unei clauze din actul constitutiv al societății în cauză, dacă legislația sub incidența căreia intră filiala permite ca ea să fie supusă unor astfel de contracte sau clauze;

(d) este acționar/asociat al unei societăți comerciale (filiale) și majoritatea membrilor organului de conducere al acelei societăți (filiale), aflați în funcție în perioada de gestiune curentă, în perioada de gestiune precedentă și până la data la care sunt întocmite situațiile financiare consolidate, au fost numiți ca urmare a exercitării drepturilor lor de vot; această prevedere nu se aplică în situația în care o altă persoană are față de societate (filială) drepturile prevăzute la lit. a), b) sau c);

(e) este acționar/asociat al unei societăți comerciale (filiale) și controlează singură, în baza unui acord încheiat cu alți acționari/asociați ai acelei societăți comerciale (filiale), majoritatea drepturilor de vot în acea societate comercială (filială);

f) exercită efectiv influență dominantă asupra altei societăți comerciale (filiale) conform criteriilor prevăzute în actele normative ale Autorității de supraveghere;

societate de asigurare și/sau reasigurare participativă – societate de asigurare și/sau reasigurare care este fie o societate-mamă, fie o altă societate de asigurare și/sau reasigurare care deține cel puțin 20% într-o societate comercială sau o societate de asigurare și/sau reasigurare legată de o altă societate în temeiul unui contract încheiat sau în temeiul unei clauze din actele constitutive sau din statutul societăților.

stat de origine – statul în care este situat sediul central și licențiată societatea de asigurare și/sau reasigurare;

stat gazdă – stat, altul decât statul de origine, în care o societate de asigurare și/sau reasigurare are o sucursală;

sucursală – subdiviziune separată a societății de asigurare și/sau reasigurare, care este o parte dependentă din punct de vedere juridic de aceasta și care desfășoară activități de asigurare și/sau reasigurare;

subdiviziune – entitate structurală separată a persoanei juridice, situată în afara sediului acesteia, care dispune de dotarea materială necesară pentru a desfășura o parte din activitățile persoanei juridice, fără a avea bilanț separat.

sumă asigurată – limita maximă a răspunderii societății de asigurare și/sau

reasigurare în cazul producerii riscului pentru care a fost încheiat contractul de asigurare;

supraveghetor de grup – autoritatea de supraveghere responsabilă de supravegherea unui grup;

tarif de asigurare – cota (calculată pe o unitate a sumei asigurate) primei de asigurare plătite de asigurat pentru o anumită perioadă;

tehnici de diminuare a riscurilor – tehnici care permit societăților de asigurare și/sau reasigurare să își transfere integral sau parțial riscurile către o terță parte;

tranzacție intra-grup – orice tranzacție prin care o societate de asigurare sau reasigurare recurge direct sau indirect la alte societăți din cadrul aceluiași grup sau la orice persoană fizică sau juridică care are legături strânse cu societățile din acel grup în vederea îndeplinirii obligațiilor sale, indiferent de natura acestora;

unitate a societății de asigurare și/sau reasigurare – sediul central sau oricare dintre sucursalele sale.

Articolul 5. Asigurarea obligatorie și asigurare benevolă (facultativă)

(1) După modul de realizare a raporturilor juridice, există două forme de asigurare: obligatorie și benevolă (facultativă).

(2) În asigurarea obligatorie, raporturile dintre asigurat și societățile de asigurare și/sau reasigurare, drepturile și obligațiile fiecărei părți, condițiile și modul lor de implementare se stabilesc prin lege.

(3) În asigurarea benevolă (facultativă), raporturile dintre asigurat și societatea de asigurare și/sau reasigurare, drepturile și obligațiile fiecărei părți se stabilesc prin contract de asigurare. Prevederile contractului de asigurare nu pot depăși prevederile condițiilor de asigurare. Condițiile de asigurare benevolă (facultativă) sunt stabilite de societatea de asigurare și/sau reasigurare, în conformitate cu legislația și cu actele normative ale Autorității de supraveghere.

(4) Avizarea și constatarea producerii riscurilor asigurate, evaluarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirilor și a indemnizațiilor de asigurare se efectuează în condițiile legii, în cazul asigurărilor obligatorii, sau în baza condițiilor de asigurare și contractului de asigurare, în cazul asigurărilor benevole (facultative).

Articolul 6. Prestația datorată de asigurător

(1) Indemnizația de asigurare sau despăgubirea de asigurare se plătește de către societatea de asigurare sau reasigurare în bani, atât prin transfer bancar cât și în numerar. În cazul achitării despăgubirii de asigurare fără restabilirea sau repararea bunurilor prin prestarea de servicii din despăgubirea de asigurare se va deduce taxa pe valoare adăugată.

(2) Compensarea prejudiciului prin restabilirea sau repararea bunurilor, prin prestarea de servicii se permite doar cu acordul scris al persoanei

îndreptățite să primească despăgubirea/indemnizația de asigurare.

(3) Dacă investigarea durează mai mult de o lună, asiguratul sau, după caz, beneficiarul asigurării este îndreptățit să ceară un avans corespunzător și proporțional cu obligația probabilă de plată, cu condiția că obligația asiguratorului de a plăti indemnizația sau despăgubirea și mărimea ei nu trezesc îndoieli. Avansul se va plăti fără întârziere nejustificată.

(4) În caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina societății de asigurare sau reasigurare, aceasta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii. Sunt nule înțelegerile prin care societatea de asigurare și/sau reasigurare se eliberează de obligația plății eventualelor dobânzi de întârziere sau, după caz, a penalităților.

(4) Contractul de asigurare poate să prevadă franșiza, care reprezintă partea din prejudiciu pe care asiguratorul nu o despăgubește, fiind stabilită în calitate de sumă fixă sau de procent din despăgubirea de asigurare ori din suma asigurată.

Articolul 7. Prima de asigurare

(1) Plata primei de asigurare se face integral sau în rate plătibile la termenele scadente agreeate în contract, la sediul societății de asigurare sau reasigurare sau al reprezentanților săi dacă în contractul de asigurare nu se prevede altfel.

(2) În cazul asigurărilor obligatorii, primele de asigurare sunt calculate în conformitate cu legi speciale.

(3) În cazul asigurărilor benevole (facultative), primele, tarifele și beneficiile de asigurare sunt calculate de societatea de asigurare sau reasigurare. Mărimea concretă a primei de asigurare se stabilește în contractul de asigurare prin acordul comun al părților.

(4) La calcularea primelor, tarifelor și beneficiilor în cadrul asigurărilor, se interzice societăților de asigurare sau reasigurare stabilirea diferențiată a primelor, tarifelor și beneficiilor în baza criteriilor discriminatorii.

(5) Dovada plății primelor de asigurare o va face contractantul, înscrisul constatator fiind orice document probator al plății în conformitate cu legislația.

Articolul 8. Asigurarea persoanelor fizice și persoanelor juridice străine, a apatrizilor

Persoanele fizice și persoanele juridice străine, apatrizii care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova au aceleași drepturi și obligații în ceea ce privește negocierea, încheierea și executarea contractelor de asigurare ca și persoanele fizice și persoanele juridice ale Republicii Moldova.

Capitolul II REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII

Secțiunea I LICENȚIEREA SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE ȘI/SAU REASIGURARE

Articolul 9. Prevederi generale

(1) Activitatea de asigurare și/sau reasigurare poate fi desfășurată pe teritoriul Republicii Moldova numai în baza licenței eliberate de Autoritatea de supraveghere, în condițiile prezentei legi și a altor acte normative.

(2) Asigurătorii (reasuratorii) se constituie în forma juridică de organizare de societăți pe acțiuni conform legislației cu privire la societățile pe acțiuni și prezentei legi. Dispozițiile prezentului alineat nu se aplică sucursalelor societăților de asigurare/reasigurare din alte state.

(3) În sensul alin.(2), prevederile art.71 și 72 și orice alte prevederi din Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, care, direct sau indirect, se referă la comisia de cenzori, nu sunt aplicabile în cazul asigurătorilor/reasuratorilor.

(4) Societatea solicitantă nu poate fi înregistrată sau opera modificări în registrul de stat al persoanelor juridice fără avizul prealabil scris al Autorității de supraveghere.

(5) Licența pentru desfășurarea activității de asigurare sau reasigurare se obține de către:

a) societățile înregistrate în baza avizului prealabil scris al Autorității de supraveghere pentru desfășurarea activității de asigurare și/sau reasigurare;

b) sucursalele societăților de asigurare și/sau reasigurare din statele terțe în baza avizului prealabil scris al Autorității de supraveghere în ceea ce privește activitatea acestora desfășurată în Republica Moldova;

c) societățile de asigurare sau reasigurare care își extind activitatea la o întreagă clasă de asigurare sau la alte clase decât cele pentru care este deținută licența;

(6) Pentru eliberarea licenței de a desfășura activitățile permise asigurătorilor/reasuratorilor, se depune la Autoritatea de supraveghere o cerere de licențiere, la care se anexează documentele și informațiile aferente societății solicitante.

(7) În procesul de examinare a unei cereri de licențiere, Autoritatea de supraveghere solicită orice documente și informații suplimentare aferente procesului de licențiere dacă cele prezentate sunt insuficiente pentru evaluarea respectării condițiilor prevăzute pentru acordarea licenței.

(8) Activitatea asigurătorului se desfășoară în baza licenței eliberate exclusiv pentru activitate în categoria “asigurări de viață” sau pentru activitate în categoria “asigurări generale”.

(9) Clasele de asigurări din categoriile specificate la alin.(8) sunt stabilite în anexă la prezenta lege.

(10) Societatea de asigurare sau reasigurare este în drept să desfășoare activitate în limitele claselor de asigurări pentru care a obținut licență în condițiile prezentei legi. Dreptul de a practica activitate în cadrul clasei a 10-a din compartimentul B al anexei la prezenta lege se acordă și se indică distinct în anexă la licența pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă sau pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă.

(11) Licența acoperă întreaga clasă de asigurare, cu excepția cazului în care solicitantul dorește să acopere numai o parte dintre riscurile care aparțin clasei în cauză.

(12) Prin derogare de la alin.(8), societatea de asigurare care desfășoară activitate în categoria “asigurări de viață” poate, fără a deține licență pentru categoria “asigurări generale”, să subscrie și riscurile acoperite prin clasele 1 și 2 enumerate în compartimentul B din anexă, dacă sunt considerate riscuri auxiliare pentru clasele din categoria “asigurări de viață”.

(13) Societatea de asigurare și/sau reasigurare care a obținut licență pentru un risc principal dintr-o clasă de asigurare stabilită în anexă, poate asigura, de asemenea, și riscurile cuprinse într-o altă clasă de asigurare, fără a fi necesară obținerea unei licențe pentru aceste riscuri, cu condiția ca riscurile să îndeplinească toate condițiile următoare:

- a) sunt legate de riscul principal;
- b) se referă la obiectul care este acoperit împotriva riscului principal;
- c) sunt acoperite prin contractul care acoperă riscul principal.

(14) Prin derogare de la alineatul (13), riscurile cuprinse în clasele 14, 15 și 17 enumerate în anexă partea B nu pot fi considerate drept riscuri auxiliare pentru alte clase de asigurare. Cu toate acestea, asigurarea de protecție juridică, prevăzută în clasa 17, poate fi considerată drept un risc auxiliar clasei 18, în cazul în care sunt întrunite condițiile prevăzute la alineatul (13) și oricare dintre condițiile următoare:

- a) riscul principal se referă numai la asistența furnizată persoanelor aflate în dificultate în cursul deplasărilor, absențelor de la domiciliu sau de la reședința obișnuită ale acestora;
- b) asigurarea se referă la litigii sau riscuri care decurg din sau sunt în legătură cu utilizarea navelor maritime.

(15) Activitatea de reasigurare poate fi practică de societățile specializate înregistrate în Republica Moldova în baza unei licențe pentru desfășurarea activității de reasigurare acordate de autoritatea de supraveghere.

(16) În scopul reglementării particularităților procedurii de licențiere și proceselor conexe, autoritatea de supraveghere emite acte normative întru aplicarea prezentei legi.

Articolul 10. Procedura de licențiere

(1) Autoritatea de supraveghere emite o hotărâre privind licențierea societății de asigurare și/sau reasigurare sau respinge cererea în termen de până la 5 luni de la data primirii cererii de licențiere însoțite de documentele și informațiile stabilite conform prezentei legi și actelor normative emise în acest scop.

(2) În termen de 15 zile lucrătoare de la primirea cererii, Autoritatea de supraveghere comunică societății solicitante, după caz, lista documentelor și informațiilor care nu au fost prezentate conform alin.(1) în vederea depunerii acestora.

(3) Autoritatea de supraveghere poate solicita în scris, pe parcursul termenului prevăzut la alin.(1), dar nu mai târziu de 3 luni de la primirea cererii de licențiere, orice documente sau informații suplimentare dacă cele prezentate nu sunt suficiente sau relevante pentru realizarea evaluării sau dacă documentația și/sau informația prezintă alte deficiențe.

(4) Societatea solicitantă are la dispoziție un termen de 30 de zile de la data comunicării solicitării formulate potrivit alin.(3) pentru prezentarea documentelor și/sau a informațiilor cerute, respectiv pentru remedierea deficiențelor constatate, perioadă pe parcursul căreia termenul de 5 luni prevăzut la alin.(1) se suspendă. Societatea solicitantă poate furniza din proprie inițiativă orice alte informații și/sau documente considerate relevante.

(5) Orice documente sau informații prevăzute la alin.(3) și (4) trebuie să fie prezentate cu cel puțin 30 de zile calendaristice anterior datei expirării termenului în care Autoritatea de supraveghere trebuie să se pronunțe asupra cererii de licențiere.

(6) Înregistrarea de stat a societății de asigurare/reasigurare se efectuează de către autoritatea competentă numai după prezentarea hotărârii scrise cu privire la acordarea avizului prealabil de constituire a asigurătorului/reasigurătorului, eliberat de către Autoritatea de supraveghere în condițiile prezentului articol. În perioada înregistrării, până la obținerea licenței, societății solicitante este interzisă orice furnizare/publicare de către fondatori a informației cu privire la activitatea societății de asigurare.

(7) La emiterea hotărârii cu privire la acordarea avizului prealabil de constituire a societății de asigurare și/sau reasigurare, Autoritatea de supraveghere eliberează și avizele prelabile acționarilor semnificativi pentru dobândirea participațiilor calificate în capitalul social al asigurătorului și avizele de numire a organelor de conducere.

(8) Dacă Autoritatea de supraveghere emite hotărârea cu privire la acordarea avizului prealabil de constituire pentru obținerea licenței, solicitantul trebuie să prezinte acesteia informațiile și documentele aferente eliberării licenței în termen de până la 5 luni de la data comunicării hotărârii respective.

(9) Dacă societatea solicitantă nu prezintă informațiile și documentele respective în termenul prevăzut la alin.(8), acesta urmează să obțină un nou aviz

prealabil de constituire a asiguratorului cu toate avizele conexe prevăzute la alin.(7);

(10) Autoritatea de supraveghere decide cu privire la acordarea/refuzarea licenței asiguratorului/ reasiguratorului în termen de cel mult 2 luni de la data primirii informațiilor și documentelor aferente eliberării licenței.

(11) Autoritatea de supraveghere poate solicita în scris orice informații și documente suplimentare necesare pentru evaluarea și/sau, după caz, remedierea altor deficiențe constatate, în termen de o lună de la data primirii documentației conform alin.(3), iar solicitantul are la dispoziție un termen de o lună de la data comunicării solicitării pentru prezentarea acestora, perioadă pe parcursul căreia termenul de 2 luni prevăzut la alin.(10) se suspendă. Societatea solicitantă poate furniza din proprie inițiativă orice alte documente și informații considerate relevante, dar acestea trebuie să fie prezentate cel târziu cu 30 de zile calendaristice anterior datei expirării termenului prevăzut la alin.(8).

(12) Informația și documentele prezentate cu depășirea termenelor prevăzute pentru depunerea acestora nu sunt luate în considerare la evaluarea cererii de licențiere și se restituie societății solicitante.

(13) În oricare dintre etapele procedurii de licențiere prevăzute la alin.(1)–(11), Autoritatea de supraveghere comunică în scris societății solicitante decizia sa, indicând și motivele care au stat la baza acesteia în cazul respingerii cererii de licențiere.

(14) Licența se eliberează pe un formular cu regim special, pe care se indică: denumirea, forma juridică de organizare, adresa juridică a titularului de licență; numărul de identificare de stat; categoria de asigurare pentru a cărei desfășurare se eliberează licența. Anexa la licență este parte componentă a licenței și conține următoarele informații: titularul de licență; condițiile de licențiere; clasele și riscurile de asigurare.

(15) Licența se acordă pe un termen nelimitat și este netransmisibilă.

(16) Pentru fiecare sucursală separată și subdiviziune a societății de asigurare și/sau reasigurare în care se desfășoară activitatea se eliberează copii autorizate de pe licență.

(17) Taxa de eliberare a licenței pentru activitatea de asigurare și/sau reasigurare este de 50 000 de lei, care se face venit la bugetul Autorității de supraveghere.

(18) Mărimea taxelor aferente eliberării avizelor, examinării cererilor aferente reperfectării licenței, eliberării copiilor autorizate de pe aceasta, eliberării duplicatului licenței, precum și cele pentru operarea modificărilor în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor se stabilesc de către Autoritatea de supraveghere și se achită în bugetul acesteia la data depunerii cererii.

(19) Taxele pentru examinarea cererilor prevăzute în prezenta lege sunt nerambursabile.

(20) Autoritatea de supraveghere acordă licență unei societăți de asigurare

și/sau reasigurare numai dacă este pe deplin convinsă că societatea respectivă poate asigura desfășurarea unei activități în condiții de siguranță, de respectare a cerințelor unei administrări prudente și sănătoase, care să asigure protejarea intereselor asiguraților, ale altor beneficiari și buna funcționare a pieței de asigurări.

(21) În sensul alin.(20) Autoritatea de supraveghere acordă licență unei societăți solicitante în condițiile dispunerii obligatorii a dotării tehnice corespunzătoare, a programelor soft pentru asigurarea prelucrărilor de date aferente contractelor de asigurare și despăgubirilor, asigurând:

a) generalizarea datelor aferente polițelor și daunelor, care să includă cel puțin sistematizarea primelor de asigurare, duratei asigurării, datelor aferente producerii, raportării și achitării daunei, informațiilor statistice legate de persoana asigurată sau bunul asigurat;

b) controlul accesului la sisteme și date;

c) stabilirea profilurilor utilizatorilor în raport cu sarcinile relevante;

d) securitatea prelucrării datelor cu caracter personal.

Articolul 11. Planul de afaceri

Orice cerere de licențiere trebuie să fie însoțită de un plan de afaceri, elaborat în conformitate cu actele normative ale Autorității de supraveghere, care să cuprindă cel puțin următoarele:

a) clasele și riscurile de asigurare propuse a fi asumate;

b) structura organizatorică a asigurătorului din care să rezulte capacitatea acesteia de a-și realiza obiectivele propuse în condiții compatibile cu principiile unei practici prudente și sănătoase în domeniul asigurărilor;

c) conformarea cadrului de administrare, a politicilor, procedurilor, mecanismelor interne;

d) conformarea capitalului și lichidităților la specificul, volumul și complexitatea activităților pe care și le propune să le desfășoare în următorii 3 ani reflectată în:

- bilanțul previzional și valorile estimate ale capitalului, ratelor de solvabilitate și rezervelor tehnice;

- estimări ale resurselor financiare care urmează să acopere capitalul și rezervele tehnice;

- estimări ale cheltuielilor generale curente, inclusiv ale celor de achiziții;

- estimări ale volumului de prime și ale volumului de daune/indemnizații;

- cedările în reasigurare, tipurile de contracte de reasigurare.

Articolul 12. Motivele de respingere a cererii de licențiere

(1) Autoritatea de supraveghere respinge o cerere de licențiere dacă:

a) documentația prezentată, la momentul depunerii cererii sau în interiorul termenului specificat la art.10 alin. (4), nu este întocmită în conformitate cu dispozițiile legale ori este incompletă și/sau informațiile furnizate sunt neveridice

sau insuficiente pentru evaluarea respectării condițiilor prevăzute pentru acordarea licenței;

b) societatea solicitantă/asiguratorul nu dispune de fonduri proprii eligibile pentru acoperirea pragului absolut al cerințelor de capital minim prevăzut la art. 74 sau capitalul minim se situează sub nivelul stabilit de prezenta lege;

c) din evaluarea planului de afaceri prezentat rezultă că societatea solicitantă/asiguratorul nu poate proba abilitatea de realizare a obiectivelor propuse în condițiile respectării cerințelor cuprinse în prezenta lege și în actele normative emise întru aplicarea acesteia;

d) membrii organului de conducere societății solicitante/asiguratorului nu corespund cerințelor prevăzute de prezenta lege și actele normative emise întru aplicarea acesteia, întrucât nu sunt adecvate naturii, volumului și complexității activității și nu corespund necesității asigurării unui management prudent și sănătos;

e) persoanele care dețin funcții-cheie nu corespund cerințelor prevăzute de prezenta lege și actele normative emise întru aplicarea acesteia privind calificările, cunoștințele și experiența lor profesională, adecvate pentru o administrare corectă și prudentă, precum și dispun de o bună reputație și un nivel ridicat de integritate;

f) acționarii și deținătorii indirecti ai societății solicitante/asiguratorului nu corespund cerințelor prevăzute de prezenta lege și actele normative emise întru aplicarea acesteia;

g) legăturile strânse dintre societatea solicitantă/asiguratorul și alte persoane fizice sau juridice, dispozițiile legale sau măsurile administrative din alt stat ce se referă la persoanele fizice sau juridice cu care societatea solicitantă/asiguratorul are legături strânse, sânt de natură să împiedice exercitarea eficientă a supravegherii prudențiale;

h) înainte de obținerea licenței, fondatorii au făcut comunicări publice cu privire la activitatea societății solicitante;

i) nu sunt respectate alte condiții prevăzute de prezenta lege.

(2) Autoritatea de supraveghere nu examinează cererea de eliberare a licenței în contextul necesităților economice ale pieței. Orice decizie de refuz în acordarea licenței trebuie motivată în mod precis și trebuie comunicată societății în cauză.

Articolul 13. Reperfectarea licenței

(1) Temeiurile pentru reperfectarea licenței sunt:

a) schimbarea denumirii societății de asigurare/reasigurare;

b) modificarea sediului societății de asigurare/reasigurare;

c) completarea activității de asigurare a societății de asigurare/reasigurare cu noi clase de asigurare și/sau noi tipuri de asigurare ori excluderea acestora din activitatea de asigurare.

(2) La apariția temeiurilor pentru reperfectarea licenței societatea de

asigurare/reasigurare este obligată, în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării de stat a modificărilor operate să depună la Autoritatea de supraveghere o cerere de reperfectare a licenței cu documentele aferente conform actelor normative emise de Autoritatea de supraveghere. Nerespectarea termenului prevăzut atrage aplicarea sancțiunilor contravenționale.

(3) Autoritatea de supraveghere decide asupra eliberării sau refuzului reperfectării licenței în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare, conform actelor normative emise în acest sens.

(4) Modificările și completările efectuate la reperfectarea licenței se introduc în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor.

Articolul 14. Eliberarea duplicatului licenței

(1) Drept temei pentru eliberarea duplicatului licenței poate servi pierderea, sustragerea, distrugerea sau deteriorarea acesteia.

(2) În caz de pierdere, sustragere, distrugere sau deteriorare a licenței, societatea de asigurare/reasigurare este obligată, în decurs de până la 5 zile lucrătoare din momentul constatării, să publice, în acest sens, un aviz în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și, în termen de până la 10 zile lucrătoare, să depună la Autoritatea de supraveghere, o cerere de eliberare a duplicatului licenței cu anexarea documentelor confirmative privind pierderea, sustragerea, distrugerea sau deteriorarea licenței, după caz. Nerespectarea termenelor prevăzute atrage aplicarea sancțiunilor contravenționale.

(3) Autoritatea de supraveghere în termen de până la 15 zile lucrătoare decide eliberarea sau, după caz, respinge eliberarea duplicatului licenței de la data depunerii cererii de eliberare a duplicatului acesteia.

(4) În cazul eliberării duplicatului licenței, autoritatea de supraveghere adoptă decizia de anulare a formularului licenței pierdut, sustras, distrus sau deteriorat, cu introducerea modificărilor respective în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor nu mai târziu de trei zile lucrătoare de la data adoptării deciziei respective.

(5) În perioada de examinare a cererii de eliberare a duplicatului licenței, societatea de asigurare/reasigurare își poate desfășura activitatea în baza declarației pe proprie răspundere, de pusă la autoritatea de supraveghere concomitent cu cererea de eliberare a duplicatului licenței.

Articolul 15. Suspendarea licenței societății de asigurare/reasigurare

(1) Suspendarea licenței asigurătorului/reasiguratorului se efectuează în cazul în care:

a) asigurătorul/reasiguratorul nu îndeplinește condițiile de licențiere în baza cărora a fost licențiat;

b) asigurătorul/reasiguratorul nu remediază în termen încălcările constatate în cadrul controlului sau supravegherii din oficiu efectuate de Autoritatea de supraveghere;

c) asiguratorul/reasiguratorul nu execută măsurile impuse de Autoritatea de supraveghere privind conformarea activității cu cerințele legislației;

d) asiguratorul/reasiguratorul nu întrunește cerințele privind categoriile și suficiența activelor admise să acopere rezervele tehnice și cerințele de rată de solvabilitate și capital minim;

e) asiguratorul nu dispune de fonduri proprii eligibile pentru acoperirea pragului absolut al cerințelor de capital minim prevăzut la art. 74 sau capitalul minim se situează sub nivelul stabilit de prezenta lege;

f) asiguratorul/reasiguratorul nu respectă cerințele privind formarea și menținerea rezervelor tehnice;

g) asiguratorul/reasiguratorul nu respectă exigențele de menținere a nivelului ratei solvabilității de cel puțin 100%;

h) activitatea desfășurată de asigurator în primii 3 ani de funcționare diferă considerabil (abatere mai mare de 50%) de cea preconizată în planul de afaceri prezentat la etapa de eliberare a licenței, iar, în opinia Autorității de supraveghere, o astfel de deviere nu este justificată de noile circumstanțe economice ale asiguratorului și pune în pericol activitatea asiguratorului;

i) nu au fost înlăturate circumstanțele ce au servit drept temei pentru desemnarea administrării speciale potrivit prezentei legi ori, în opinia Autorității de supraveghere, acestea nu pot fi înlăturate în perioada aplicării instrumentelor de rezoluție.

(2) Suspendarea licenței are drept efect interzicerea încheierii a noi contracte de asigurare (reasigurare) și a prelungirii contractelor în vigoare. Asiguratorul/reasiguratorul este obligat să îndeplinească obligațiile asumate prin contractele de asigurare (reasigurare) încheiate anterior suspendării licenței.

(3) Suspendarea licenței asiguratorului și/sau reasiguratorului acordă dreptul Autorității de supraveghere de a suspenda orice tranzacție cu activele asiguratorului admise la acoperirea obligațiilor aferente contractelor de asigurare, cu excepția plății despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare, a sumelor de răscumpărare pentru contractele de asigurare (reasigurare) încheiate anterior suspendării licenței.

(4) Termenul de suspendare a licenței nu poate depăși 6 luni.

(5) Asiguratorul/reasiguratorul, acțiunea licenței căruia a fost suspendată, este obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru asigurarea protecției intereselor persoanelor asigurate și ale altor persoane, drepturile cărora pot fi lezate prin suspendarea acțiunii licenței.

(6) Asiguratorul/reasiguratorul, acțiunea licenței căruia a fost suspendată, este obligat, în termenul stabilit în hotărârea de suspendare, să înlătore încălcările și consecințele lor și să prezinte Autorității de supraveghere darea de seamă în formă scrisă privind înlăturarea încălcărilor, în baza căreia autoritatea de supraveghere adoptă hotărârea cu privire la reluarea valabilității licenței în interiorul termenului prevăzut la alin.4.

(7) Acțiunea licenței poate fi suspendată atât pe toate clasele de asigurare,

cât și pe unele clase separat.

(8) Prin derogare de la alineatul (7), acțiunea licenței pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă din cadrul clasei a 10-a din compartimentul B al anexei la prezenta lege poate fi suspendată separat. În cazul asigurătorului care deține licență pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă, suspendarea licenței pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă atrage după sine și suspendarea licenței pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă.

(9) Dacă la expirarea termenului de suspendare a licenței nu au fost înlăturate toate încălcările pentru care a fost suspendată licența, Autoritatea de supraveghere o va retrage.

Articolul 16. Retragera licenței societății de asigurare/reasigurare

(1) Retragera licenței societății de asigurare/reasigurare se efectuează în următoarele cazuri:

- a) retragerea licenței este solicitată de asigurător;
- b) asigurătorul/reasiguratorul nu și-a început activitatea pentru care a fost autorizat în termen de 1 an de la data acordării licenței, sau a încetat să mai desfășoare activitate de mai mult de 6 luni;
- c) licența a fost obținută pe baza unor informații false sau prin alte mijloace ilegale;
- d) asigurătorul/reasiguratorul nu a îndeplinit măsurile specificate în Planul de rezoluție sau aceste măsuri nu și-au atins scopul;
- e) eșecul asigurătorului/reasiguratorului de a executa în mod corespunzător două prescripții consecutive ale Autorității de supraveghere pentru încălcări similare;
- f) instanța de judecată a emis o hotărâre de inițiere a procesului de insolvabilitate sau de încetare a activității asigurătorului/reasiguratorului;
- g) neînlăturarea, în termenul stabilit, a circumstanțelor care au dus la suspendarea licenței;
- h) asigurătorul/reasiguratorul datorează plăți și cotizații ce rezultă din calitatea lui de membru al Biroului National al Asigurătorilor de Autovehicule și nu s-a conformat prescripției Autorității de supraveghere emise în acest sens;
- i) asigurătorul/reasiguratorul care practică activitate pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto nu respectă prevederile art.34 alin.(4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și nu s-a conformat prescripției Autorității de supraveghere emise în acest sens.

(2) Retragera licenței la solicitarea expresă a titularului de licență se efectuează în baza cererii întocmite conform modelului aprobat de Autoritatea de supraveghere, însoțite de următoarele documente:

- a) decizia organului competent al asigurătorului/reasiguratorului cu

privire la încetarea activității;

b) dovada publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a anunțului asigurătorului/reasigurătorului cu privire la intenția de a-și înceta activitatea și înaintarea pretențiilor din partea persoanelor asigurate și ale altor persoane, drepturile cărora pot fi lezate;

c) planul privind lichidarea genului de activitate care cuprinde cel puțin următoarele: verificarea, inventarierea contractelor de asigurare și dosarelor de daună instrumentate, înregistrate în evidențele asigurătorului, planul de compensare echitabilă a pretențiilor asiguraților rămase nesatisfăcute, măsurile necesare pentru notificarea asiguraților cu privire la posibilitatea de terminare a contractelor de asigurare încheiate și/sau cu privire la dreptul acestora de a recupera primele de asigurare achitate, aferente acestor contracte, proporțional cu perioada cuprinsă între momentul de terminare și cel al duratei lor de valabilitate.

(3) Retragerea licenței presupune încetarea activității asigurătorului pentru toate clasele incluse în licență sau pe clase de asigurare separat. Retragerea licenței pe clase de asigurare separat are drept efect excluderea acestora din licență.

(4) Prin derogare de la alineatul (3), licența pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă sau pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă din cadrul clasei a 10-a din compartimentul B al anexeii la prezenta lege poate fi retrasă separat. În cazul asigurătorului care deține licență pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă, retragerea licenței pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă atrage după sine și retragerea licenței pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă.

(5) Titularul de licență, față de care a fost adoptată hotărârea cu privire la retragerea licenței, este obligat:

a) să înceteze imediat desfășurarea activității pe piața asigurărilor;

b) să restituie licența Autorității de supraveghere în termen de 2 zile lucrătoare de la data comunicării hotărârii cu privire la retragerea licenței, iar nerespectarea termenului prevăzut atrage aplicarea sancțiunilor contravenționale;

c) să întreprindă toate măsurile necesare întru asigurarea protecției intereselor persoanelor asigurate și ale altor persoane, drepturile cărora pot fi lezate prin retragerea licenței, inclusiv efectuarea transferului portofoliului de asigurare, după caz.

(6) Retragerea licenței de activitate nu absolvă asigurătorul/reasigurătorul de supraveghere ulterioară de către Autoritatea de supraveghere.

(7) În cazul în care retragerea licenței este solicitată de asigurător/reasigurător, iar după retragerea licenței acesta nu transferă portofoliul de asigurare, rămânând a fi responsabil de obligațiile asumate în baza contractelor de asigurare încheiate, Autoritatea de supraveghere supraveghează modul de executare a obligațiilor față de persoanele asigurate până la data satisfacerii tuturor obligațiilor asumate.

(8) Asigurătorul/reasigurătorul căruia i s-a retras licența nu are dreptul să desfășoare activitate de asigurare și/sau de reasigurare, și este obligat să atribuie cea mai înaltă prioritate plății indemnizațiilor și despăgubirilor de asigurare. Retragerea licenței suspendă de drept toate tranzacțiile cu activele asigurătorului admise la acoperirea obligațiilor aferente contractelor de asigurare, cu excepția plății despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare, a sumelor de răscumpărare pentru contractele de asigurare (reasigurare) încheiate anterior retragerii licenței.

(9) Informația privind retragerea licențelor se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pe pagina web oficială a Autorității de supraveghere și se menține timp de 7 ani. Mențiunea referitoare la data și numărul deciziei privind suspendarea/retragerea licenței se consemnează în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor. După retragerea licenței toate evidențele și înregistrările persoanei licențiate referitoare la serviciile și activitățile desfășurate se păstrează pentru o perioadă de cel puțin 7 ani și, ulterior, se transmit arhivelor de stat.

(10) În cazul prevăzut la alin.(7), Autoritatea de supraveghere desemnează un angajat responsabil de monitorizarea și controlul onorării tuturor obligațiilor pe contractele de asigurare și stabilește atribuțiile acestuia, ce includ cel puțin:

a) analiza situației financiare a asigurătorului/reasigurătorului pentru fiecare perioadă de raportare;

b) verificarea îndeplinirii de către asigurător/reasigurător a obligației prevăzute la alin.(8);

c) urmărirea modului în care asigurătorul/reasigurătorul își onorează obligațiile de plată asumate în baza contractelor de asigurare;

d) verificarea respectării de către asigurător/reasigurător a drepturilor și intereselor consumatorilor serviciilor de asigurare;

e) monitorizarea indicatorilor de stabilitate financiară a asigurătorului.

(11) Persoana desemnată pentru efectuarea procedurii de monitorizare și control are acces la toate informațiile, documentele și registrele asigurătorului/reasigurătorului, fiind obligată să păstreze confidențialitatea tuturor informațiilor care i-au devenit cunoscute în virtutea atribuțiilor delegate.

(12) În cazul retragerii parțiale a licenței, asigurătorul/reasigurătorul nu poate solicita o nouă licență în limitele clasei sau claselor de asigurare pentru care licența a fost retrasă pentru o perioadă de un an din data retragerii acesteia.

(13) Autoritatea de supraveghere retrage licența și inițiază procesul de lichidare silită a societății de asigurare și/sau reasigurare în cazul în care se constată că ultima se află în una dintre situațiile de insolvabilitate prevăzute în prezentul alineat și nu sunt întrunite condițiile de instituire a procedurii de rezoluție, prevăzute în art.80. În sensul prezentului alineat, situațiile de insolvabilitate sunt următoarele:

a) societatea de asigurare și/sau reasigurare nu este capabilă să execute cererile asiguraților, beneficiarilor de asigurare sau terțelor persoane păgubite privind plata despăgubirilor sau indemnizațiilor de asigurare (incapacitate de

plată);

b) societatea de asigurare și/sau reasigurare nu îndeplinește cerințele ratei de solvabilitate;

c) valoarea fondurilor proprii a societății de asigurare și/sau reasigurare este mai mică decât capitalul minim stabilit de prezenta lege.

Articolul 17. Alte măsuri aplicate participanților profesioniști

(1) În cazul în care un asigurător/reasigurator sau un intermediar în asigurări/reasigurări nu respectă dispozițiile prezentei legi sau actele normative emise de Autoritatea de supraveghere sau dacă interesele asiguratului/reasiguratului apar amenințate în alt mod, Autoritatea de supraveghere va lua măsuri adecvate pentru a proteja interesele asiguratului/reasiguratului.

(2) În sensul alin. (1), Autoritatea de supraveghere poate retrage sau suspenda licența unui asigurător / reasigurator într-un alt mod decât cel specificat la articolul 16 și în secțiunile VII și VIII.

În special, aceasta poate:

a) să blocheze accesul gratuit al unei societăți de asigurare / reasigurare la propriile active;

b) să dispună depunerea activelor într-un cont special controlat de Autoritatea de supraveghere;

c) să-și atribuie în totalitate sau parțial competențe ale organului executiv al unei societăți de asigurare / reasigurare;

d) să transfere portofoliul de asigurare/reasigurare și activele asociate către o altă companie de asigurare/reasigurare, sub rezerva acordului acesteia;

e) să comande lichidarea activelor financiare în părți legate;

f) să solicite concedierea persoanelor împuternicite cu conducerea, supravegherea, controlul sau persoana (persoanele) cu atribuții de asistență juridică sau actuarul responsabil și să le interzică să exercite activități suplimentare de asigurare / reasigurare pentru maximum cinci ani;

g) să excludă un intermediar de asigurare/reasigurare din Registrele ținute conform prevederilor prezentei legi.

Articolul 18. Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor

(1) Autoritatea de supraveghere ține Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor, care conține informații privind denumirea asigurătorilor/reasigurătorilor persoane juridice din Republica Moldova, sucursalelor societăților de asigurare și/sau reasigurare din alte state licențiate în Republica Moldova, intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări licențiați, seria, numărul și data acordării licenței, adresele sediului acestora, informația privind reperfectarea licenței, eliberarea copiilor și duplicatelor de pe aceasta. Autoritatea de supraveghere publică pe pagina web oficială și actualizează în mod regulat o listă cu denumirile tuturor asigurătorilor care au primit licență,

inclusiv ale sucursalelor asiguratorilor din alte state.

(2) Asiguratorii persoane juridice din Republica Moldova, sucursalele asiguratorilor din alte state, intermediarii în asigurări și/sau reasigurări ale căror licențe au fost retrase sunt radiate din registru prin înserarea unei note speciale care include data și numărul deciziei privind retragerea licenței. Radierea nu reprezintă excluderea fizică a datelor despre participantul profesionist din registru.

(3) În cazul extinderii activității cu noi sucursale ori încetării activității acestora, precum și în cazul altor modificări, participantul profesionist este obligat să depună la Autoritatea de supraveghere o cerere, cu anexarea documentelor corespunzătoare, în vederea operării modificărilor și completărilor în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor, cu solicitarea copiei (copiilor) autorizate de pe licență cu achitarea taxei corespunzătoare.

Articolul 19. Cerințele de licențiere a sucursalei societății de asigurare și/sau reasigurare din alte state

(1) Societățile de asigurare și/sau reasigurare care au sediul în alt stat și care sunt licențiate în alt stat pot desfășura activități pe teritoriul Republicii Moldova numai dacă sunt îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții:

- a) activitatea se desfășoară prin înființarea unei sucursale;
- b) sucursala este licențiată de către Autoritatea de supraveghere;
- c) autoritatea competentă din statul de origine nu are obiecții față de înființarea sucursalei în Republica Moldova, fapt confirmat printr-un act emis de autoritatea respectivă;
- d) cadrul legislativ existent în statul de origine și/sau modul de aplicare a acestuia nu împiedică exercitarea de către Autoritatea de supraveghere a funcțiilor sale de supraveghere;
- e) sunt respectate dispozițiile prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia.

(2) Dispozițiile din prezenta lege aferente licențierii asiguratorilor/reasiguratorilor se aplică în mod corespunzător sucursalelor societăților de asigurare și/sau reasigurare din alt stat, cu respectarea prevederilor din prezentul capitol.

(3) Sucursalele asiguratorilor/ reasiguratorilor din alte state nu sunt persoane juridice și înregistrarea acestora se efectuează conform procedurii stabilite la art.12 din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

(4) Pentru scopurile prezentei legi, toate sucursalele înființate pe teritoriul Republicii Moldova de către o societate de asigurare și/sau reasigurare din alt stat sunt considerate o singură sucursală.

(5) Activitățile care pot fi desfășurate prin intermediul sucursalei din Republica Moldova sunt prevăzute în licența acordată de Autoritatea de supraveghere și nu pot excede obiectul de activitate a asiguratorului și/sau

reasiguratorului licențiat de către autoritatea competentă din statul de origine.

(6) Sucursala societății de asigurare și/sau reasigurare din alt stat înființată pe teritoriul Republicii Moldova participă la formarea mijloacelor fondurilor create conform cerințelor prezentei legi și Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

(7) Cerințele prudențiale cuprinse în prezenta lege se aplică în mod corespunzător și sucursalelor asigurătorilor din alte state, care desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv în ceea ce privește aplicarea sancțiunilor.

(8) Autoritatea de supraveghere poate excepta de la aplicarea unor cerințe prudențiale sucursalele asigurătorilor/ reasiguratorilor din alte state dacă, în urma evaluării efectuate, se constată că în statul de origine există un cadru de reglementare prudențial echivalent celui stabilit prin prezenta lege și prin reglementările emise în aplicarea acesteia și că autoritatea competentă din acest stat exercită o supraveghere adecvată a asigurătorului, inclusiv în ceea ce privește activitatea sucursalei din Republica Moldova.

(9) Regimul prevăzut la alin.(8) poate fi aplicat numai în condiții de reciprocitate, în baza unui acord de cooperare semnat între Autoritatea de supraveghere și autoritatea competentă din statul de origine, și fără ca prin acest regim să se instituie un tratament mai favorabil decât cel prevăzut pentru asigurătorii care desfășoară activitate în Republica Moldova.

(10) Sucursala asigurătorului străin trebuie să aibă un regulament în care se specifică cel puțin denumirea, adresa, quantumul capitalului alocat, funcțiile conducătorilor, obiectul activității, care poate fi modificat doar cu aprobarea Autorității de supraveghere prezentată în scris.

(11) Sucursala înființată pe teritoriul Republicii Moldova poate utiliza denumirea societății de asigurare și/sau reasigurare folosită în statul de origine. Dacă există pericolul unor confuzii, în scopul asigurării unei clarificări corespunzătoare, Autoritatea de supraveghere solicită ca această denumire să fie însoțită de o mențiune explicativă.

(12) În scopul evaluării calității persoanelor implicate sau având legătură cu cererea de licențiere prezentată, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor acordă suportul necesar în acest sens Autorității de supraveghere, la solicitarea acesteia, în conformitate cu legislația cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

(13) Autoritatea de supraveghere respinge cererea de licențiere a sucursalei unei societăți de asigurare și/sau reasigurare din alt stat dacă reglementarea și supravegherea în temeiul prezentei legi poate fi împiedicată de legea statului de origine.

(14) Autoritatea de supraveghere acordă licență sucursalei din Republica Moldova a unui asigurător/ reasigurator dintr-un alt stat numai dacă este pe deplin convinsă că asigurătorul/ reasiguratorul respectiv poate asigura desfășurarea activității pe teritoriul Republicii Moldovei în condiții de siguranță

și cu respectarea cerințelor unei administrări prudente și sănătoase și că sunt asigurate condiții adecvate pentru realizarea supravegherii.

(15) Prevederile art.19 se aplică în mod corespunzător și în ceea ce privește solicitarea de informații referitoare la persoanele și entitățile implicate sau având legătură cu cererea de licențiere a sucursalei asigurătorului din alt stat.

Articolul 20. Capitalul de dotare a sucursalei

(1) Sucursala unui asigurător din alt stat trebuie să dispună de un capital de dotare pentru obținerea licenței și desfășurarea activității de asigurare pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Capitalul de dotare al sucursalei se asigură prin punerea la dispoziția acesteia, în formă bănească, a capitalului de dotare de către societatea de asigurare și/sau reasigurare respectivă din alt stat, care nu poate fi mai mic decât cerința de capital minim prevăzută la art.74.

Articolul 21. Conducerea sucursalei

(1) Autoritatea de supraveghere din alt stat trebuie să desemneze cel puțin trei persoane care să asigure conducerea activității sucursalei din Republica Moldova și care sunt împuternicite să angajeze și să reprezinte, în mod legal, în Republica Moldova, asigurătorul străin respectiv. Aceste persoane trebuie să dispună de reputație și experiență adecvate pentru exercitarea responsabilităților încredințate. Dispozițiile aferente persoanelor cu funcții de conducere ale societății de asigurare și/sau reasigurare se aplică în mod corespunzător persoanelor cărora le-a fost încredințată conducerea sucursalelor.

(2) Persoanele care asigură conducerea sucursalei unui asigurător din alt stat sunt responsabile de îndeplinirea, la nivelul sucursalei, a cerințelor prudențiale prevăzute de prezenta lege și actele normative ale Autorității de supraveghere.

(3) Conducerea sucursalei și documentele necesare pentru realizarea supravegherii trebuie să se afle pe teritoriul Republicii Moldova, la adresa sediului înregistrat al sucursalei.

Articolul 22. Evaluarea calității societății de asigurare și/sau reasigurare care solicită înființarea sucursalei

(1) La examinarea cererii pentru eliberarea licenței sucursalei societății de asigurare și/sau reasigurare din alte state, Autoritatea de supraveghere va evalua calitatea acesteia din urmă.

(2) Suplimentar documentelor prezentate pentru obținerea licenței, solicitantul de licență va prezenta cel puțin următoarele:

a) nivelul fondurilor proprii, al cerințelor de capital și lichiditatea societății de asigurare și/sau reasigurare;

b) rezultatele evaluării efectuate de autoritatea competentă din statul de origine cu privire la acționarii direcți și/sau indirecți, inclusiv beneficiarii efectivi

ai acestora, care dețin cel puțin 10% din capitalul social al societății de asigurare și/sau reasigurare;

c) situațiile financiare auditate ale societății mamă pentru ultimii 3 ani.

(3) Dacă între societatea de asigurare și/sau reasigurare din alt stat, care solicită înființarea sucursalei, și alte persoane fizice sau juridice există legături strânse, Autoritatea de supraveghere acordă licența numai dacă aceste legături nu împiedică exercitarea eficientă a funcțiilor sale de supraveghere.

(4) Modificările acționariatului societății de asigurare și/sau reasigurare respective din alt stat, care solicită înființarea sucursalei, sau ale persoanelor aflate în legături strânse cu aceasta, inclusiv cele care decurg dintr-un proces de fuziune sau de dezmembrare în care este implicată societatea de asigurare și/sau reasigurare din alt stat, trebuie să fie notificate Autorității de supraveghere de către sucursala acesteia în termen de cel mult 10 zile lucrătoare din data modificării.

(5) Societatea de asigurare și/sau reasigurare din jurisdicțiile care nu implementează standardele internaționale de transparență și/sau jurisdicții cu un grad sporit de risc nu poate înființa sucursale pe teritoriul Republicii Moldova. Criteriile de evaluare a corespunderii societății de asigurare/reasigurare sunt identice cu cele pentru evaluarea persoanelor juridice în calitate de deținători ai participațiilor calificate în capitalul societății de asigurare/reasigurare.

Articolul 23. Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto

(1) Pentru a subscrie riscuri din clasa 10, sucursala societății de asigurare și/sau reasigurare din alt stat, desemnează reprezentanți de despăgubiri în condițiile legislației privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto din Republica Moldova, obține calitatea de membru al Biroului Național și contribuie la formarea fondurilor create în condițiile prevăzute de actul normativ privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii de produse de vehicule.

(2) Prevederile aferente contribuțiilor financiare la fondurile menționate la alineatul precedent se aplică *mutatis mutandis* sucursalelor societăților de asigurare și/sau reasigurare din alte state.

(3) Sucursala societății de asigurare și/sau reasigurare din alt stat desemnează un reprezentant de despăgubiri cu reședința sau stabilit pe teritoriul Republicii Moldova cu următoarele atribuții:

a) colectează toate informațiile necesare cu privire la dosarele de daună;

b) deține competența de a reprezenta asigurătorul/reasiguratorul în relația cu persoanele care au suferit un prejudiciu și solicită despăgubiri, inclusiv pentru plata acestora;

c) reprezintă și întreprinde acțiunile necesare pentru ca asigurătorul/reasiguratorul să fie reprezentat în fața instanțelor și autorităților din Republica Moldova, în ceea ce privește despăgubirile;

d) poate să reprezinte asigurătorul/reasiguratorul în fața Autorității de

supraveghere referitor la verificarea existenței și a valabilității polițelor de asigurare.

(4) Sucursala societății de asigurare și/sau reasigurare din alt stat aplică primele de asigurare de bază și valoarea coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă, numai după prezentarea și aprobarea acestora de către Autoritatea de supraveghere.

Articolul 24. Notificarea și informarea

(1) În termen de maxim 10 zile de la data eliberării licenței/refuzului pentru dreptul de desfășurare a activității sucursalei unei societăți de asigurare și/sau reasigurare din alt stat pe teritoriul Republicii Moldova, Autoritatea de supraveghere, informează autoritatea de supraveghere din statul de origine cu privire la acordarea/refuzul dreptului de desfășurare a activității sucursalei.

(2) În cazul în care se stabilește că sucursala societății de asigurare și/sau reasigurare din alt stat nu respectă dispozițiile legale care se aplică pe teritoriul Republicii Moldova și prescripțiile Autorității de supraveghere, inclusiv în ceea ce privește aplicarea sancțiunilor, Autoritatea de supraveghere informează autoritatea de supraveghere din statul de origine despre acest fapt.

Articolul 25. Publicarea informației de către sucursală

(1) Sucursalele societăților de asigurare și/sau reasigurare din alte state trebuie să publice în limba română următoarele informații ale societăților de asigurare și/sau reasigurare străine: situațiile financiare individuale, situațiile financiare consolidate, după caz, raportul conducerii, raportul consolidat al conducerii, după caz, raportul auditorului întocmit conform legislației din statul de origine al societăților de asigurare și/sau reasigurare. Publicarea situațiilor financiare consolidate și auditate ale asigurătorului/reasigurătorului, împreună cu opinia auditorului se efectuează în termen de 15 zile de la expirarea termenului de publicare în statul de origine

(2) Dispozițiile art. 50 referitoare la cerințele de publicare pentru societățile de asigurare și/sau reasigurare se aplică în mod corespunzător sucursalelor societăților de asigurare și/sau reasigurare din alte state.

Articolul 26. Sucursale care nu respectă dispozițiile legale

(1) În cazul în care Autoritatea de supraveghere stabilește că o sucursală a societății de asigurare și/sau reasigurare din alt stat ce desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova nu respectă dispozițiile legale care se aplică acesteia, Autoritatea de supraveghere prescrie societății de asigurare și/sau reasigurare să remedieze situația neregulamentară.

(2) În cazul în care, sucursala societății de asigurare și/sau reasigurare nu execută prescripția Autorității de supraveghere și continuă să încalce dispozițiile legale, Autoritatea de supraveghere după informarea Autorității de supraveghere din statul de origine, este în drept să adopte măsuri pentru a preveni sau

sanționa neregulile stabilite, inclusiv, pentru a interzice subscrierea unor noi sau unor anumite contracte de asigurare (reasigurare) și a încasării primelor aferente.

Articolul 27. Retragera licenței sucursalei

(1) Suplimentar temeiurilor prevăzute la art.16, licența sucursalei unei societăți de asigurare și/sau reasigurare dintr-un alt stat se retrage în următoarele situații:

a) societatea de asigurare și/sau reasigurare în cauză hotărăște lichidarea sucursalei respective;

b) entitatea rezultată ca urmare a unui proces de reorganizare în urma căreia societatea de asigurare și/sau reasigurare dintr-un alt stat își încetează existența, hotărăște lichidarea sucursalei respective;

c) în urma unor procese de reorganizare la nivelul respectivei societăți de asigurare și/sau reasigurare sau al grupului din care face parte, activitatea sucursalei din Republica Moldova este preluată de o altă societate de asigurare și/sau reasigurare sau de o sucursală din Republica Moldova a unei societăți de asigurare și/sau reasigurare dintr-un alt stat;

d) licența acordată societății de asigurare și/sau reasigurare respective din alt stat este retrasă de autoritatea competentă din statul de origine sau își încetează valabilitatea în orice mod;

e) s-a pronunțat o hotărâre de lichidare a societății de asigurare și/sau reasigurare respective din alt stat.

(2) În cazurile prevăzute la alin.(1) lit. a)–c), societatea de asigurare și/sau reasigurare respectivă din alt stat trebuie să notifice, în termen de 2 zile lucrătoare, Autoritatea de supraveghere privind decizia sa de reorganizare și/sau lichidare a sucursalei din Republica Moldova și să transmită acesteia cel puțin un plan de lichidare a activelor și de stingere a datoriilor, care să asigure plata integrală a creanțelor asiguraților și ale altor beneficiari, sau, după caz, un plan de preluare a activității sucursalei.

(3) Hotărârea de reorganizare și lichidare a sucursalei potrivit alin.(1) lit. a)-c) nu produce efecte decât după confirmarea de către Autoritatea de supraveghere a retragerii licenței, despre care se comunică societății de asigurare și/sau reasigurare în cauză din alt stat.

(4) În cazul retragerii licenței eliberate unei sucursale a societății de asigurare și/sau reasigurare din alt stat, Autoritatea de supraveghere adoptă măsurile necesare pentru a împiedica societatea de asigurare și/sau reasigurare în cauză să inițieze noi tranzacții pe teritoriul Republicii Moldova și pentru a proteja interesele asiguraților și altor beneficiari ai serviciilor de asigurare.

(5) Hotărârea Autorității de supraveghere de retragere a licenței sucursalei se comunică societății de asigurare și/sau reasigurare din alt stat și autorității de supraveghere din statul de origine al societății de asigurare și/sau reasigurare în cauză.

Articolul 28. Modificări în situațiile asigurătorilor

Asigurătorul/reasigurătorul este obligat să prezinte Autorității de supraveghere toate modificările/completările operate în datele și informațiile indicate în documentele anexate la cererea pentru eliberarea sau reperfectarea licenței, inclusiv modificările/completările condițiilor de asigurare. Modificările/completările se prezintă în formă scrisă la Autoritatea de supraveghere, semnate olograf de organul executiv, în termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a deciziilor organelor de conducere privind operarea modificărilor/completărilor, împreună cu documentele (sau copiile autentificate de pe acestea) ce confirmă modificările și/sau completările în cauză.

Secțiunea II**DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DE ASIGURARE ȘI/SAU REASIGURARE**

Articolul 29. Fondatorii și acționarii societăților de asigurare și/sau reasigurare

(1) Pot fi fondatori și acționari ai asigurătorului/reasigurătorului persoane fizice și/sau persoane juridice rezidenți și nerezidenți ai Republicii Moldova, în condițiile prezentei legi și ale altor acte normative în vigoare.

(2) Nu poate fi fondator sau acționar al societății de asigurare și/sau reasigurare persoana juridică aflată în proces de lichidare sau în stare de insolvabilitate și nici persoana căreia i s-a impus restricția legală de a constitui societate comercială.

(3) Persoana înregistrată în jurisdicțiile ce nu implementează standarde internaționale de transparență și/sau în țări ori jurisdicții cu un grad sporit de risc nu este în drept să dețină, direct sau indirect, individual ori în comun cu persoanele cu care acționează în mod concertat, drepturi de proprietate în capitalul social al societății de asigurare și/sau reasigurare.

(4) Fondatorii sau acționarii semnificativi ai societății de asigurare și/sau reasigurare prezintă informații obligatorii în scop de supraveghere, stabilite prin actul normativ emis în acest scop. În cazul în care societatea de asigurare și/sau reasigurare face parte dintr-un grup, proprietatea asupra grupului trebuie să fie suficient de transparentă, astfel încât să nu fie subminată supravegherea. În cazul în care, după epuizarea tuturor mijloacelor posibile și cu condiția că nu există motive de suspiciune, nu se identifică nicio persoană în calitate de beneficiar efectiv, persoana fizică care ocupă funcția de administrator al asigurătorului/reasigurătorului este considerată beneficiar efectiv.

(5) Autoritatea de supraveghere va stabili, printr-un act normativ, lista jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență și/sau a țărilor ori jurisdicțiilor cu un grad sporit de risc.

Articolul 30. Acționarii care dețin participații calificate. Achizițiile.

(1) În cazul dobândirii de către o persoană fizică sau juridică, direct sau indirect, individual sau în comun cu persoanele cu care acționează în mod concertat, a dreptului de proprietate sau în cazul dobândirii de către o persoană juridică a dreptului de administrare asupra participațiilor calificate în capitalul social al asigurătorului (reasiguratorului), asigurătorul (reasiguratorul) este obligat să informeze despre aceasta Autoritatea de supraveghere în termen de 7 zile de la data efectuării tranzacției.

(2) Asigurătorii (reasiguratorii) prezintă anual Autorității de supraveghere informație detaliată despre identitatea acționarilor semnificativi, numărul și valoarea totală a acțiunilor deținute, iar pentru acționarii semnificativi persoane juridice – și rapoartele financiare cu o notă explicativă, în modul și în termenele stabilite prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

(3) Suplimentar la cerințele stabilite la art. 29, persoana care intenționează să obțină sau care deține participație calificată în capitalul social al asigurătorului (reasiguratorului) trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

a) să aibă situație financiară stabilă, ceea ce înseamnă că:

– persoana juridică va plăti participația calificată în capitalul social al asigurătorului (reasiguratorului) din mijloace bănești proprii, fapt confirmat prin raportul auditorului și va menține capitalul său propriu (activele nete) cel puțin în limitele participației calificate;

– persoana juridică desfășoară activitate economică, financiară și de altă natură de cel puțin doi ani consecutivi, care îi permite onorarea obligațiilor sale patrimoniale și care asigură susținerea pe viitor a activității asigurătorului (reasiguratorului) din surse proprii în cazul în care situația financiară a acestuia se înrăutățește;

– persoana fizică dispune de venituri care au caracter continuu și care, prin nivelul lor, justifică în mod corespunzător dobândirea participației calificate în capitalul social al asigurătorului (reasiguratorului);

b) să nu fie acționar/asociat a unui intermediar de asigurare și/sau de reasigurare;

c) în cazul persoanei fizice, să nu aibă antecedente penale și să dispună de capacitate deplină de exercițiu.

(4) Dobândirea de către o persoană fizică sau juridică, direct sau indirect, individual sau în comun cu persoanele cu care acționează în mod concertat, a dreptului de proprietate sau de administrare asupra participațiilor calificate în capitalul social al asigurătorului (reasiguratorului) sau majorarea participației calificate în capitalul social al asigurătorului (reasiguratorului) peste 10%, 20%, 33% sau 50% din acțiunile cu drept de vot ale acestuia și, respectiv, reducerea sub aceste niveluri a participației calificate se efectuează cu avizul prealabil al Autorității de supraveghere, în modul stabilit prin actele normative ale acesteia.

(5) Fără avizul prealabil al Autorității de supraveghere, nicio persoană nu poate să dobândească, să majoreze sau să reducă, individual sau în comun cu

persoanele cu care acționează în mod concertat, prin nicio modalitate, o cotă în capitalul social al asigurătorului (reasiguratorului) asupra căreia au devenit incidente prevederile alin.(4) și (8).

(6) Autoritatea de supraveghere este în drept să solicite, în limitele competenței sale, prezentarea actelor de constituire și a rapoartelor financiare de la fondatori, acționari și de la alte persoane juridice care intenționează să obțină participații calificate în capitalul social al asigurătorului (reasiguratorului), precum și să solicite informații de la autoritățile administrației publice privind stabilitatea financiară și buna-credință a persoanelor menționate.

(7) Exercițiul dreptului de vot, al dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, al dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, al dreptului de a propune candidați la funcția de membru al consiliului societății, al organului executiv și al comitetului de audit, precum și exercițiul dreptului de a primi dividende se suspendă de drept din data dobândirii sau majorării realizate cu încălcarea prevederilor alin.(4) și alin.(5) în mărimea drepturilor de proprietate deținute. Acțiunile al căror exercițiu al dreptului de vot este suspendat nu se vor lua în considerare la adoptarea hotărârilor privind chestiunile incluse pe ordinea de zi a adunării generale a acționarilor, precum și nu se vor lua în calcul la stabilirea cvorumului și a rezultatelor votării, respectiv, nu vor fi cuprinse în voturile reprezentate la adunare. Autoritatea de supraveghere informează dobânditorul și asigurătorul, în termen de 5 zile de la data la care a aflat despre achiziția realizată cu încălcarea prevederilor alin.(4) și alin.(5), despre incidența prevederilor vizând suspendarea exercițiului drepturilor prevăzute în prezentul alineat.

(8) Persoanele care au încălcat prevederile alin.(4) și alin.(5) vor înstrăina, în termen de 3 luni de la data achiziționării, acțiunile procurate aferente participației calificate deținute.

(9) Dacă, după expirarea termenului prevăzut la alin.(8), acțiunile nu au fost înstrăinate, organul executiv al asigurătorului (reasiguratorului), prin derogare de la prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, în termen de 15 zile de la data expirării termenului acordat deținătorilor de valori mobiliare pentru vânzarea acțiunilor asigurătorului/reasiguratorului, va emite și va depune la Autoritatea de supraveghere decizia privind anularea acestor acțiuni și emiterea suplimentară de acțiuni în același număr și de aceeași clasă.

(10) Decizia organului executiv al asigurătorului/reasiguratorului va conține inclusiv informația privind prețul de vânzare al acțiunilor nou-emise și modul de determinare a acestuia, termenul de expunere a acțiunilor spre vânzare și condițiile în care prețul inițial poate fi modificat, cu respectarea prevederilor prezentului articol.

(11) Autoritatea de supraveghere emite decizia privind înscrierea aferentă radierii acțiunilor anulate și înregistrării acțiunilor din emisiunea suplimentară în termen de cel mult 15 zile de la data depunerii la Autoritatea de supraveghere a

deciziei conform alin.(9), cu anexarea documentelor aferente înregistrării emisiunii de acțiuni, stabilite de actul normativ al Autorității de supraveghere.

(12) În termen de 3 zile de la data înregistrării acțiunilor nou-emise conform alin.(11), entitatea (custodele) care tine evidenta deținătorilor de valori mobiliare asupra cărora au devenit incidente prevederile alin.(7), în temeiul deciziei organului executiv al asiguratorului/ reasiguratorului și deciziei Autorității de supraveghere, va asigura efectuarea înscrierilor privind anularea acțiunilor din conturile deținătorilor de valori mobiliare respective și a înscrierii privind acțiunile nou-emise în contul asiguratorului/reasiguratorului. Acțiunile nou-emise rămân înscrise în contul asiguratorului/reasiguratorului până la vânzarea și/sau anularea acestora.

(13) În termen de cel mult 10 zile de la data efectuării înscrierilor conform alin.(12), asiguratorul (reasiguratorul) va expune spre vânzare acțiunile nou-emise și va dezvălui publicului, în modul stabilit de Legea nr.171/2012 privind piața de capital, informația privind situația financiară a asiguratorului (reasiguratorului) pe parcursul ultimilor 3 ani, precum și o descriere a acțiunilor expuse spre vânzare.

(14) Termenul de vânzare a acțiunilor nou-emise de către asigurator/reasigurator nu va depăși 3 luni de la data expunerii acestora spre vânzare, cu excepția indicată la alin.(15).

(15) La cererea societății de asigurare și/sau reasigurare, Autoritatea de supraveghere poate dispune prelungirea fiecăruia dintre termenele de 3 luni prevăzute la alin.(8) și alin.(14) cu perioade a câte cel mult 3 luni de cel mult 4 ori, în condițiile alin.(17). Prolungirea se dispune în scopul neadmiterii periclitării stabilității financiare sau în cazul în care există un interes public în a dispune prelungirea, sau a fost identificat, fără efectuarea unei evaluări prealabile de către Autoritatea de supraveghere, un achizitor potențial al acțiunilor expuse spre vânzare, a cărui calitate este potrivită și adecvată și nu comportă suspiciuni întemeiate la momentul adoptării deciziei de prelungire.

Autoritatea de supraveghere va informa asiguratorul/reasiguratorul cu privire la prelungirea termenului prevăzut în prezentul alineat până la expirarea termenului precedent stabilit pentru vânzarea acțiunilor nou-emise.

(16) Prețul inițial de expunere spre vânzare al acțiunilor asiguratorului/reasiguratorului va fi stabilit în următoarele condiții:

a) în cazul în care cota nu depășește 10% – conform criteriilor prevăzute la art.23 alin.(2) din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, cu aplicarea alin.(7) din același articol pentru criteriul stabilit la art.23 alin.(2) lit. a) din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital;

b) în cazul în care cota depășește 10% – conform valorii acțiunilor, rezultată dintr-o expertiză efectuată de către un evaluator independent în conformitate cu standardele internaționale de evaluare. Determinarea prețului conform lit. b) se efectuează de către o persoană calificată în domeniul evaluării, înregistrată în registrul persoanelor autorizate, ținut de către autoritatea de

supraveghere în modul stabilit de aceasta.

(17) Organul executiv al asigurătorului/reasiguratorului poate să modifice prin diminuare prețul acțiunilor expuse spre vânzare în intervale cel puțin o dată la 3 luni de la data expunerii spre vânzare sau a ultimei modificări a prețului. Diminuarea prețului se admite în limitele de până la 30 la sută în ceea ce privește prețul stabilit anterior, cu prezentarea argumentelor respective la adresa autorității de supraveghere. În cazul survenirii unor factori care influențează semnificativ prețul stabilit anterior, pentru fezabilitatea tranzacției, diminuarea prețului se admite peste limita de 30 la sută până la 50 la sută cu aducerea argumentelor justificative.

(18) Despre orice modificare a prețului urmează a fi notificată, în termen de 3 zile, autoritatea de supraveghere, cu dezvăluirea publică a informației respective în modul stabilit de Legea nr.171/2012 privind piața de capital.

(19) Mijloacele bănești obținute ca rezultat al vânzării acțiunilor nou-emise se vor transfera într-un cont bancar provizoriu, deschis de către asigurător/reasigurator în acest scop. Asigurătorul/reasiguratorul va înregistra mijloacele bănești obținute în urma vânzării acțiunilor nou-emise în conturile ultimilor deținători de acțiuni care au încălcat prevederile alin.(4) și (5), în baza principiului proporționalității, după reținerea tuturor cheltuielilor (taxe, plăți, comisioane, amenzi) aferente vânzării.

(20) În cazul procurării acțiunilor nou-emise se vor respecta cerințele alin.(4).

(21) Societățile de investiții vor informa imediat asigurătorul/reasiguratorul despre clienții care au procurat acțiuni. Lista persoanelor care au procurat acțiuni nou-emise urmează a fi prezentată de către asigurător/reasigurator Autorității de supraveghere în termen de 5 zile de la expirarea termenului prevăzut pentru vânzare.

(22) Dacă în termenul prevăzut în decizia organului executiv al asigurătorului/reasiguratorului, acțiunile nou-emise nu au fost vândute sau au fost vândute parțial, acțiunile care nu au fost vândute urmează a fi răscumpărate și anulate, iar organul executiv, prin derogare de la prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, este obligat să ia decizia de reducere a capitalului social. Prețul de răscumpărare a acțiunilor nevândute este ultimul preț de vânzare sau de expunere la vânzare a acțiunilor nou-emise și expuse spre vânzare conform alin.(17).

(23) În cazul în care, în rezultatul emiterii deciziei de răscumpărare a acțiunilor nevândute și de reducere a capitalului social conform alin. (22), asigurătorul /reasiguratorul nu se încadrează în cerințele prudențiale privind indicatorii de lichiditate și solvabilitate, Autoritatea de supraveghere retrage licența eliberată asigurătorului /reasiguratorului fără aplicarea procesului de lichidare silită, dacă nu este temei pentru declanșarea procesului de insolvență. Despre retragerea licenței se comunică, în scris, asigurătorului/reasiguratorului și Serviciului Fiscal de Stat în aceeași zi. În cazul

în care, în termen de 45 de zile de la retragerea licenței, adunarea generală a acționarilor nu a luat decizia de lichidare benevolă sau de reorganizare a asiguratorului/reasiguratorului, Autoritatea de supraveghere inițiază procesul de lichidare silită a asiguratorului/reasiguratorului.

(24) În termen de 30 de zile de la data aprobării deciziei organului executiv al asiguratorului /reasiguratorului privind reducerea capitalului social prin anularea acțiunilor răscumpărate, asiguratorul/reasiguratorul prezintă Autorității de supraveghere documentele stabilite prin actul normativ pentru înscrierea modificărilor aferente reducerii capitalului social.

La răscumpărarea acțiunilor nevândute, asiguratorul /reasiguratorul achită foștilor deținători ultimul preț de vânzare sau de expunere a acțiunilor nou-emise și expuse spre vânzare conform alin.(17), în baza principiului proporționalității, după reținerea tuturor cheltuielilor (taxe, plăți, comisioane, amenzi) aferente răscumpărării și anulării.

Anularea acțiunilor răscumpărate și reducerea capitalului social al asiguratorului/ reasiguratorului se efectuează numai după obținerea permisiunii Autorității de supraveghere pentru distribuirea capitalului și a avizului, în cazul acționarilor care vor deține, ca urmare a distribuirii, participații calificate. Înregistrarea reducerii capitalului social are loc în conformitate cu actele normative ale Autorității de supraveghere.

(25) Prin derogare de la alin. (7), în cazul în care se constată că drepturile suspendate periclitează guvernarea corporativă a asiguratorului/reasiguratorului, înaintarea candidaților și alegerea organelor de conducere, inclusiv cvorumul pentru desfășurarea adunărilor generale ale acționarilor și majoritatea necesară pentru adoptarea deciziilor, autoritatea de supraveghere, în urma evaluării efectuate conform alin.(26), poate prelua sau poate delega gestiunea acțiunilor suspendate și a acțiunilor nou-emise unei societăți de investiții selectate în urma unui concurs organizat în mod transparent de Autoritatea de supraveghere.

(26) La aplicarea prevederilor de gestiune a acțiunilor suspendate, Autoritatea de supraveghere va efectua evaluarea ponderii asiguratorului/reasiguratorului pe piața asigurărilor după valoarea activelor sale, după valoarea obligațiilor asumate conform contractelor de asigurare, precum și evaluarea impactului pe care l-ar putea avea asupra pieței asigurărilor, asupra altor asiguratorii /reasiguratorii. Rezultatele evaluării și potențialele efecte negative care pot fi generate vor sta la baza deciziei autorității de supraveghere de a prelua sau de a delega gestiunea acțiunilor suspendate și a acțiunilor nou-emise unei societăți de investiții.

(27) În cazul prevăzut la alin.(25), Autoritatea de supraveghere sau societatea de investiții delegată va exercita toate drepturile aferente acțiunilor deținute de persoanele care nu respectă cerințele privind calitatea acționariatului asiguratorului/reasiguratorului și acțiunilor nou-emise conform alin. (9).

(28) Cuantumul lunar al remunerației din contul asiguratorului/reasiguratorului pentru societatea de investiții delegată sau

Autoritatea de supraveghere se stabilește de Autoritatea de supraveghere în limita a 5 salarii medii în sectorul asigurării, în baza datelor Biroului National de Statistică.

(29) Mandatul societății de investiții delegate sau al Autorității de supraveghere gestionare se extinde asupra întregii perioade stabilite pentru vânzarea acțiunilor deținute de persoanele care nu respectă cerințele privind calitatea acționariatului asigurătorului/reasiguratorului și a acțiunilor nou-emise conform alin. (9).

(30) În condițiile alin.(25), prin derogare de la prevederile art.27 alin.(3) lit. d) și alin.(4) lit. b) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, funcțiile membrilor consiliului asigurătorului/reasiguratorului și ai comitetului de audit pot fi exercitate de către angajații sau membrii consiliului de administrație ai Autorității de supraveghere. Desemnarea membrilor consiliului asigurătorului/reasiguratorului și ai comitetului de audit este efectuată în conformitate cu prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, ale prezentei legi și altor acte normative și face obiectul aprobării autorității de supraveghere.

(31) În cazul delegării unei societăți de investiții a gestiunii acțiunilor conform alin.(25), până la vânzarea acțiunilor asupra cărora au devenit incidente prevederile alin.(7) și a acțiunilor nou-emise conform alin.(9), fără avizul prealabil al Autorității de supraveghere, adunarea generală a acționarilor este în drept să aprobe hotărârile prevăzute la art.50 alin.(3) lit. c)–e), lit. h) și alin.(4) lit. a)–c) din Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, iar consiliul societății este în drept să decidă chestiunile prevăzute la art.65 alin.(2) lit. a), lit. d)–e), lit.i¹)–j) din Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni.

(32) Pentru aprobarea altor hotărâri decât a celor prevăzute la alin.(31) se va solicita avizul prealabil al Autorității de supraveghere.

(33) În cazul aplicării prevederilor de gestiune a acțiunilor suspendate și/sau instituirii administrării speciale a asigurătorului, până la expirarea termenelor de vânzare a acțiunilor nou-emise, potrivit alin.(14) și (15), inclusiv în perioadele de prelungire ce pot fi dispuse, prin derogare de la alin. (17), prețul de expunere spre vânzare se va stabili în condițiile alin.(16). După stabilirea prețului de expunere spre vânzare, potrivit prezentului alineat, autoritatea de supraveghere poate dispune prelungirea termenului de expunere la vânzare cu perioade a câte cel mult 3 luni, de cel mult 3 ori, cu posibilitatea modificării prețului conform alin.(17).

(34) Dacă, după eliberarea avizului prealabil conform alin.(4), se constată necorespunderea acționarului semnificativ cu cerințele față de acesta, stabilite în conformitate cu prezenta lege, Autoritatea de supraveghere este în drept să retragă avizul prealabil. În acest caz, devin incidente și se aplică prevederile alin.(7) și alin.(8).

(35) Persoanele care au obținut participație calificată în capitalul social al asigurătorului/reasiguratorului și nu au prezentat către asigurător (reasigurator)

și/sau Autoritatea de supraveghere actele/informațiile prevăzute de prezenta lege cad sub incidența prevederilor alin.(7)-(33).

(36) Persoanele care sunt împuternicite, conform legii, să înregistreze transferul dreptului de proprietate urmare a dobândirii sau majorării participației calificate în capitalul social al asigurătorului/reasigurătorului vor efectua înregistrările respective numai cu condiția prezentării avizului prealabil al Autorității de supraveghere.

(37) Persoanele pentru care s-au dispus măsurile prevăzute la alin.(7)-(8) nu mai pot deține, direct sau indirect, noi acțiuni în capitalul social al asigurătorului/reasigurătorului, respectiv în capitalul social al altor asigurători/reasiguratori.

(38) În cazul asigurătorilor/reasigurătorilor cărora li s-a retras licența și ale căror acțiuni nou-emise nu au fost vândute în condițiile alin.(14)-(17) din prezentul articol, prin derogare de la prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, acțiunile nou-emise care nu au fost vândute reprezintă acțiuni de tezaur și nu pot depăși 10% din capitalul social al entității. În caz de depășire a limitei respective, organul executiv al entității este obligat să anuleze acțiunile și să reducă capitalul său social. În termen de 30 de zile de la data aprobării deciziei organului executiv privind reducerea capitalului social, entitatea prezintă Autorității de supraveghere documentele stabilite prin actul normativ pentru înscrierea modificărilor aferente reducerii capitalului social. Entitatea consemnează mijloacele bănești în conturile ultimilor deținători de acțiuni care au încălcat prevederile alin.(3) și (4) din prezentul articol, în baza principiului proporționalității, în limita maximă a profitului net al perioadei de gestiune, conform ultimului raport financiar, după reținerea tuturor cheltuielilor (taxe, plăți, comisioane, amenzi) aferente emiterii, vânzării și anulării.

Articolul 31. Evaluarea potențialului acționar semnificativ

(1) La examinarea solicitării pentru eliberarea avizului prealabil prevăzut la art.30 alin.(4), în vederea asigurării unei administrări prudente și sănătoase a asigurătorului (reasigurătorului) și luând în considerare posibila influență asupra asigurătorului (reasigurătorului) a potențialului acționar semnificativ, Autoritatea de supraveghere evaluează dacă calitatea potențialului acționar semnificativ, inclusiv capacitatea financiară a acestuia în raport cu achiziția propusă, este potrivită și adecvată în conformitate cu cerințele stabilite prin prezenta lege, inclusiv prin examinarea cumulativă a următoarelor criterii:

- a) reputația potențialului acționar semnificativ;
- b) calificarea, reputația și experiența oricărei persoane care va activa în calitate de persoană cu funcție de conducere și funcție cheie după realizarea achiziției propuse;
- c) soliditatea financiară a potențialului acționar semnificativ;
- d) capacitatea asigurătorului/reasigurătorului de a respecta normele prudențiale, conform prevederilor legislației în vigoare, în special a cerinței ca

grupul financiar din care va face parte să aibă o structură care să permită exercitarea unei supravegheri eficiente, realizarea schimbului de informații între autoritățile competente și determinarea repartizării competențelor între aceste autorități;

e) existența unor motive rezonabile de a suspecta că, în ceea ce privește achiziția propusă, a fost săvârșită o infracțiune ori o tentativă a unei infracțiuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, în sensul prevederilor legislației în domeniu, sau că, prin achiziția propusă, un asemenea risc ar putea crește;

f) existența unor motive rezonabile de a suspecta că beneficiarul efectiv al achiziției propuse este o altă persoană decât cea declarată autorității de supraveghere.

(2) Autoritatea de supraveghere examinează corespunderea criteriilor stabilite la alin. (1) și eliberează aviz prealabil în termen de cel mult 60 zile lucrătoare de la data depunerii cererii acționarului semnificativ și a tuturor documentelor aferente.

(3) În cursul termenului de examinare, Autoritatea de supraveghere este în drept să solicite, în scris, informații suplimentare necesare pentru finalizarea examinării, dar nu mai târziu de 10 zile până la expirarea acestuia.

(4) Termenul de examinare se suspendă între data solicitării de informații de către Autoritatea de supraveghere și data primirii răspunsului potențialului achizitor la această solicitare. Suspendarea nu poate depăși 20 de zile lucrătoare. Orice solicitări suplimentare formulate de Autoritatea de supraveghere în vederea completării sau clarificării informațiilor sunt la discreția acesteia, dar nu pot conduce la suspendarea repetată a termenului de evaluare.

(5) În cazul care potențialul achizitor este stabilit sau face obiectul unor reglementări din alt stat, Autoritatea de supraveghere poate prelungi perioada de întrerupere menționată la alin. (4) cu până la 30 de zile lucrătoare.

(6) Lista de informații și documente necesare pentru evaluarea criteriilor prevăzute la alin.(1), precum și procedura aferentă se stabilesc în actele normative emise de autoritatea de supraveghere.

(7) În cazul în care avizul prealabil este solicitat pentru două sau mai multe participații calificate care vizează același asigurător/reasigurator, autoritatea de supraveghere asigură un tratament nediscriminatoriu tuturor potențialilor acționari semnificativi.

(8) Orice deținător direct sau indirect de participație calificată în capitalul social al unui asigurător/reasigurator este obligat să prezinte, la cererea Autorității de supraveghere, informație aferentă activității sale, inclusiv rapoartele financiare anuale, declarațiile de venituri, precum și altă informație necesară pentru efectuarea evaluării prudențiale, în modul și în condițiile prevăzute de actele normative ale Autorității de supraveghere.

(9) În cazul în care deținătorul direct sau indirect de participație calificată nu mai îndeplinește cerințele prevăzute de lege și de actele normative ale

Autorității de supraveghere emise întru aplicarea acesteia privind calitatea acționariatului unui asigurător/reasigurator sau exercită asupra asigurătorului/reasiguratorului o influență de natură să periclitizeze administrarea prudentă și sănătoasă a acestuia, precum și în cazul în care deținătorul direct sau indirect ori beneficiarul efectiv al acestuia nu a furnizat Autorității de supraveghere informații care relevă cu certitudine identitatea beneficiarului efectiv, Autoritatea de supraveghere dispune măsurile adecvate pentru încetarea acestor situații. În acest sens, independent de alte măsuri sau sancțiuni care pot fi aplicate asigurătorului/reasiguratorului, administratorilor acestuia, deținătorului direct și indirect de participație calificată în capitalul social al asigurătorului/reasiguratorului și beneficiarului efectiv al acestuia, Autoritatea de supraveghere poate:

- a) retrage avizul prealabil acordat, devenind incidente prevederile art.30;
- b) dispune suspendarea exercitării drepturilor de vot aferente acțiunilor corespunzătoare, a dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, a dreptului de a introduce chestiuni pe ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru funcția de membru al consiliului societății, al organului executiv și al comitetului de audit, a dreptului de a primi dividende;
- c) dispune înstrăinarea de către persoana al cărei drept de vot a fost suspendat a acțiunilor deținute și/sau, în cazul în care autoritatea de supraveghere retrage acordul prealabil acordat deținătorilor de participație calificată care dețin, independent sau cumulativ, mai mult de 50% în capitalul social al asigurătorului/reasigurătorului;
- d) institui administrarea specială.

Articolul 32. Limitele activității asigurătorului/reasiguratorului

(1) Activitatea asigurătorului/reasigurătorului se limitează la asigurare, reasigurare și la operațiunile ce rezultă direct din aceste acțiuni, exclusă fiind orice altă activitate comercială.

(2) Asigurătorul/reasiguratorul are dreptul să efectueze următoarele acțiuni ce rezultă din activitatea de asigurare/reasigurare:

- a) investirea și fructificarea fondurilor și rezervelor proprii și celor atrase, a rezervelor tehnice în modul stabilit de actele normative ale Autorității de supraveghere;
- b) acordarea de împrumuturi cu dobândă propriilor asigurați persoane fizice în limitele valorii de răscumpărare prevăzute în contractul de asigurare de viață, cu acumulare a capitalului respectiv;
- c) vânzarea sau locațiunea bunurilor anterior procurate pentru necesități proprii ale asigurătorului/reasiguratorului sau devenite proprietate în urma contractelor de asigurare;
- d) acordarea serviciilor de asistență (assistance) și de corespondent în baza contractului de colaborare între asigurători sau între asigurători și persoane juridice care prestează asemenea servicii.

(3) Asigurătorului/reasiguratorului i se interzice să efectueze tranzacții și să desfășoare activități de întreprinzător neprevăzute la alin.(1) și (2).

Articolul 33. Denumirea și sediul societății de asigurare și/sau reasigurare

(1) Asigurătorul/reasiguratorul folosește doar denumirea specificată în statutul său.

(2) Denumirea completă a asigurătorului care desfășoară activitate exclusiv în categoria “asigurări de viață” trebuie să conțină în mod obligatoriu cuvintele “asigurări de viață”.

(3) Denumirea completă a reasiguratorului care desfășoară exclusiv activitate de reasigurare trebuie să conțină în mod obligatoriu cuvântul “reasigurare”.

(4) Nu se admite folosirea în denumirea asigurătorului /reasiguratorului a însemnelor identice ori asemănătoare însemnelor din denumirile asigurătorilor/reasiguratorilor înființați anterior dacă denumirea primului poate fi confundată cu aceste denumiri. Prezenta interdicție nu se extinde asupra asigurătorului/reasiguratorului afiliat în cazul în care acesta folosește denumirea organizației la care este afiliat.

(5) Se interzice utilizarea de către persoanele care nu dețin licență pentru activitate în domeniul asigurărilor și/sau reasigurărilor, în propria denumire, publicitate, avize, a cuvintelor “asigurare” și “reasigurare” sau a derivatelor lor dacă prin aceste cuvinte se subînțelege practicarea în nume propriu a activității de asigurare/reasigurare în sensul prezentei legi.

(6) Sediul societății de asigurare și/sau reasigurare, a sucursalei și a subdiviziunii trebuie să fie amplasat într-o clădire administrativă sau la parterul unei clădiri cu destinație locativă și pe teritorii în condiții de siguranță și cu respectarea cerințelor unei administrări prudente și sănătoase, cu asigurarea condițiilor adecvate pentru realizarea supravegherii. La intrarea în sediu trebuie să fie expusă firma, care va conține denumirea asigurătorului/reasiguratorului.

Articolul 34. Sistemul de guvernare

(1) O societate de asigurare și/sau reasigurare va stabili un sistem de guvernare solid și fiabil care să includă cel puțin următoarele:

a) o structură organizatorică clară, cu atribuții precise, clare și coerente în ceea ce privește responsabilitățile persoanelor cu funcții de conducere și cu funcții-cheie și angajaților;

b) un sistem eficient de comunicare a informațiilor în cadrul societății de asigurare și/sau reasigurare;

c) funcții-cheie integrate în structura organizatorică și procesele decizionale ale societății de asigurare și/sau reasigurare;

d) politica privind controlul intern, managementul riscurilor, audit intern și de externalizare, în cazul în care realizează externalizarea de funcții-cheie;

e) organizarea și desfășurarea cu prudență și profesionalism a activității,

în concordanță cu specificul și complexitatea ei.

f) încadrarea în activitate a unui număr suficient de persoane, care să corespundă criteriilor de pregătire și de competență profesională stabilite prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

(2) Societatea de asigurare și/sau reasigurare reglementează funcționarea sistemului de guvernanză care prevede funcția de management al riscurilor, monitorizarea conformității, controlul intern și auditul intern, funcțiile actuariale și activitățile externalizate, (în cazul în care societatea de asigurare și/sau reasigurare transferă o parte din operațiunile sale către o terță parte). Regulile sistemului de guvernanză trebuie să fie clare și inteligibile.

(3) Normele sistemului de guvernanză trebuie revizuite cel puțin o dată pe an și trebuie aprobate de consiliul societății de asigurare și/sau reasigurare.

(4) Societățile de asigurare și/sau reasigurare adoptă măsurile necesare pentru asigurarea continuității activității, astfel:

- a) utilizează sisteme, resurse și proceduri adecvate și proporționale;
- b) identifică și evaluează riscurile care pot afecta stabilitatea financiară;
- c) elaborează planuri de redresare sau finanțare în situații de dificultate financiară;
- d) optimizează și consolidează sistemul de guvernanză.

(5) Societățile de asigurare și/sau reasigurare transmit Autorității de supraveghere informațiile prevăzute la alin.(1)-(4) până la data de 1 martie a anului în curs, în conformitate cu actele normative ale Autorității de supraveghere.

(6) Autoritatea de supraveghere poate emite recomandări cu privire la modul de respectare a cerințelor prevăzute în prezentul articol și la modul de aplicare a politicilor scrise adoptate.

(7) Refuzul de a aplica recomandările prevăzute la alin.(6) este documentat și transmis Autorității de supraveghere până la data prevăzută în recomandările respective.

(8) Asigurătorul/reasuratorul va evita încheierea de tranzacții cu persoane terțe (sau în beneficiul lor), care se află în relație de afiliere cu asigurătorul sau care se află în relație de afiliere cu persoanele cu funcții de conducere sau funcții-cheie în cadrul asigurătorului/reasuratorului în condiții mai favorabile decât cele existente în mod general pentru celelalte persoane care nu se află cu aceștia în asemenea relații.

Articolul 35. Organele de conducere

(1) În sensul prezentei legi, organul de conducere al asigurătorului/reasuratorului este reprezentat de consiliul societății și organul executiv.

(2) Membrii consiliului societății și ai organului executiv sunt responsabili de conformarea societății de asigurare și/sau reasigurare prezentei legi și actelor normative. Membrii organului de conducere va ocupa o funcție și va exercita

atribuții doar în cadrul unui singur participant profesionist la piața asigurărilor

(3) Membrii organelor de conducere trebuie să dispună de o bună reputație, cunoștințe, aptitudini și experiență adecvate pentru a fi în măsură să înțeleagă activitățile desfășurate de re/asigurător, inclusiv principalele riscuri ale acestora și să se pronunțe în deplină cunoștință de cauză cu privire la toate aspectele asupra cărora trebuie să decidă potrivit competențelor lor.

(4) Membru al consiliului sau organului executiv nu poate fi sau este decăzut din drepturi, în cazul în care a fost ales, dacă:

a) este sau va deveni membru al consiliului sau organului executiv în doi sau mai mulți asigurători/reasigurători din Republica Moldova, cu excepția cazurilor în care aceștia fac parte din cadrul aceluiași grup;

b) i s-a retras aprobarea Autorității de supraveghere, acordată conform prezentei legi;

c) persoana este supusă unei măsuri de ocrotire.

(5) Numirea în funcție a membrului consiliului societății și a organului executiv inclusiv a persoanelor interimare/realese în funcțiile respective se aprobă în prealabil de către Autoritatea de supraveghere. Responsabilitățile membrilor organelor de conducere nu pot fi transmise altor persoane. Persoana propusă în funcția de membru al consiliului societății și al organului executiv, inclusiv persoana interimară/realeasă în funcțiile respective pentru un termen nou începe să-și exercite funcția doar după aprobarea acesteia de către Autoritatea de supraveghere.

(6) Pentru confirmarea de către Autoritatea de supraveghere a persoanelor alese în calitate de membru al consiliului și al organului executiv, asigurătorul/reasigurătorul trebuie să înainteze cererea cu setul de documente, conform actelor normative ale Autorității de supraveghere. Membrii organului executiv trebuie să fie angajați cu durată deplină a timpului de muncă la societatea de asigurare/reasigurare.

(7) În situația în care nici unul dintre membrii consiliului societății, organului executiv propuși spre aprobare nu este cetățean al Republicii Moldova, se prezintă documente din care reiese faptul că cel puțin unul dintre aceștia cunoaște limba de stat.

(8) Consiliul asigurătorului/reasigurătorului îndeplinește rolul de supraveghere și monitorizare a procesului decizional de conducere și este responsabil de activitatea re/asigurătorului per ansamblu și de stabilitatea financiară a acesteia.

(9) Consiliul societății de asigurare și/sau reasigurare are următoarele atribuții principale:

a) exercită supravegherea efectivă și eficientă a organului executiv;

b) raportează, cel puțin o dată pe an, adunării generale a acționarilor cu privire la activitatea de supraveghere desfășurată;

c) analizează în mod critic, dezbate și discută, într-o manieră constructivă, propunerile, explicațiile și informațiile furnizate de către membrii organului executiv, putând să se opună deciziilor acestora;

d) monitorizează și evaluează periodic eficacitatea activității, inclusiv principiile de guvernanță ale asigurătorului/reasigurătorului, și adoptă măsurile adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe;

e) decide cu privire la stabilirea unor sisteme, funcții-cheie și comitete specializate, funcționarea și atribuțiile cărora sânt prevăzute de prezenta lege și actele normative ale Autorității de supraveghere;

f) adoptă și revizuieste, cel puțin o dată pe an, principiile generale ale politicii de remunerare și este responsabil cu supravegherea implementării acesteia;

g) îndeplinește orice alte atribuții care decurg din prezenta lege sau din actele normative emise în aplicarea acesteia;

h) aprobă planul de redresare;

i) aprobă planul de finanțare pentru aprobare ulterioară de către adunarea generală a acționarilor;

j) aprobarea planului de rezoluție, pentru aprobare ulterioară de către adunarea generală a acționarilor, urmare a instituirii procedurii de rezoluție de către Autoritatea de supraveghere;

k) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de cadrul normativ sau de actele de constituire.

(10) Organul executiv al societății de asigurare și/sau reasigurare are următoarele atribuții principale:

a) implementarea obiectivelor de activitate și a deciziilor adunării generale a acționarilor și consiliului societății;

b) asigurarea unei structuri organizatorice adecvate și transparente, inclusiv alocarea, separarea și coordonarea competențelor și atribuțiilor în conformitate cu deciziile consiliului societății;

c) monitorizarea adecvată a personalului din subordine;

d) luarea deciziilor privind anularea, emiterea, vânzarea, răscumpărarea și convertirea acțiunilor nou-emise în condițiile art.30;

e) aprobarea reglementărilor interne privind condițiile de asigurare, constatarea și lichidarea daunelor, formarea și menținerea rezervelor tehnice;

f) îndeplinirea oricăror altor atribuții ce decurg din prezenta lege sau din alte acte normative;

(11) Organul executiv este obligat să informeze regulat consiliul societății, cel puțin, despre:

a) situațiile care pot influența strategia și/sau cadrul de administrare a activității re/asigurătorului;

b) performanța financiară a societății de asigurare și/sau reasigurare;

c) încălcarea unor limite aferente riscurilor sau regulilor de conformare;

d) deficiențele sistemului de control intern.

(12) În cazul în care societatea de asigurare și/sau reasigurare nu dispune de consiliu, atribuțiile consiliului societății pot fi exercitate de adunarea generală a acționarilor.

Articolul 36. Persoane care dețin funcții-cheie

(1) Persoanele care deține funcții-cheie trebuie să dispună, în orice moment, de o bună reputație, de cunoștințe, aptitudini și experiență adecvate naturii, extinderii și complexității activității societății de asigurări/reasigurări și responsabilităților încredințate și trebuie să își desfășoare activitatea în conformitate cu regulile unei practici prudente și sănătoase.

(2) Societatea de asigurări/reasigurări trebuie să se asigure că persoanele înaintate în funcțiile-cheie îndeplinesc permanent cerințele prevăzute de prezenta lege și de actele normative ale Autorității de supraveghere.

(3) Fiecare dintre persoanele care dețin funcții-cheie trebuie să fie aprobată de Autoritatea de supraveghere înainte de începerea exercitării responsabilităților potrivit actelor normative emise în aplicarea prezentei legi. Autoritatea de supraveghere va urmări în permanență respectarea de către persoanele care dețin funcții-cheie a condițiilor de aprobare.

(4) Autoritatea de supraveghere are competența de a analiza în ce măsură sunt respectate condițiile minime prevăzute în prezenta lege și în actele normative emise în aplicarea acesteia, de a evalua toate circumstanțele și informațiile legate de activitatea, reputația, integritatea morală și de experiența persoanelor care dețin funcții-cheie și de a decide dacă, atât la nivel individual, cât și la nivel colectiv, cerințele prevăzute sunt îndeplinite.

(5) Se va considera că persoana are o reputație bună dacă totalitatea informațiilor oficiale despre aceasta confirmă profesionalismul, buna credință, integritatea și posedarea altor calități, care indică că persoana dată va activa în conformitate cu legea și nu va acționa în periclitarea siguranței și credibilității societății de asigurări/reasigurări.

(6) În scopul evaluării reputației se va examina, cel puțin, dacă persoana nu are antecedente penale, probate cu certificatul de cazier judiciar, nu există probe care ar demonstra că în ultimii 10 ani persoana a purtat răspundere pentru apariția de probleme financiare și administrative la locurile anterioare de muncă, pentru escrocherii și evaziune fiscală.

(7) Se va considera că persoana înaintată în funcția-cheie dispune de cunoștințe adecvate naturii, extinderii și complexității activității societății de asigurare/reasigurare și responsabilităților încredințate, în cazul în care are cel puțin studii superioare în științe economice, drept sau științe exacte (inclusiv la specialitățile contabilitate, marketing și logistică, business și administrare, finanțe și bănci, economie mondială și relații economice internaționale, statistică și previziune economică, cibernetică și informatică economică, merceologie și comerț, fizică, matematică, inginerie, informatică), care vor fi luate în considerare la evaluare în funcție de relevanța pentru funcția la care este înaintată

persoana.

(8) Pentru corespunderea criteriului de experiență, persoana înaintată în funcția-cheie trebuie să demonstreze că dispune, în perioada ultimilor 10 ani, de experiență adecvată naturii, extinderii și complexității activității societății de asigurare/reasigurare și responsabilităților încredințate, având în vedere pozițiile anterioare și durata exercitării acestora, responsabilitățile deținute, numărul de subordonați, natura și complexitatea activităților efectuate, care vor fi luate în considerare la evaluarea persoanei conform acestui criteriu, în funcție de relevanța experienței dobândite pentru funcția la care este înaintată persoana.

(9) În sensul alin.(3)-(8), criteriile, lista de informații și documentele pentru realizarea evaluării, avizării se detaliază prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

(10) În cazul în care, titularul unei funcții-cheie nu mai îndeplinește cerințele menționate în prezentul articol, societatea de asigurare și/sau reasigurare îl destituie din funcția-cheie.

(11) Societatea de asigurare și/sau reasigurare notifică Autoritatea de supraveghere despre modificarea/încetarea raporturilor de muncă cu titularul funcției-cheie cu expunerea motivelor aferente, în termen de 10 zile din data încetării exercitării atribuțiilor de către ultimul.

(12) În cazul prevăzut la alin.(10), societatea de re/asigurare desemnează un nou titular al funcției cheie cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de trei luni de la data încetării exercitării atribuțiilor fostului deținător al funcției-cheie.

(13) Autoritatea de supraveghere este în drept să prescrie societății de asigurare și/sau reasigurare destituirea din funcție a persoanei care deține funcție-cheie și desemnarea altei persoane, dacă:

a) titularul funcției-cheie nu corespunde cerințelor prevăzute în actele normative ale Autorității de supraveghere;

b) titularul funcției-cheie a fost desemnat în baza unor informații neveridice sau incomplete;

c) titularul funcției cheie a comis încălcări grave a prevederilor prezentei legi.

(14) În cazul în care titularul funcției cheie nu corespunde cerințelor de bună reputație, aptitudini și experiență adecvate complexității activității, societatea de asigurare și/sau reasigurare destituie din funcție persoana care deține funcție-cheie și notifică Autoritatea de supraveghere, în condițiile alin.(11).

(15) Persoanele cu funcții-cheie ale asigurătorului și/sau reasiguratorului vor corespunde, în mod continuu, cerințelor stabilite prin actele normative ale Autorității de supraveghere, inclusiv:

a) calificările, cunoștințele și experiența lor profesională să fie adecvate pentru o administrare corectă și prudentă (competentă); și

b) să aibă o bună reputație și un nivel ridicat de integritate (onorabilitate).

(16) Persoanele care dețin funcții-cheie, vor exercita atribuții în cadrul a

cel mult doi asiguratori/reasiguratori.

(17) Persoanele care dețin funcții-cheie trebuie să aloce timp suficient pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin și își vor exercita obligațiile în strictă conformitate cu cerințele înaintate de prezenta lege și alte acte normative emise de Autoritatea de supraveghere.

(18) Persoanele care dețin funcții-cheie raportează Consiliului societății.

Articolul 37. Comitetul de audit

Prin derogare de la prevederile art.44 și art. 45 din Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare, comitetul de audit al asigurătorului poate fi format, după caz, și din membri ai consiliului asigurătorului. Atribuțiile, funcțiile și responsabilitățile comitetului de audit, precum și cerințele față de membrii acestuia sunt stabilite prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

Articolul 38. Managementul riscurilor

(1) Societățile de asigurare și de reasigurare instituie funcția și sistemul de management al riscurilor, care cuprinde strategiile, procesele și procedurile de raportare necesare pentru a identifica, a evalua, a monitoriza, a administra și a raporta în mod continuu, atât la nivel individual, cât și la nivel agregat, riscurile la care sunt expuse sau la care ar putea fi expuse, precum și interdependențele acestora.

(2) Sistemul de management al riscurilor prevede standarde bine definite pentru persoanele cu funcții de conducere, inclusiv pentru cele care dețin funcții-cheie.

(3) Sistemul de management al riscurilor acoperă cel puțin următoarele domenii:

- a) subscrierea riscurilor, constituirea și plasarea rezervelor tehnice;
- b) managementul activelor și pasivelor;
- c) strategia investițională;
- d) managementul riscurilor de piață, credit, lichiditate și concentrare;
- e) managementul riscului operațional;
- f) reasigurarea și alte tehnici de diminuare a riscului.

(4) Societatea de asigurare și/sau reasigurare va elabora și aproba, anual, un plan de management al riscurilor, care va cuprinde fiecare tip de risc la care este expus asigurătorul/reasigurătorul, procedurile interne de gestionare a riscurilor și procedurile de monitorizare a realizării măsurilor de gestionare a riscurilor în conformitate cu actele Autorității de supraveghere.

(5) Asigurătorul/reasigurătorul își organizează activitățile și operațiunile prin asigurarea păstrării în mod regulat a registrelor contabile, documentelor de natură comercială și alte documente administrative, astfel încât să poată fi asigurată verificarea în orice moment dacă operațiunile societății sunt conforme cu normele de gestionare a riscurilor.

Articolul 39. Evaluarea internă a riscurilor și a solvabilității

(1) Evaluarea internă a riscurilor și a solvabilității nu este utilizată pentru calculul cerințelor de capital.

(2) Autoritatea de supraveghere stabilește în actele sale normative reglementări privind managementul riscurilor și include cel puțin următoarele:

- a) norme detaliate și conținutul propriei evaluări a riscului și solvabilității;
- b) norme detaliate privind evaluarea rezervelor tehnice;
- c) acțiunile care trebuie întreprinse dacă nu sunt îndeplinite cerințele privind solvabilitatea și capitalul minim;
- d) evaluări ale riscului de piață și riscului de credit;
- e) evaluarea riscului de subscriere.

(3) Sistemul de management al riscurilor include evaluarea internă a riscului propriu și a solvabilității, în conformitate cu strategia de afaceri a asiguratorului/reasiguratorului. După fiecare modificare semnificativă a riscurilor gestionate de asigurator/reasigurator, acesta imediat efectuează evaluarea proprie a riscului și a solvabilității.

(4) La evaluarea internă a riscurilor, asiguratorul/reasiguratorul ia în considerare riscul de concentrare, riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul operațional, riscul de piață și riscul de subscriere, la care este expus, limitele de toleranță la riscuri și strategia de afaceri.

(5) Evaluarea prevăzută la alin.(1) constă cel puțin în:

a) evaluarea nivelului de solvabilitate al asiguratorului/reasiguratorului, în funcție de profilul de risc specific precum și în funcție de strategia de afaceri adoptată;

b) evaluarea continuă privind îndeplinirea cerințelor aferente ratei de solvabilitate și rezervelor tehnice în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(6) În scopul evaluării interne a riscurilor proprii și solvabilității, asiguratorul/reasiguratorul prevede proceduri care să faciliteze definirea și evaluarea corespunzătoare a riscurilor pe termen scurt și lung la care este sau poate fi expus. Asiguratorul/reasiguratorul dezvăluie metodele utilizate pentru evaluarea riscului propriu și solvabilității.

(7) Evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității se efectuează cel puțin o dată pe an și ori de câte ori profilul de risc este modificat semnificativ, iar rezultatele acestuia sunt parte integrantă a strategiei de afaceri și reprezintă un instrument important în procesul decizional.

Articolul 40. Sistemul de control intern

(1) Societățile de asigurare/reasigurare sunt obligate să instituie și implementeze în mod consecvent un sistem eficient de control intern, care să includă:

- a) proceduri administrative și contabile adecvate;
- b) dezvăluirea informației și raportarea la toate nivelurile;
- c) identificarea și evaluarea riscurilor la care este sau ar putea fi expusă

activitatea societății;

d) evaluarea și verificarea îndeplinirii cerințelor aferente gestionării riscurilor privind rezervele tehnice, cerințele ratei de solvabilitate, capitalul minim și investițiile;

(2) Societățile de asigurare/reasigurare instituie funcția de asigurare a conformității, care se va exercita independent și va include cel puțin:

a) consilierea organelor de conducere referitor la modalitatea de aplicare a cadrului normativ;

b) identificarea și evaluarea riscului privind conformitatea operațiunilor asigurătorului /reasigurătorului cu reglementările în domeniu și alte angajamente și notificarea organelor de conducere despre acest fapt;

c) evaluarea impactului pe care modificările cadrului normativ îl pot avea asupra activității societății de asigurare/reasigurare.

(3) Societățile de asigurare și/sau reasigurare vor angaja un număr adecvat de personal pentru verificarea corespunderii activității sale cu principiile și legislația ce reglementează activitatea de asigurare.

Articolul 41. Auditul intern

(1) Societățile de asigurare/reasigurare instituie o funcție de audit intern, obiectivă și independentă față de funcțiile organizaționale și operaționale, care raportează direct Consiliului societății și Comitetului de audit, având următoarele responsabilități:

a) evaluarea adecvării și funcționalității sistemului de control intern și a altor elemente ale sistemului de guvernare;

b) auditarea strategiilor și regulilor privind managementul riscurilor cel puțin o dată pe an;

c) transmiterea către organele de conducere a constatărilor și recomandărilor;

d) monitorizarea realizării acțiunilor stabilite de organele de conducere în urma constatărilor și recomandărilor transmise;

e) coordonarea cu entitatea de audit a societății a informațiilor necesare în vederea riscurilor identificate și a măsurilor întreprinse.

(2) În cazul sucursalei societății de asigurare și/sau reasigurare din alt stat, auditul intern se conformează principiilor stabilite de către societatea de asigurare/reasigurare din țara de origine, cu condiția respectării cerințelor stabilite de prezenta lege.

(3) Auditul intern asigură evaluarea sistematică a riscurilor aferente activității societăților de asigurare/reasigurare, inclusiv verifică și evaluează dacă procedurile de gestionare ale riscurilor, procedurile de control intern și de gestiune sunt adecvate și funcționează într-o manieră care facilitează realizarea următoarelor obiective:

a) atingerea scopului de performanță economică și financiară a societății de asigurare/reasigurare;

- b) raportarea internă și externă este una fiabilă, promptă și transparentă;
- c) activitatea societății de asigurare/reasigurare este conformă cu reglementările aplicabile.

(4) Particularitățile exercitării funcției de audit intern vor fi stabilite prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

Articolul 42. Funcția actuarială

(1) Societatea de asigurare și/sau reasigurare prevede o funcție actuarială eficace și permanentă, exercitată de cel puțin un actuar, iar procedura de selectare a actuarului se va desfășura în conformitate cu actele normative ale Autorității de supraveghere. Atribuțiile funcției actuariale sunt îndeplinite de persoane care dețin suficiente cunoștințe de matematici actuariale, matematici financiare și experiență relevantă, atât în raport cu standardele profesionale, cât și cu alte standarde aplicabile.

(2) Actuarul societății de asigurare și/sau reasigurare este independent și autonom în desfășurarea activităților sale, deținând funcția și exercitând atribuții în cadrul a cel mult doi asigurători/reasigurători.

(3) Actuarul are acces liber la toate documentele, actele normative interne, datele și informațiile necesare îndeplinirii atribuțiilor acestuia. Asiguratorul/reasiguratorul este obligat să prezinte documentele, actele normative interne, datele și informațiile solicitate de actuar necesare în scopul exercitării atribuțiilor acestuia.

(4) Actuarul este responsabil de corectitudinea și exactitatea calculului actuariale, estimărilor și concluziilor pe care le-a efectuat și poartă răspundere pentru dezvăluirea informației confidențiale, în conformitate cu prezenta lege.

(5) Atribuțiile și responsabilitățile actuarului:

a) coordonarea primelor și tarifelor de asigurare stabilite în condițiile de asigurare;

b) calcularea rezervelor tehnice și asigurarea adecvării metodologiilor, modelelor de bază utilizate, ipotezelor folosite și evaluarea suficienței și calității datelor utilizate la calcularea rezervelor tehnice, identificarea datelor care denaturează calcularea rezervelor tehnice și propunerea înlăturării acestora;

c) calcularea marjelor disponibile și minime de solvabilitate, ratei de solvabilitate;

d) verificarea fondurilor proprii, inclusiv a activelor admise să acopere rezervele tehnice;

e) calcularea beneficiilor obținute din fructificarea activelor admise să reprezinte rezervele tehnice pentru asigurările de viață;

f) compararea celor mai bune estimări cu experiența anterioară;

g) exprimarea opiniei privind politica globală de subscriere;

h) exprimarea opiniei cu privire la relevanța contractelor de reasigurare;

i) contribuirea la implementarea eficace a sistemului de management al riscurilor, în special în ceea ce privește modelarea riscurilor care stau la baza

calculării cerințelor ratei de solvabilitate, de capital minim, precum și în ceea ce privește evaluarea internă a riscurilor și solvabilității;

j) confirmarea rapoartelor prezentate Autorității de supraveghere care conțin calculele prevăzute la literele a)-e);

k) elaborarea și prezentarea raportului actuarial anual al asiguratorului/reasiguratorului în conformitate cu actele normative ale Autorității de supraveghere;

l) notificarea în termen de 15 zile lucrătoare a consiliului societății de asigurări/reasigurări și Autorității de supraveghere despre neregulile constatate sau despre situațiile care indică sau conduc la încălcarea prevederilor legislației cu privire la asigurări în partea ce ține de atribuțiile actuarului;

(6) Autoritatea de supraveghere ține Registrul actuarilor care este accesibil publicului, inclusiv pe pagina web a Autorității de supraveghere.

(7) Atribuțiile funcției actuariale sunt îndeplinite de o persoană, care este fie angajat, fie serviciile sale se bazează pe un contract de servicii, care deține certificatul de calificare corespunzător eliberat de către Autoritatea de supraveghere în conformitate cu actele normative ale Autorității de supraveghere.

Articolul 43. Funcții și activități externalizate

(1) Atribuțiile funcției cheie sunt îndeplinite de o persoană în baza relațiilor de muncă/contractuale sau externalizate. Pot fi externalizate următoarele funcții-cheie: funcția actuarială, funcția de management al riscului, funcția de conformitate, funcția de audit intern.

(2) Decizia privind externalizarea unor funcții și activități se adoptă de către Consiliul societății și va cuprinde cel puțin următoarele:

a) criteriile necesare determinării dacă funcția sau activitatea sunt necesare a fi externalizate;

b) impactul externalizării asupra activității sale;

c) mecanismele de raportare;

d) modalitatea de selectare a furnizorului de servicii, frecvența evaluării calității serviciilor;

e) condițiile care trebuie îndeplinite de furnizorul serviciilor de externalizare;

f) furnizorul selectat, cu datele de identificare (IDNO, adresa, administratorul, genurile de activitate, capacitățile financiare, etc.);

g) metodele și procedura de monitorizare a conformității și eficienței privind implementarea externalizării;

h) temeiurile de încetare a externalizării;

i) alte componente care trebuie incluse într-un contract de externalizare.

(3) Societatea de asigurare și/sau reasigurare are dreptul de a externaliza funcțiile sau activitățile legate de activitatea de asigurare/reasigurare după obținerea aprobării prealabile a Autorității de supraveghere conform cerințelor

stabilite de actele normative emise de aceasta.

(4) În cazul externalizării funcțiilor și activităților, societatea de asigurare/reasigurare rămâne a fi responsabilă în ceea ce privește respectarea prevederilor prezentei legi, precum și pentru administrarea corespunzătoare a riscurilor asociate funcțiilor sau activităților externalizate.

(5) La externalizarea unor funcții sau activități, societatea de asigurări și/sau reasigurări, va întreprinde măsuri astfel încât să prevină:

- a) deteriorarea semnificativă a calității sistemului de guvernanță;
- b) creșterea nejustificată a riscului operațional;
- c) periclitarea capacității Autorității de supraveghere de a supraveghea modul în care societățile își respectă obligațiile;
- d) afectarea drepturilor asiguraților și altor beneficiari ai serviciilor de asigurare.

(6) Societatea de asigurare și/sau reasigurare se obligă că furnizorul de servicii externalizate va îndeplini următoarele condiții:

a) cooperarea cu Autoritatea de supraveghere în cadrul exercitării atribuțiilor instituționale;

b) accesul societăților de asigurare și/sau reasigurare, auditorilor acestora și Autorității de supraveghere la toate datele și operațiunile efectuate de către furnizorul serviciilor externalizate în cadrul executării serviciilor în cauză, precum și la sediul acestuia.

(7) În cazul externalizării serviciilor pentru care este necesară deținerea licenței/autorizației, externalizarea se face numai către o entitate licențiată/autorizată în acest sens.

(8) În cazul externalizării, Societatea de asigurare și/sau reasigurare va respecta următoarele condiții minime:

a) va dispune de politici și proceduri interne adecvate privind evaluarea, managementul, controlul funcțiilor sau activităților externalizate, iar cadrul de administrare a activității va fi adaptat la specificul acestor activități/operațiuni;

b) va raporta Autorității de supraveghere, fără întârziere, orice incident sau schimbare de risc, inclusiv schimbarea furnizorului de servicii externalizate, care ar putea afecta semnificativ capacitatea de administrare eficientă a societății, stabilitatea, performanțele și continuitatea activității acesteia;

c) va respecta orice alte cerințe aferente externalizării, stabilite de Autoritatea de supraveghere în actele sale normative.

(9) La externalizarea funcțiilor și activităților se interzice:

a) externalizarea atribuțiilor organelor de conducere ale societății de asigurare și/sau reasigurare;

b) delegarea subcontractării activităților externalizate (externalizare în lanț);

c) organelor de conducere și personalului furnizorului serviciilor de externalizare să desfășoare activități în cadrul societăților de asigurare și/sau reasigurare.

(10) Funcțiile și activitățile externalizate de către societățile de asigurare/reasigurare se vor audita în cadrul auditului situațiilor financiare.

(11) În cazurile când activitatea furnizorului activităților externalizate nu corespunde cerințelor legislației sau externalizarea periclitează activitatea societății de asigurare și/sau reasigurare, ultima încetează externalizarea funcțiilor sau activităților.

(12) Autoritatea de supraveghere are dreptul să prescrie rezoluțiunea contractului de externalizare dacă constată că:

a) asigurătorul/reasigurătorul nu efectuează controlul continuu asupra activităților/ operațiunilor externalizate sau gestionarea riscurilor asociate acestora ori o face neregulat și inadecvat;

b) activitatea furnizorului activităților/operațiunilor externalizate are deficiențe semnificative care amenință sau pot amenința capacitatea asigurătorului/reasigurătorului de a-și îndeplini obligațiile;

c) activitatea externalizată se realizează cu deficiențe stabilite conform raportului auditorului.

Articolul 44. Cerințe operaționale specifice

(1) Asigurătorul/ reasigurătorul are următoarele obligații:

a) să țină contabilitatea conform actelor normative din domeniu contabilității și raportării financiare și să întocmească situații financiare individuale și/sau consolidate în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară;

b) să întocmească rapoarte solicitate în conformitate cu actele normative ale Autorității de supraveghere;

c) să analizeze indicatorii și rezultatele tehnice pe clase de asigurări;

d) să-și organizeze procesul de activitate astfel încât să îndeplinească prevederile legale și să prezinte Autorității de supraveghere toate documentele, situațiile și informațiile solicitate de ea;

e) să supravegheze activitatea unităților din subordine și a agenților săi de asigurare astfel încât activitatea de asigurare pe care o desfășoară să nu fie periclitată;

f) să țină un registru special al activelor, în conformitate cu cerințele prezentei legi;

g) să asigure auditul situațiilor financiare individuale de către o entitate de audit;

h) să instituie reguli și proceduri de verificare, să asigure instruirea continuă a personalului propriu, în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului prin intermediul activității de asigurare;

i) să elaboreze propriile reglementări privind cheltuielile de achiziție, care vor prevedea cel puțin următoarele:

1. în structura primei de asigurare/reasigurare cheltuielile de achiziție vor fi stabilite separat de celelalte cheltuieli ale asigurătorului/reasigurătorului;

2. comisionul sau orice altă retribuire pentru fiecare contract de asigurare (reasigurare) încheiat nu poate depăși limita cheltuielilor de achiziție ale asiguratorului/reasiguratorului prevăzute în structura primei de asigurare/reasigurare;

3. comisionul pentru intermedierea în asigurări/reasigurări poate fi plătit de către asigurator/reasigurator prin virament la contul bancar al intermediarului în asigurări (reasigurări) sau persoanei care oferă servicii de intermediere în conformitate cu prevederile art.106 din prezenta lege sau poate fi compensat prin acord reciproc;

j) să respecte cerințele de raportare prevăzute în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

k) să prelucreze datele cu caracter personal în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

(2) Societatea de asigurare și/sau reasigurare este obligată, la solicitarea Autorității de supraveghere, să pună la dispoziția acesteia informații și date privind patrimoniul, inclusiv cel deținut în afara teritoriului Republicii Moldova, volumul obligațiilor asumate, garanțiile acordate, tranzacțiile de asigurare și reasigurare încheiate, participarea în capitalul social al altor persoane juridice, alte informații necesare în exercitarea funcțiilor de supraveghere și control ale autorității.

Articolul 45. Deschiderea sucursalelor

(1) Societățile de asigurare și/sau reasigurare din Republica Moldova deschid sucursale pe teritoriul Republicii Moldova cu avizul prealabil al Autorității de supraveghere în condițiile stabilite de actele normative emise de aceasta.

(2) Sucursala re/asiguratorului desfășoară toate sau una dintre activitățile prevăzute de licența acestuia.

(3) Denumirea sucursalei trebuie să includă indicarea faptului că este sucursala asiguratorului/reasiguratorului care a înființat-o.

(4) Societatea de asigurare și/sau reasigurare sau sucursala acesteia poate avea subdiviziuni structurale situate în afara sediului său, altele decât sucursalele, care nu au bilanț separat.

(5) Subdiviziunile pot desfășura activități determinate de către societatea de asigurare și/sau reasigurare în conformitate cu activitățile prevăzute de licența deținută de către societatea de asigurare și/sau reasigurare. Încăperea în care este amplasată sucursala sau subdiviziunea trebuie să fie dotată cu legătură telefonică, safeu, echipament de casă și control, computer cu conectare la rețeaua internet, software destinat ținerii contabilității și/sau evidenței statistice.

Articolul 46. Înființarea sucursalelor pe teritoriul altui stat

(1) Societățile de asigurare și/sau reasigurare din Republica Moldova pot desfășura activitate în limita claselor prevăzute în licența eliberată de Autoritatea

de supraveghere pe teritoriul unui alt stat, prin înființarea sucursalelor, dacă din informațiile prezentate rezultă îndeplinirea următoarelor condiții:

a) societatea de asigurare și/sau reasigurare dispune de management adecvat și de situație financiară corespunzătoare în raport cu activitatea propusă pentru a fi desfășurată prin intermediul sucursalei;

b) cadrul legislativ existent în statul gazdă și/sau modul de aplicare a acestuia nu împiedică exercitarea de către Autoritatea de supraveghere a funcțiilor sale de supraveghere;

c) societatea de asigurare și/sau reasigurare nu se află în situația de a nu îndeplini cerințele stabilite de prezenta lege sau de reglementările emise în aplicarea acesteia.

(2) Sarcina probării documentare a întrunirii condițiilor prevăzute la alin.(1) revine societății de asigurare și/sau reasigurare care solicită autorizare.

(3) Pentru scopurile prezentei legi, toate sucursalele înființate de o societate de asigurare și/sau reasigurare licențiată în Republica Moldova în alte state sunt considerate o singură sucursală.

(4) Societatea de asigurare care intenționează să înființeze sucursale pentru a desfășura activitate de asigurare pe teritoriul altui stat depune o cerere la Autoritatea de supraveghere cu privire la eliberarea avizului privind acordarea dreptului sucursalei de a desfășura activitate pe teritoriul altui stat, indicând natura riscurilor pe care intenționează să le subscrie și a angajamentelor pe care intenționează să și le asume. Aceasta va desfășura activitate de asigurare pe teritoriul altui stat, doar după eliberarea de către Autoritatea de Supraveghere a avizului prealabil în acest sens, conform actelor normative emise de către ultima.

(5) La cererea pentru eliberarea avizului prealabil pentru dreptul sucursalei de desfășurare a activității pe teritoriul altui stat, societatea de asigurare va anexa următoarele informații:

a) denumirea statului gazdă;

b) clasele de asigurări, inclusiv riscurile și volumul primelor pe care intenționează să le subscrie prin sucursală, structura organizatorică a sucursalei și alte cerințe prevăzute în art.11 din prezenta lege;

c) informație privind dispunerea în sediul sucursalei de o contabilitate corespunzătoare activității pe care o desfășoară și ținerea documentelor referitoare la activitatea sa;

d) sediul său în statul gazdă, unde pot fi recepționate și livrate corespondența și documentele privind activitatea sucursalei;

e) desemnarea unui mandatar general, care să corespundă cerințelor persoanei cu funcții de conducere și să dețină avizul Autorității de supraveghere;

f) numele și adresa reprezentantului de despăgubiri desemnat în fiecare dintre statele membre diferite de statul membru pentru care este cerută autorizarea, în cazul în care riscurile care trebuie acoperite sunt clasificate la clasa 10, cu excepția răspunderii transportatorului;

g) numele și prenumele, adresele locuințelor permanente sau temporare,

numerele de identificare personale ale persoanelor autorizate să administreze operațiunile sucursalei;

h) confirmarea deținerii în statul gazdă pentru care solicită autorizația a activelor egale cu cel puțin jumătate din pragul absolut prevăzut la art.74 și depunerii unei pătrimi din acel prag absolut drept garanție;

i) dovada respectării de către asigurător a cerințelor ratei de solvabilitate și capital minim;

j) dovada respectării cerințelor de guvernanta prevăzute de prezenta lege;

k) dovada că autoritatea competentă din țara gazdă a acordat permisiunea societății de asigurare care operează înafara Republicii Moldova să deschidă o sucursală pe teritoriul său.

Cererea depusă de către societatea de asigurare și/sau reasigurare în condițiile alin.(4) se consideră a include și cererea către Autoritatea de supraveghere privind notificarea autorității de supraveghere din statul gazdă.

(6) În termen de trei luni de la înregistrarea cererii menționate la alin.(4), după emiterea avizului prealabil pentru dreptul sucursalei de desfășurare a activității pe teritoriul altui stat, Autoritatea de supraveghere notifică autoritatea de supraveghere din statul gazdă și transmite copia avizului ca atașament. Totodată Autoritatea de supraveghere notifică și societatea de asigurare și/sau reasigurare cu privire la acest fapt.

(7) Orice modificare a elementelor reglementate de prezentul articol, care sunt examinate la avizarea înființării sucursalei, este supusă aprobării prealabile a Autorității de supraveghere.

(8) Autoritatea de supraveghere respinge cererea de eliberare a avizului, dacă în cadrul examinării volumului și activităților preconizate ale sucursalei, există îndoieli rezonabile cu privire la corespunderea societății de asigurare și/sau reasigurare cerințelor privind solvabilitatea, stabilitatea financiară și sistemul de guvernanta prevăzute de prezenta lege.

(9) În cazul în care Autoritatea de supraveghere respinge cererea de eliberare a avizului privind acordarea dreptului sucursalei de a desfășura activitate pe teritoriul altui stat, aceasta notifică societatea de asigurare și/sau reasigurare cu privire la motivele respingerii sale.

(10) În cazul suspendării, retragerii licenței, reorganizării, lichidării societății de asigurare și/sau reasigurare, Autoritatea de supraveghere notifică Autoritatea de supraveghere din statul gazdă despre acest fapt.

Articolul 47. Lichidarea sucursalelor

(1) În cazul în care asigurătorul/reasigurătorul este lichidat, obligațiile care rezultă din contractele subscrise prin intermediul unei sucursale din alt stat, sunt îndeplinite în mod similar cu cele care rezultă din restul contractelor de asigurare ale re/asigurătorului în cauză, fără deosebire de naționalitate în ceea ce privește asigurarea și beneficiarii serviciilor de asigurare.

(2) În cazul în care Autoritatea de supraveghere inițiază o procedură de

lichidare obligatorie a unei sucursale a unui re/asigurator din alt stat, aceasta notifică de îndată autoritatea de supraveghere din statul de origine, înainte de a emite o decizie.

(3) În cazul în care, pentru protejarea drepturilor asiguraților și/sau beneficiarilor al asigurării, adoptarea deciziei menționate la alin.(2) nu poate fi amânată, Autoritatea de supraveghere informează Autoritatea de supraveghere din statul de origine imediat după emiterea deciziei.

(4) Autoritatea de supraveghere își coordonează acțiunile în procedura de lichidare obligatorie cu acțiunile Autorității de supraveghere din statul de origine.

Articolul 48. Informația statistică privind activitatea desfășurată

(1) Societatea de asigurare și/sau reasigurare dispune de o bază de date statistică de asigurări pentru a prelucra statistic fiecare clasă de asigurare a contractelor de asigurare încheiate, calcularea primelor, cazurile asigurate și daunele.

(2) Fără a aduce atingere alin.(2), pentru clasa 10 (*asigurări de răspundere civilă pentru autovehicule*), asiguratorul/reasiguratorul informează trimestrial Autoritatea de supraveghere cu privire la frecvența și costul mediu al daunelor.

(3) Societatea de asigurare și/sau reasigurare informează trimestrial Autoritatea de supraveghere, separat despre activitatea desfășurată de către sucursalele sale în alte state, despre valoarea primelor, daunelor și comisioanelor fără deducerea reasigurării, separat pentru fiecare stat după cum urmează:

- a) pentru asigurarea generală pe fiecare clasă de asigurare;
- b) pentru asigurarea de viață pe fiecare clasă de asigurare.

(4) Autoritatea de supraveghere comunică informațiile menționate la alin. (3) în termen rezonabil sub formă de sinteză în adresa autorităților de supraveghere din fiecare stat implicat, la cererea acestora.

Articolul 49. Înregistrarea modificărilor societăților de asigurare și/sau reasigurare

Modificările operate la nivelul societăților de asigurare și/sau reasigurare ulterior licențierii acestora sunt supuse avizării prealabile/acceptării de către Autoritatea de supraveghere, conform actelor normative emise de către aceasta și constituie:

- a) modificări în actele de constituire ale asiguratorului/reasiguratorului;
- b) completarea și/sau modificarea obiectului de activitate în contextul activităților permise /asiguratorului/reasiguratorului;
- c) dobândirea sau modificarea de participații în cadrul unui asigurator/reasigurator;
- d) achiziția de către asigurator/reasigurator a cotelor de participare în alte entități financiare reglementate;
- e) numirea persoanelor noi în organele de conducere și a celor care dețin

funcții-cheie;

f) substituirea entității de audit care va efectua auditul situațiilor financiare;

g) alte situații prevăzute de prezenta lege.

Articolul 50. Publicarea informațiilor și raportarea

(1) Societățile de asigurare și/sau reasigurare vor face public, anual, pe pagina sa web și în organul de presă prevăzut de statut, un raport privind solvabilitatea și stabilitatea financiară, care va cuprinde următoarele informații, fie incluse integral fie prin trimitere la informații echivalente, care au fost făcute publice în temeiul altor dispoziții legale sau de reglementare:

a) descrierea activității și a performanței societății;

b) descrierea sistemului de guvernanță și evaluarea pertinentei acestuia pentru profilul de risc al societății;

c) descrierea separată, pentru fiecare categorie de risc, a expunerii la riscuri, a concentrării de riscuri, a reducerii riscurilor și a sensibilității la risc;

d) descrierea separată pentru active, rezerve tehnice și alte pasive, a bazelor și metodelor folosite la evaluarea acestora;

e) descrierea gestiunii capitalului, care să includă cel puțin următoarele:

1. structura și valoarea fondurilor proprii, precum și calitatea acestora;

2. valoarea cerinței ratei de solvabilitate și a capitalului minim;

3. valoarea la care se ridică orice neconformitate semnificativă cu cerința ratei de solvabilitate sau capitalul minim pe parcursul perioadei de raportare, chiar dacă a fost ulterior înlăturată, împreună cu o explicație privind cauzele și consecințele sale, precum și orice măsuri de remediere care au fost luate.

(2) Descrierea privind structura, valoarea fondurilor proprii și calitatea acestora trebuie să cuprindă o analiză a oricăror schimbări semnificative față de perioada de raportare anterioară și o explicație a oricăror diferențe majore privind valoarea elementelor respective în situațiile financiare.

(3) Societățile de asigurare și/sau de reasigurare pot publica, în mod voluntar, orice informații sau explicații legate de solvabilitatea și situația financiară proprie, a căror prezentare nu este impusă de prevederile prezentului articol.

(4) Raportul privind solvabilitatea și stabilitatea financiară a asigurătorului/reasiguratorului, prevăzut la alin.(1) va fi certificat de către actuarul acestuia și aprobat de către Consiliul societății.

(5) Societățile de asigurare și/sau reasigurare trebuie să dispună de sisteme tehnologice informaționale corespunzătoare pentru conformarea cerințelor prevăzute de prezentul articol, precum și să dispună de proceduri care să asigure adecvarea informației publicate.

(6) Lista, forma și termenele de prezentare a rapoartelor financiare specializate și altor dări de seamă ale asigurătorului/reasiguratorului se stabilesc prin actele normative ale Autorității de supraveghere și se prezintă acesteia pe

suport de hârtie și electronic.

(7) În termen de 4 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune, asiguratorul/reasiguratorul va expedia Autorității de supraveghere situațiile financiare, raportul auditorului și expertiza actuarului, precum și va publica în organul de presă prevăzut de statut situațiile financiare și raportul auditorului.

(8) Asiguratorul/ reasiguratorul se asigură că rapoartele menționate în prezentul articol sânt disponibile pe pagina web cel puțin cinci ani de la publicarea acestora

Articolul 51. Regimul informațiilor confidențiale

(1) Asiguratorul/reasiguratorul este responsabil pentru caracterul confidențial și asigură protecția informațiilor, inclusiv privind polițele de asigurare, persoanele asigurate și/sau alți beneficiari ai asigurării, obținute în desfășurarea activității de re/asigurare. Asiguratorul/reasiguratorul este obligat să păstreze confidențialitatea asupra tuturor faptelor, datelor și informațiilor referitoare la activitatea sa, precum și asupra oricăror fapte, date sau informații, aflate la dispoziția sa, referitoare la contractant/asigurat/beneficiar/persoana prejudiciată, bunurile, activitatea, afacerea, relațiile personale sau de afaceri, precum și a altor informații despre aceștia care i-au devenit cunoscute. În cazul în care aceste informații conțin date cu caracter personal, asiguratorul/reasiguratorul asigură aplicarea regimului de protecție a datelor cu caracter personal prevăzut de legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

(2) Acționarii, persoanele cu funcții de conducere și funcții-cheie, angajații activitățile externalizate asiguratorului/reasiguratorului, entitățile de audit, intermediarii în asigurări și/sau reasigurări și furnizorii de servicii externalizate, nu sunt în drept să divulge informația confidențială contrar scopului pentru care a fost colectată sau să permită unui terț să obțină acces la astfel de informații.

(3) Informația confidențială poate fi divulgată numai în cazul în care:

a) există acordul scris al contractantului sau asiguratului privind comunicarea informației;

b) informația este solicitată de către Autoritatea de supraveghere sau de orice altă autoritate în scopul exercitării unor atribuții de supraveghere și control;

c) în cazul prezentării informațiilor respective societății mamă, în contextul supravegherii de grup în conformitate cu prezenta lege și legislația privind conglomeratele financiare;

d) în cazurile stipulate de reglementările privind asigurările obligatorii;

e) în contextul procedurilor penale și procedurilor aferente combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;

f) în cazul în care aceste informații sunt necesare în luarea deciziilor privind relațiile juridice dintre re/asigurator și persoana asigurată sau un alt beneficiar de asigurare implicat într-o dispută extrajudiciară;

g) în cazul solicitării informațiilor de către instanțele de judecată în cadrul

examinării litigiilor aflate pe rol;

h) în cadrul procedurilor de insolvență și lichidare;

i) dacă aceste informații sunt necesare pentru derularea negocierilor pentru încheierea unui contract de asigurare sau pentru executarea unui contract încheiat cu re/asigurătorul;

j) prezentării informațiilor organelor de urmărire penală pentru a denunța o infracțiune;

k) în alte cazuri prevăzute de legislație.

(4) Autoritatea de supraveghere și alte persoane și autorități pot utiliza informațiile dobândite în temeiul prezentului articol, numai în scopul pentru care a fost obținut.

(5) Informațiile obținute în desfășurarea activității de re/asigurare se stochează în mod obligatoriu în baze de date, create și gestionate de re/asigurător în conformitate cu propriile reguli interne, care cuprind:

a) date privind polițele de asigurare și persoanele asigurate;

b) date privind cazurile asigurate;

c) date privind estimarea și achitarea despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare.

Articolul 52. Accesul la informație

Organele de poliție, procuratura, instanțele judecătorești, unitățile de pompieri, instituțiile medicale publice și private, alte autorități și instituții publice precum și persoane de drept privat care au competențe să cerceteze accidente de vehicule sau alte evenimente ori care dețin informații și date ce pot asista asiguratorul/reasiguratorul în activitatea de asigurare, după caz, vor prezenta, în termen de 15 zile lucrătoare, la cererea asiguratorilor/reasiguratorilor, informații și documente cu privire la cauzele și circumstanțele producerii riscurilor asigurate la pagubele provocate, în vederea stabilirii și achitării de către asiguratorii a despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare.

Articolul 53. Auditul situațiilor financiare

(1) Situațiile financiare ale asiguratorului/reasiguratorului sunt supuse auditului obligatoriu efectuat de către o entitate de audit, confirmată de Adunarea generală a acționarilor și acceptată de către Autoritatea de supraveghere în condițiile stabilite prin actele sale normative.

(2) Auditorii care efectuează auditul societăților de asigurare și/sau reasigurare vor deține certificat de calificare al auditorului în domeniul asigurărilor. O entitate de audit poate efectua auditul situațiilor financiare, în aceeași perioadă de gestiune, concomitent la câteva societăți de asigurare și/sau reasigurare din Republica Moldova, cu condiția că la data acceptării acesteia de către Autoritatea de supraveghere, activele cumulative ale societăților de asigurare și/sau reasigurare respective să nu depășească 50 la sută din totalul

activelor din piață asigurărilor pentru fiecare tip de asigurare. Actuarul desemnat în echipa misiunii de audit va putea participa anual în cadrul misiunilor de audit la cel mult 4 societăți de asigurare și/sau reasigurare.

(3) Entitatea de audit informează Autoritatea de supraveghere despre toate faptele constatate în timpul auditului care indică:

a) încălcarea de către societățile de asigurare și/sau reasigurare a prevederilor legale referitoare la condițiile de licențiere și de desfășurare a activității de re/asigurare;

b) prezența unor potențialele riscuri de periclitate a funcționării continue a re/asiguratorului și

impactul acestor riscuri asupra stabilității financiare;

c) exprimarea unei opinii modificate, care respectiv poate fi opinie cu rezerve, opinie contrară sau acesta poate fi în imposibilitatea de a exprima o opinie;

d) nerespectarea cerințelor ratei de solvabilitate și cerinței de capital minim.

(4) Entitățile de audit, care auditează o entitate care are legături strânse cu o societate de asigurări și/sau reasigurări, informează Autoritatea de supraveghere despre toate faptele sau deciziile care au legătură cu societatea respectivă, la solicitarea Autorității de supraveghere sau la momentul constatării acestor fapte.

(5) Transmiterea către Autoritatea de supraveghere a informațiilor menționate la alineatele (3)-(4) nu constituie încălcare a confidențialității și secretului profesional impus prin clauze contractuale sau de prevederile legislației și nu atrage răspunderea entităților de audit sau a membrilor echipei misiunii de audit.

(6) În componența echipei misiunii de audit cel puțin o persoană trebuie să dețină calitatea de actuar, în vederea examinării activității de asigurare conform principiilor fundamentale și generale acceptate ale calculului actuarial. Actuarul din echipa misiunii de audit nu este în drept să fie în relații contractuale cu societatea de asigurare și/sau reasigurare auditată și să nu fi avut cu aceasta relații contractuale cel puțin în ultimele două perioade de gestiune consecutive.

(7) Autoritatea de supraveghere informează Consiliul de supraveghere publică a auditului în cazul depistării încălcărilor legislației în domeniul auditului comise de entitatea de audit în termen de 30 de zile din data constatării încălcării.

(8) Pentru efectuarea auditului situațiilor financiare, asiguratorul/reasiguratorul va încheia contract cu entitatea de audit pentru o perioadă de cel mult trei perioade de gestiune consecutive.

(9) O societate de asigurare sau o entitate de audit poate invoca rezoluțiunea contractului menționat la alineatul (8) înainte de expirarea termenului limită stabilit în contract doar pe motive întemeiate. Societatea de asigurare poate rezoluționa un contract de audit înainte de expirarea termenului stabilit prin contract numai după consultarea comitetului de audit.

(10) Asigurătorul/reasigurătorul trebuie să notifice în scris Autoritatea de supraveghere privind încheierea unui contract de audit, retragerea unei entități de audit înainte de expirarea termenului stabilit prin contract și să explice motivele pentru neîncheierea și rezoluțiunea acestuia.

(11) În cazul în care nu se efectuează un audit sau dacă raportul auditorului nu a fost întocmit în conformitate cu cerințele prezentului articol sau cu actele normative ale Autorității de supraveghere, autoritatea de supraveghere este în drept să prescrie asigurătorului/reasigurătorului întreprinderea măsurilor în vederea efectuării obligatorii a auditului.

Articolul 54. Auditul în scop de supraveghere

(1) Societățile de asigurare și/sau reasigurare se supun și unui audit în scop de supraveghere în condițiile actului normativ emis de Autoritatea de supraveghere.

(2) Autoritatea de supraveghere solicită asigurătorilor (reasigurătorilor), după caz, dispunerea efectuării auditului în scop de supraveghere în unele din următoarele situații, fără a se limita la acestea:

a) nerespectarea în orice mod a prevederilor actelor normative referitoare la activitatea de asigurare (reasigurare), punându-se în pericol onorarea obligațiilor asumate față de asigurați (reasigurați);

b) scăderea indicatorilor de performanță stabiliți prin actele normative ale Autorității de supraveghere pe parcursul a 3 trimestre consecutive;

c) încălcarea propriilor reglementări privind cheltuielile de achiziții;

d) nerespectarea constituirii și menținerii categoriilor de active, precum și evaluării acestora la valoarea justă;

e) efectuarea tranzacțiilor de proporții sau conflict de interese, dobândirea, majorarea sau reducerea cotei în capitalul social al asigurătorului (reasigurătorului) în lipsa avizului autorității de supraveghere.

(3) Auditul în scop de supraveghere poate fi desfășurat simultan cu auditul situațiilor financiare sau separat de acesta, precum și de aceeași entitate de audit sau de o altă entitate de audit aprobată de autoritatea de supraveghere în condițiile prevăzute de actele normative emise de autoritatea de supraveghere, cu condiția încheierii contractelor de prestări servicii corespunzătoare.

(4) Auditul în scop de supraveghere reprezintă procedurile de verificare și analiză, solicitate de autoritatea de supraveghere, cu privire la unul sau mai multe din următoarele aspecte, fără a se limita la acestea:

1) adecvarea cadrului de administrare a activității asigurătorului (reasigurătorului) conform actelor normative, inclusiv analiza:

a) acționariatului și suficienței capitalului;

b) capacității profesionale și organizatorice;

c) rețelei de distribuție.

2) veridicitatea și plenitudinea rapoartelor specializate prezentate autorității de supraveghere conform actelor normative emise de aceasta, inclusiv

analizarea:

- a) modalităților de calcul și raportare a structurii și a componentelor marjelor de solvabilitate, indicatorilor de performanță;
- b) formării și menținerii rezervelor tehnice de asigurare;
- c) constituirii și menținerii categoriilor de active și evaluării acestora la valoarea justă, structurii investițiilor;
- d) tinerii registrelor contractelor de asigurare și a daunelor;
- e) contractelor de reasigurare obligatorie și reasigurare facultativă;
- 3) adecvarea și implementarea politicilor și procedurilor interne ale asigurătorului (reasigurătorului) în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, precum și analizarea efectuării tranzacțiilor;
- 4) adecvarea sistemului de guvernare. Auditul va evalua sistemul de control intern și va decide în ce măsură se poate baza pe acest sistem;
- 5) evaluarea cadrului intern de administrare a riscurilor aferente tehnologiilor informației și comunicațiilor;
- 6) prezentarea recomandărilor privind riscurile aferente activității societății de asigurare și/sau reasigurare.

Articolul 55. Transferul portofoliului de asigurare

(1) Un asigurător/reasigurator poate transfera, cu aprobarea prealabilă a autorității de supraveghere, unui alt asigurător întregul său portofoliu de asigurare sau o parte din el, care reprezintă o totalitate a contractelor de asigurare, împreună cu toate drepturile și obligațiile ce derivă din contracte. Asigurătorul cedent va încheia cu asigurătorul cesionar un contract privind transferul contractelor de asigurare referitor la un tip de asigurare una sau mai multe clase de asigurare.

(2) Decizia privind intenția de transfer, adoptată de asigurător și avizată de autoritatea de supraveghere este adusă la cunoștință părților în asigurare printr-un anunț, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, distribuit pe pagina web a asigurătorului în care acestora li se stabilește un termen prealabil de o lună pentru prezentarea eventualelor pretenții.

(3) Societatea de asigurare/reasigurare poate transfera portofoliul de asigurare doar către o altă societate de asigurare și/sau reasigurare care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova.

(4) În scopul realizării prevederilor alin.(1), asigurătorul cedent transferă activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și matematice egale cu rezervele tehnice și matematice calculate astfel încât să acopere obligațiile portofoliului care va fi transferat.

(5) Procedura prealabilă și de transfer al portofoliului, cât și actele ce urmează a fi prezentate Autorității de supraveghere în acest sens se stabilesc prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

(6) La cererea de aprobare a transferului portofoliului de asigurare se anexează în mod obligatoriu și fără a se limita la:

a) lista contractelor de asigurare în conformitate cu tipurile/clasele de asigurare care fac obiectul transferului, inclusiv termenii și condițiile generale ale acestei asigurări și calculele rezervelor tehnice și matematice;

b) lista de active pentru acoperirea rezervelor tehnice, certificate de către actuar, inclusiv cuantumul și datele pe baza cărora acestea pot fi verificate;

c) planul de afaceri al societății de asigurare cesionare, ținând cont de portofoliul de asigurare achiziționat;

d) raportarea estimativă a ratei de solvabilitate a asigurătorului/reasiguratorului cesionar după încheierea transferului de portofoliu;

e) contractul privind transferul portofoliului de asigurare.

(7) Decizia autorității de supraveghere de aprobarea a transferului de portofoliu intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(8) Asigurătorul care acceptă transferul de portofoliu notifică despre aceasta părțile în termen de 15 zile din data intrării în vigoare a deciziei de aprobare a transferului, printr-un anunț publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în două ediții consecutive.

(9) Asigurătorul cedent transferă portofoliul de asigurare cel târziu în termen de trei luni de la data aprobării de către autoritatea de supraveghere a transferului portofoliului de asigurare, în caz contrar, decizia privind aprobarea transferului de portofoliu își pierde valabilitatea.

(10) În termen de 30 de zile de la transferul portofoliului de asigurare, asigurătorul cesionar prezintă Autorității de supraveghere informație privind transferul acestuia.

(11) Dispozițiile alin. (1) se aplică corespunzător și asigurătorilor care intră în procedură de redresare și rezoluție, reorganizare sau lichidare, după caz.

Articolul 56. Asocierea societăților de asigurare și/sau reasigurare

Societățile de asigurare și/sau reasigurare se pot asocia în uniuni profesionale care să le reprezinte interesele colective, să studieze problemele de interes comun, să promoveze cooperarea, să informeze membrii asociației și publicul și să organizeze servicii de interes comun. De asemenea, ele pot adera la uniuni internaționale de profil, cu respectarea obligațiilor ce decurg din actele constitutive ale acestora.

Secțiunea III

SOLVABILITATEA ȘI STABILITATEA FINANCIARĂ

Articolul 57. Evaluarea activelor și a pasivelor

(1) Activele și pasivele societății de asigurare și/sau reasigurare se evaluează conform prevederilor prezentului articol, actelor normative ale Autorității de supraveghere și Standardelor Internaționale de Raportare

Financiară (IFRS).

(2) În cazul în care evaluarea activelor și pasivelor conform IFRS nu corespunde metodelor de evaluare stabilite la alin.(3) și alin.(4), prevederile alin.(3) și alin.(4) se aplică prioritar.

(3) Societățile de asigurare și/sau reasigurare își evaluează activele la valoarea la care acestea ar putea fi tranzacționate între părțile interesate și în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții desfășurate în condiții obiective.

(4) Societățile de asigurare și/sau reasigurare își evaluează pasivele la valoarea la care ar putea fi transferate sau decontate între părți, de bunăvoie, în cunoștință de cauză și în condiții normale de concurență. La evaluarea pasivelor nu se efectuează nicio ajustare în funcție de bonitatea societăților de asigurare și/sau reasigurare.

Articolul 58. Prevederi generale cu privire la active

(1) Activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim sunt activele societății de asigurare și/sau reasigurare destinate să acopere obligațiile viitoare care decurg din polițele subscrise de societatea de asigurare și/sau reasigurare și posibilele pierderi din cauza riscurilor cu privire la activitatea de asigurare desfășurată de către aceasta și pentru care societatea de asigurare și/sau reasigurare este obligată să formeze rezerve tehnice.

(2) Societățile de asigurare și/sau reasigurare sunt obligate să investească active care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim în conformitate cu prevederile acestui articol și cu actele normative ale Autorității de supraveghere. Valoarea activelor care acoperă rezervele tehnice trebuie să fie în orice moment cel puțin egală cu valoarea rezervelor tehnice.

(3) Valoarea activelor care acoperă cerința de capital minim trebuie să fie în orice moment cel puțin egală cu cerința de capital minim, așa cum este prevăzută de prezenta lege.

(4) La selectarea tipurilor de investiții ale activelor care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim, societatea de asigurare și/sau reasigurare este obligată să țină cont de tipurile activității de asigurare desfășurată de către societatea de asigurare și/sau reasigurare, astfel încât să asigure siguranța, profitabilitatea și caracterul tranzacționabil al investițiilor, precum și maturitatea, diversitatea și riscul de dispersie a acestor investiții.

(5) Activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim trebuie să fie extrem de lichide și nu pot fi gajate în niciun mod pentru a îndeplini obligațiile de plată sau drept garanție pentru garanțiile bancare sau nu pot fi împovărate în orice alt mod.

Articolul 59. Tipuri de investiții admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim.

(1) Activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim pot fi doar sub forma următoarelor investiții:

- a) valori mobiliare de stat emise de Guvernul Republicii Moldova;
- b) valori mobiliare de stat emise de Guvernul unui stat membru al UE, unui stat membru OCDE, o organizație financiară internațională sau o entitate pentru care unul dintre aceștia acționează ca garant cu condiția că statele sau instituțiile financiare internaționale să aibă un rating BBB+ sau mai bun;
- c) obligațiuni corporative și/sau cele emise de autorități publice locale, dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru OCDE;
- d) obligațiuni corporative cu acoperire:
  1. lichide, tranzacționate pe o piață reglementată, ale căror valoare poate fi determinată cu exactitate, emise de o persoană juridică cu sediul în Republica Moldova, într-un stat membru al UE sau un stat membru OCDE;
  2. care nu sunt tranzacționate pe o piață reglementată;
- e) acțiuni tranzacționate pe o piață reglementată din Republica Moldova, dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru OCDE;
- f) acțiuni care nu sunt tranzacționate pe o piață reglementată, atunci când sunt emise de o persoană juridică cu sediul în Republica Moldova;
- g) acțiuni ale companiilor investiționale și de unități de fond cu circulație în Republica Moldova și alte instrumente similare practicate în alte state membre ale UE sau stat membru OCDE;
- h) creanțe rezultate din împrumuturi purtătoare de dobândă acordate asiguraților în limita valorii de răscumpărare a polițelor lor de asigurări de viață;
- i) bunuri imobile asigurate și alte drepturi reale asupra lor (de exemplu, drepturi de suprafață, dreptul de abitație, dreptul de servitute etc.) cu condiția că:
  1. acestea sunt înscrise într-un registru funciar sau un alt registru public în Republica Moldova sau într-un stat membru UE sau într-un stat membru OCDE;
  2. acestea sunt generatoare de venit sau se estimează că vor produce un câștig economic;
  3. acestea sunt determinate la 75% din valoarea justă, cu excepția bunurilor imobile cu destinație agricolă și celor din extravilan care vor fi admise în proporția de 50% din valoarea justă;
  5. acestea sunt libere de interdicții și grevări;
  6. construcțiile vor fi asigurate la valoarea justă împotriva tuturor riscurilor la care sunt expuse;
- j) depozite deținute într-o bancă licențiată de către Banca Națională a Moldovei al cărei sediu înregistrat se află în Republica Moldova sau într-o bancă cu rating cel puțin BBB+ într-un stat membru UE sau într-un stat membru OCDE;
- k) numerar în casierie și conturi curente în băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei;
- l) creanțele aferente primei subscrise, cu condiția să nu depășească 60 de zile de la data scadenței prevăzută în contractul de asigurare și creanțe aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat pentru asigurarea riscurilor de producție în agricultură și piscicultură, cu condiția să nu depășească 180 de zile

de la data scadență prevăzută în contractul de asigurare;

m) cota deținută de reasiguratori sau coasigurători în rezervele tehnice, cu condiția ca societatea de reasigurare sau coasigurare să dețină cel puțin un rating BBB+ sau corespund regimului Solvabilitate II dintr-un stat membru UE sau într-un stat membru OCDE cu efectuarea obligatorie a transferului primelor aferente contractelor de coasigurare/reasigurare.

(2) Prin emiterea actelor normative în temeiul prezentului articol, Autoritatea de supraveghere poate admite și alte tipuri de investiții care sunt corespunzătoare în ceea ce privește siguranța, rentabilitatea și caracterul tranzacționabil pentru activele care acoperă rezervele tehnice și specifică restricții cu privire la aceste investiții.

(3) Piața reglementată conform prezentei legi este considerată piață așa cum este definită în Legea nr. 171/2012 privind piața de capital.

Articolul 60. Restricții privind investițiile individuale care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim

(1) Valoarea tipurilor individuale de investiții privind activele care acoperă rezervele tehnice nu trebuie să depășească următoarele părți din totalul rezervelor tehnice:

a) investițiile menționate la art. 59 alineatul (1) lit. a) din prezenta lege sunt admise în orice sumă;

b) investițiile menționate la art. 59 alineatul (1) lit. b) pot reprezenta cel mult 15% în cazul unui singur emitent și nu mai mult de 60% din total;

c) investițiile menționate la art. 59 alineatul (1) lit. d) sbp.1) pot reprezenta cel mult 5% în cazul unui singur emitent și nu mai mult de 40% din total;

d) investițiile menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. e) nu trebuie să depășească 5% în cazul unui singur emitent și nu mai mult de 20% din total;

e) investițiile menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. h) pentru asigurări de viață nu trebuie să depășească 1% din total;

f) depozitele menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. j) nu trebuie să depășească 20% în cazul unei bănci, nu mai mult de 10% în cazul unei bănci la care sunt aplicate măsuri de intervenție timpurie de către BNM sau de o autoritate de supraveghere similară și nu mai mult de 70% din total;

g) activele menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. k) în formă de numerar în casierie nu trebuie să depășească 1% din total, cele în formă de conturi curente nu mai mult de 10% din total și nu mai mult de 2% din total în cazul unei bănci la care sunt aplicate măsuri de intervenție timpurie de către BNM sau de o autoritate de supraveghere similară;

h) activele menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. l) nu trebuie să depășească 1% în cazul unui singur debitor și nu mai mult de 2% din total;

i) activele menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. m) în limita cotei.

(2) Valoarea tipurilor individuale de investiții privind activele care acoperă cerința de capital de minim nu trebuie să depășească următoarele părți din totalul cerinței capitalului minim:

d) investițiile menționate la art. 59 alineatul (1) lit. a) din prezenta lege sunt admise în orice sumă;

e) investițiile menționate la art. 59 alineatul (1) lit. b) pot reprezenta cel mult 15% în cazul unui singur emitent și nu mai mult de 60% din total;

f) investițiile în conformitate cu articolul 59 alineatul (1) lit. c) nu trebuie să depășească 5% din în cazul unui singur emitent și nu mai mult de 40% din total;

g) investițiile menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. d):

1. indicate în sbp.1) - nu trebuie să depășească 5% în cazul unui singur emitent și nu mai mult de 40% din total;

2. indicate în sbp.2) - nu trebuie să depășească 1% în cazul unui singur emitent și nu mai mult de 2% din total;

e) investițiile menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. e) nu trebuie să depășească 2% în cazul unui singur emitent și nu mai mult de 5% din total;

f) investițiile menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. f) nu trebuie să depășească 2% în cazul unui singur emitent și nu mai mult de 5% din total;

g) investițiile menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. g) nu trebuie să depășească 5% din total;

h) investițiile în active menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. h) pentru asigurări de viață nu trebuie să depășească 1% din total;

i) investițiile în bunuri imobiliare menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. i) nu trebuie să depășească 2% în cazul unei și aceleiași investiții și nu mai mult de 5% din total (pentru asigurări generale) și 7% din total (pentru asigurări de viață);

h) depozitele menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. j) nu trebuie să depășească 20% în cazul unei bănci, nu mai mult de 10% în cazul unei bănci la care sunt aplicate măsuri de intervenție timpurie de către BNM sau de o autoritate de supraveghere similară și nu mai mult de 70% din total;

i) activele menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. k) în formă de numerar în casierie nu trebuie să depășească 1% din total, cele în formă de conturi curente nu mai mult de 10% din total și nu mai mult de 2% din total în cazul unei bănci la care sunt aplicate măsuri de intervenție timpurie de către BNM sau de o autoritate de supraveghere similară;

j) activele menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. l) nu trebuie să depășească 1% în cazul unui singur debitor și nu mai mult de 2% din total.

Articolul 61. Localizarea activelor care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim.

(1) Societățile de asigurare și/sau reasigurare pot investi activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim pe întreg teritoriul

Republicii Moldova și pe teritoriul statelor membre UE sau OCDE.

(2) Autoritatea de supraveghere poate, având motive suficient de justificate și la cererea unei societăți de asigurare, să permită acestuia să utilizeze activele sale care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim în calitate de investiție dacă acestea nu întrunesc condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol.

Articolul 62. Corelarea investițiilor care acoperă rezervele tehnice

(1) O societate de asigurare și/sau reasigurare este obligată să-și asume investițiile cu activele care acoperă rezervele tehnice și cerința minimă de capital care sunt expuse riscurilor de pierderi posibile datorate modificării ratelor dobânzilor, fluctuațiilor cursului de schimb și a altor riscuri de tranzacționare cu datoriile care rezultă din contractele de asigurare a căror sumă este dependentă de aceleași schimbări.

(2) La efectuarea investițiilor cu activele care acoperă rezervele tehnice și cerința minimă de capital, societățile de asigurare sunt obligate să țină cont de scadența datoriilor lor care derivă din contractele de asigurare.

(3) Prin derogare de la prevederile alineatului (1) din prezentul articol, societățile de asigurare sunt obligate să armonizeze investițiile cu activele care acoperă rezervele tehnice cu datoriile aferente contractelor de asigurare a căror valoare depinde de fluctuațiile cursurilor de schimb ale valutelor străine până la cel puțin 80%.

(4) Prin derogare de la prevederile alineatului (3) din prezentul articol, societățile de reasigurare cu sediul în Republica Moldova trebuie să limiteze investițiile cu activele care acoperă rezervele tehnice și cerința minimă de capital în valută străină la 30% din totalul rezervelor tehnice și cerinței minime de capital, cu excepția acestor investiții.

Articolul 63. Prevederi speciale cu privire la asigurări în care riscul investițional este suportat de persoana asigurată

(1) În cazul în care drepturile atribuite unui titular de poliță, asiguratului sau oricărui alt beneficiar în conformitate cu contractele de asigurare depind direct de valoarea unei unități a unui fond mutual sau fond de investiții, investițiile aferente fondurilor care acoperă rezervele matematice alocate de către societatea de asigurare cu privire la aceste contracte de asigurare trebuie să implice, în cea mai mare măsură posibilă, investiții în cupoane de investiții sau alte valori mobiliare reprezentând unități de active ale acelui fond mutual sau de investiții.

(2) În cazul în care drepturile atribuite unui titular de poliță, asiguratului sau oricărui alt beneficiar în conformitate cu contractele de asigurare depind direct de modificarea indicelui pieței valorilor mobiliare sau a altei valori de referință, investițiile aferente fondurilor care acoperă rezervele matematice alocate de către societatea de asigurare cu privire la aceste contracte de asigurare

trebuie să implice, în cea mai mare măsură posibilă, investiții în valori mobiliare corespunzătoare care, în ceea ce privește caracteristicile și tranzacționarea lor, corespund celor care servesc drept bază pentru a determina indicele sau altă valoare de referință.

(3) Autoritatea de supraveghere prevede în detaliu în actele sale normative tipurile și restricțiile pentru investițiile din fondul care acoperă rezervele matematice cu privire la o asigurare din clasa asigurării de viață în care asiguratul își asumă riscul de investiție și drepturile aparținând titularului poliței de asigurare, persoanei asigurate sau oricărui alt beneficiar în baza contractului de asigurare sunt direct legate de valoarea unei unități a activelor fondului care acoperă provizioane matematice.

(4) În pofida prevederilor alineatului (3) din prezentul articol, în ceea ce privește asigurarea menționată la alineatele (1), (2) și (3) din prezentul articol, în cazul în care drepturile titularilor de polițe, asiguraților sau altor beneficiari acoperă, de asemenea, plata minimă garantată la care are dreptul titularul poliței, persoana asigurată sau orice alt beneficiar indiferent de modificările valorii de referință menționate la alineatele (1), (2) sau (3) din prezentul articol, restricțiile privind investițiile individuale prevăzute la articolul 60 se aplică separat fiecărui fond care acoperă rezervele matematice alocate de societatea de asigurare în scopul acoperirii părții garantate a plății.

Articolul 64. Restricții la investițiile individuale

(1) Nu vor fi acceptate ca acoperire pentru rezervele tehnice și cerința de capital minim plasamentele în entități ori cota aferentă contractelor cedate în reasigurare la entități care nu mai derulează operațiuni curente în legătură cu obiectul lor de activitate și/sau care sub orice formă și-au încetat activitatea și/sau nu și-au respectat obligațiile față de terți.

(2) Pentru activele care reprezintă creanțe rezultând din operațiuni de asigurări directe și acceptări în reasigurare, precum și cota din rezervele tehnice aferentă contractelor cedate în reasigurare, societățile de asigurare vor asigura evidente tehnice și contabile distincte, care să permită verificarea acestora în orice moment de către Autoritatea de supraveghere.

(3) Orice situație în care evidențele nu permit aceste verificări sau în care sumele rezultate în urma verificărilor efectuate de Autoritatea de supraveghere sunt diferite de cele raportate de asigurator/reasigurător va conduce la excluderea acestor active din categoria activelor admise să acopere rezervele tehnice și cerința de capital minim.

Articolul 65. Rezervele tehnice. Dispoziții generale

(1) Societatea de asigurare și/sau reasigurare constituie și menține, potrivit activității pe care o desfășoară, suficiente rezerve tehnice, necesare îndeplinirii tuturor obligațiilor de asigurare și reasigurare ce rezultă din contractele de asigurare și/sau reasigurare.

(2) Valoarea rezervelor tehnice trebuie să corespundă valorii monetare curente plătite de către o societate de asigurare și/sau reasigurare pentru transferul imediat al obligațiilor de asigurare/reasigurare către o altă societate de reasigurare.

(3) Calcularea rezervelor tehnice se efectuează în mod prudent, fiabil și obiectiv și ia în considerare informațiile furnizate pe piețele financiare și datele general disponibile privind riscurile de subscriere.

(4) Calcularea rezervelor tehnice, precum și metodele de estimare a rezervei de daună pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și/sau standardele minime față de nivelul acestora se aplică conform prevederilor prezentei legi și modului stabilit prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

Articolul 66. Calcularea rezervelor tehnice

(1) Asigurătorul formează și menține, potrivit activității pe care o desfășoară, suficiente rezerve tehnice, necesare îndeplinirii obligațiilor ce rezultă din contractele de asigurare și reasigurare. Asigurătorul este obligat să colecteze și să păstreze la un nivel adecvat informația necesară creării de rezerve.

(2) Asigurătorul care desfășoară activitate în categoria “asigurări generale” are obligația să formeze și să mențină următoarele rezerve tehnice:

a) rezerva de prime necâștigate care se calculează prin însumarea cotelor-părți din primele brute subscrise aferente perioadelor neexpire ale contractelor de asigurare, astfel încât diferența dintre volumul primelor brute subscrise și această rezervă să reflecte primele brute alocate părții din riscurile expirate la data calculării;

b) rezerva de daune declarate, dar nesoluționate, care se creează și se actualizează în baza estimărilor pentru avizările de daune primite de asigurător, astfel încât fondul creat să fie suficient pentru acoperirea acestor daune;

c) rezerva de daune neavizate care se creează și se ajustează cel puțin la încheierea anului financiar în baza estimărilor asigurătorului, a datelor statistice sau a calculelor actuariale, pentru daunele întâmplare, dar neavizate, dacă reglementările Autorității de supraveghere nu prevăd altfel;

d) rezerva riscurilor neexpire care se calculează în baza estimării daunelor ce vor apărea după încheierea anului financiar aferente contractelor de asigurare încheiate înainte de acea dată, în mărimea în care valoarea lor estimată depășește rezerva de prime necâștigate.

(3) Asigurătorul care desfășoară activitate în categoria asigurări de viață” are obligația să formeze și să mențină rezervele tehnice pentru fondul asigurărilor de viață, inclusiv rezervele matematice și, după caz, rezervele specificate la alin.(2).

(4) Rezerva matematică se calculează în baza evaluării actuariale necesare, luându-se în considerare viitoarele obligații ale asigurătorului rezultate din contractele de asigurare individuale.

(5) Asigurătorul este obligat să prezinte Autorității de supraveghere explicații, în anexele la rapoartele financiare anuale, privind baza și metodele aplicate la calcularea rezervelor tehnice.

(6) Mărimea rezervelor tehnice și a celor matematice, constituite și menținute conform alin.(2) și (3), nu poate fi mai mică decât mărimea obținută prin calculul acestor rezerve potrivit metodologiei stabilite prin actul normativ al Autorității de supraveghere.

(7) În cazurile în care contractul de asigurare prevede încasarea primelor și plata despăgubirilor în valută străină, rezervele tehnice aferente se formează și se mențin în această valută.

(8) Modul de formare a rezervelor tehnice și a rezervelor matematice se stabilește prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

(9) Prin derogare de la alin.(2), Autoritatea de supraveghere poate stabili, prin acte normative, și alte categorii de rezerve tehnice, iar prevederile prezentului articol se vor aplica și acestor categorii.

(10) La calcularea rezervelor tehnice, societățile de asigurare și/sau reasigurare vor ține cont de următoarele:

a) toate cheltuielile aferente administrării obligațiilor de asigurare față de asigurați și alți beneficiari în baza contractelor de asigurare;

b) inflația, inclusiv pentru cheltuieli și daune;

c) toate plățile către persoanele asigurate și alți beneficiari, inclusiv viitoarele beneficii estimate că vor fi achitate, indiferent dacă aceste plăți sunt sau nu garantate prin contract.

Articolul 67. Evaluarea garanțiilor financiare și a opțiunilor incluse în contractele de asigurare/reasigurare

(1) La calcularea rezervelor tehnice, societatea de asigurare și/sau reasigurare ține cont de valoarea garanțiilor financiare și a altor drepturi incluse în contractele de asigurare.

(2) Probabilitatea ca asigurații sau contractanții asigurării să-și exercite opțiunile contractuale, inclusiv drepturile de rezoluțiune, trebuie să fie realistă și să se bazeze pe informații actualizate și credibile. Societățile de asigurare și/sau reasigurare iau în considerare impactul pe care modificările viitoare ale condițiilor financiare și nefinanciare îl pot avea asupra exercitării acestor drepturi.

Articolul 68. Sume recuperabile din contracte de reasigurare

(1) Sumele recuperabile din contractele de reasigurare aferente rezervelor tehnice sunt calculate separat conform prezentei legi și actelor normative ale Autorității de supraveghere. Societățile de asigurare și/sau reasigurare calculează sumele recuperabile din contractele de reasigurare, ținând cont de intervalul de timp dintre momentele recuperării efective a creanțelor de reasigurare și plăților directe.

(2) Valoarea sumelor recuperabile din contractele de reasigurare se ajustează pe baza evaluării probabilității pierderilor rezultate urmare a nerespectării clauzelor contractuale de către reasurator, conform actelor normative ale Autorității de supraveghere.

(3) Calculul menționat la alineatul (2) ține seama de posibilele evenimente de nerambursare produse pe parcursul duratei de viață a contractului de reasigurare și de eventuala variație în timp a probabilității de neplată, precum și de modul în care această variație se manifestă. Acest calcul trebuie realizat separat de către fiecare contraparte și pentru fiecare linie de activitate. În domeniul asigurărilor generale, calculul trebuie să fie efectuat, de asemenea, separat pentru rezervele tehnice aferente primelor și pentru rezervele tehnice aferente cererilor de despăgubire restante.

Articolul 69. Calitatea datelor și aproximări aplicate. Compararea rezultatelor cu experiențele anterioare

(1) Societățile de asigurare și/sau reasigurare instituie procese și proceduri interne care asigură adecvarea, exhaustivitatea și exactitatea datelor utilizate la calcularea rezervelor tehnice.

(2) În cazul în care societățile de asigurare și/sau reasigurare nu dispun de un volum suficient de date de o calitate adecvată pentru a aplica o metodă actuarială fiabilă obligațiilor de asigurare și/sau de reasigurare sau sumelor recuperabile din contracte de reasigurare, se pot utiliza aproximări adecvate, cu argumentarea corespunzătoare.

(3) Societățile de asigurare și/sau reasigurare instituie procese și proceduri pentru a asigura compararea permanentă a metodelor de formare a rezervelor tehnice cu experiențele anterioare.

(4) În cazul în care, în urma unei astfel de comparații, se identifică o diferență sistematică între experiențele anterioare și calculele rezervelor tehnice, societatea de asigurare și/sau reasigurare efectuează ajustările necesare în metodele actuariale utilizate la calcularea rezervelor tehnice.

Articolul 70. Adecvarea și majorarea rezervelor tehnice

(1) Autoritatea de supraveghere solicită societăților de asigurare și/sau reasigurare să prezinte:

- a) adecvarea nivelului rezervelor tehnice;
- b) adecvarea și relevanța metodelor aplicate și datelor statistice utilizate.

(2) În cazul în care calcularea rezervelor tehnice ale societăților de asigurare și/sau reasigurare se efectuează cu încălcarea prevederilor prezentei legi, Autoritatea de supraveghere solicită acestora majorarea valorii rezervelor tehnice până la nivelul reglementat.

Articolul 71. Determinarea fondurilor proprii

Fondurile proprii sunt formate din următoarele elemente:

a) excedentul de active față de pasive, evaluat în conformitate cu art.57, art.67 și art.69 din care se scade valoarea propriilor acțiuni deținute de societatea de asigurare și/sau reasigurare.

b) pasivele subordonate ale societății de asigurare și/sau reasigurare.

Secțiunea IV

SOLVABILITATEA ASIGURĂTORULUI/REASIGURĂTORULUI

Articolul 72. Solvabilitatea și stabilitatea financiară a asigurătorului/reasiguratorului

(1) Solvabilitatea asigurătorului/reasiguratorului reprezintă capacitatea financiară a acestuia de a-și onora la momentul oportun și în totalitate obligațiile de plată asumate.

(2) Asigurătorul/reasiguratorul trebuie să dețină, pe durata activității sale, în orice moment, suficiente fonduri proprii corespunzătoare activității desfășurate.

(3) În funcție de clasele de asigurări practicate, asigurătorii sunt obligați să-și determine rata de solvabilitate, ale cărei modalități de calcul și de raportare se stabilesc prin actele normative ale Autorității de supraveghere emise întru aplicarea prezentei legi.

(4) Stabilitatea financiară a asigurătorului/reasiguratorului reprezintă capacitatea acestuia de a respecta rata de solvabilitate pe întreaga durată a obligațiilor certe, asumate conform contractelor de asigurare (reasigurare), precum și a obligațiilor viitoare.

(5) Rata de solvabilitate a asigurătorului/reasiguratorului trebuie să fie egală cu cel puțin 100%. Asigurătorul/reasiguratorul este obligat să mențină în permanență rata de solvabilitate la un nivel nu mai mic decât cel specificat, nivel sub care este considerat în incapacitatea de a-și onora datoriile pe măsura ce acestea devin eligibile.

(6) Stabilitatea financiară a asigurătorului/reasiguratorului este garantată prin:

- a) nivelul fondurilor proprii;
- b) totalitatea activelor și gradul lor de diversificare și lichiditate;
- c) rezervele tehnice și matematice;
- d) coraportul dintre obligațiile din asigurare și obligațiile cedate în reasigurare;
- e) eficiența politicii investiționale.

(7) Cerințele față de activele admise să acopere rezervele tehnice și rezervele matematice ale societății de asigurare și/sau reasigurare, capitalul minim, regulile de diversificare a investițiilor, precum și modalitatea de calcul și de raportare a ratei de solvabilitate și a coeficientului de lichiditate, se stabilesc prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

Articolul 73. Frecvența calculării

(1) Societățile de asigurare și/sau reasigurare calculează rata de solvabilitate cel puțin trimestrial și la oricare altă dată solicitată de Autoritatea de supraveghere și prezintă rezultatul calculului Autorității de supraveghere.

(2) Societățile de asigurare și/sau reasigurare sunt obligate să dețină fonduri proprii suficiente să acopere cu o marjă de siguranță adițională de 20 % la rata de solvabilitate minimă.

Secțiunea V CERINȚA DE CAPITAL MINIM

Articolul 74. Calcularea cerinței de capital minim

(1) Cerința de capital minim, reprezentată de capitalul propriu al societății de asigurare și/sau reasigurare, constituie cel puțin (pragul absolut):

a) echivalentul în lei a 2.200.000 EUR (la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei) - pentru societățile de asigurare care desfășoară activitate de asigurare generală și nu cad sub incidența lit. b);

b) echivalentul în lei a 3.200.000 EUR (la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei) - pentru societățile de asigurare care desfășoară activitate de asigurare generală care subscriu integral sau parțial și riscurile din clasele de asigurare 10-15 prevăzute în anexă;

c) echivalentul în lei a 3.200.000 EUR (la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei) - pentru societățile de asigurare care desfășoară activitate de asigurări de viață;

d) echivalentul în lei a 3.200.000 EUR (la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei) - pentru societățile care desfășoară activitate de reasigurare exclusivă;

e) totalul sumelor prevăzute la lit. a) și c) sau b) și c) pentru societățile de asigurare care practică activitatea simultană;

f) echivalentul în lei a 6.400.000 EUR (la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei) - pentru asigurătorii compoziți care subscriu integral sau parțial și riscuri din clasele 10-15 prevăzute în anexă.

(2) Suplimentar la cerințele alin.(1) lit.b) și lit. f), la capitalul minim al asigurătorilor care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă se aplică coeficientul 1,20 și, respectiv, 1,10.

(3) La momentul înregistrării de stat, și ulterior, asigurătorul/reasuratorul trebuie să întrunească cerința de capital minim prevăzut la alin.(1) și/sau alin.(2) și să dispună de mijloacele bănești depuse integral în formă bănească într-un cont bancar de către fondatorii săi. Societățile de asigurare sau reasigurare calculează contravaloarea în lei a cuantumurilor în euro, cu efect de la data de 31 decembrie

a fiecărui an, în funcție de cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a Moldovei pentru data de 31 octombrie.

(4) Aporturile la capitalul social minim sunt depuse integral în formă bănească atât la constituire, cât și la majorarea capitalului social.

(5) Mijloacele obținute din împrumuturi, credite bancare, gaj sau din alte mijloace atrase, inclusiv din avansurile participanților profesioniști la piața asigurărilor și ale terțelor persoane, nu pot servi drept sursă de formare sau de majorare a capitalului minim al asigurătorului /reasiguratorului.

(6) Persoana juridică are dreptul să plătească acțiunile asigurătorului/reasiguratorului în formă bănească, în limitele capitalului său propriu (activelor nete).

(7) Asigurătorul/reasiguratorul are dreptul să dobândească acțiuni proprii de la acționarii săi, cu condiția respectării legislației privind societățile pe acțiuni și actelor normative referitoare la stabilitatea financiară și solvabilitatea asigurătorului/reasiguratorului.

(8) Fondurile proprii ale unei societăți de asigurare/reasigurare nu pot scădea sub nivelul cerinței de capital minim stabilit conform prezentei legi.

(9) Cerințele și categoriile de fonduri proprii, elementele care intră în calculul fondurilor proprii, condițiile și limitele în care acestea pot fi luate în considerare, filtrele prudențiale, deducerile din elementele de fonduri proprii, reducerile din nivelurile de fonduri proprii și orice alte cerințe de determinare a acestora sunt stabilite prin actele normative emise în aplicarea prezentei legi.

(10) Cerința de capital minim se calculează sub forma sumei valorii capitalului social; capitalului suplimentar; capitalului de rezervă; profiturilor nedistribuite și altor rezerve ca parte componentă al capitalului societății, diminuată cu suma pierderilor neacoperite; capitalului social neachitat de acționari; capitalului retras, acțiunilor de tezaur; valorii de bilanț a imobilizărilor necorporale; cheltuielilor anticipate; valorii de bilanț a creanțelor cu scadența expirată. Modalitatea de calcul și de determinare a elementelor cerinței de capital minim sunt stabilite prin actele normative ale Autorității de supraveghere emise în aplicarea prezentei legi.

Secțiunea VI INVESTIȚII

Articolul 75. Norme prudențiale privind investițiile

(1) Societățile de asigurare și/sau reasigurare investesc doar în active ale căror riscuri pot fi identificate, măsurate, monitorizate, gestionate, controlate și raportate în mod adecvat și care pot fi luate în considerare la acoperirea necesităților globale de solvabilitate, determinate conform evaluării interne a riscurilor și solvabilității.

(2) Toate investițiile, inclusiv cele care constituie active care acoperă cerința de capital de minim și rezervele tehnice se realizează astfel încât să se

asigure siguranța, calitatea, lichiditatea, profitabilitatea și accesibilitatea întregului portofoliu de investiții.

(3) Activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim se investesc, într-un mod adecvat naturii și duratei obligațiilor de asigurare și/sau reasigurare. Aceste active se investesc în interesul deplin al tuturor asiguraților și altor beneficiari în corelare cu condițiile contractuale.

(4) La investirea activelor admise să acopere rezervele tehnice și cerința de capital minim, societatea de asigurare și/sau reasigurare este obligată să țină cont de scadența obligațiilor sale care rezultă din contractele de asigurare și/sau reasigurare.

(5) În ceea ce privește investițiile care constituie active corespunzătoare activității de asigurări de viață în care riscul de investire este asumat de contractanți/asigurați, iar beneficiile oferite de un contract sunt direct legate de valoarea unităților într-un OPCVM, de un indice al acțiunilor sau de o altă valoare de referință, rezervele tehnice corespunzătoare beneficiilor respective trebuie reprezentate cât mai exact posibil de aceste valori și de activele respective.

(6) În cazul în care beneficiile menționate la alin.(5) includ garanții privind randamentul investițiilor sau alte beneficii garantate, se va ține cont de următoarele:

a) investirea în instrumente financiare se realizează în măsura în care riscurile să fie minime;

b) asigurarea managementului eficient al portofoliului de investiții;

c) menținerea la un nivel prudent a investițiilor și activelor care nu sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată;

d) diversificarea suficientă a investițiilor, astfel încât să se evite dependența excesivă de un anumit activ, emitent, grup de societăți sau de o anumită arie geografică, precum și acumularea excesivă a riscurilor la nivelul întregului portofoliu;

e) investițiile în activele emise de aceeași entitate sau entități aparținând aceleiași grup se realizează în așa fel încât să se evite concentrarea excesivă a riscurilor.

(7) Autoritatea de supraveghere este în drept să stabilească, prin actele sale normative, cerințe cantitative suplimentare față de cele menționate la articolele 59-64 privind investițiile, tranzacționarea, păstrarea evidenței și dezvăluirea informațiilor despre instrumentele financiare.

Articolul 76. Restricții privind tranzacțiile societăților de asigurare/reasigurare

(1) Societatea de asigurare/reasigurare nu poate investi mai mult de 15% din capitalul propriu conform ultimului an de gestiune auditat în capitalul social al unei societăți comerciale fără avizul prealabil al Autorității de supraveghere.

(2) Tranzacțiile de proporții în înțelesul legislației privind societățile pe

acțiuni și legislației privind piața de capital cu activele asigurătorului/reasiguratorului se efectuează cu avizul scris al Autorității de supraveghere.

(3) Societății de asigurare și/sau reasigurare i se interzice:

a) să participe în capitalul social al persoanelor juridice cu una din formele juridice de organizare de societate în nume colectiv sau de societate în comandită;

b) să obțină credite/împrumuturi în cuantum ce depășește 10% din valoarea capitalului social fără avizul prealabil al Autorității de supraveghere.

(4) Termenii, procedura și modul de eliberare a avizului prevăzut la alin.(1)–(3) se stabilesc prin actul normativ emis de către Autoritatea de supraveghere.

(5) Asigurătorul/reasiguratorul este obligat ca, în decursul a 5 zile, să informeze Autoritatea de supraveghere despre gajarea bunurilor sale, acordarea de garanții, asumarea de angajamente și preluarea unei alte obligații nereflectate în bilanț. Cerințele privind ținerea registrului de garanții, angajamente și alte obligații ale asigurătorului/reasiguratorului, precum și modul de emitere a acestora se stabilesc prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

Secțiunea VII

SOCIETĂȚI DE ASIGURARE AFLATE ÎN DIFICULTATE

Articolul 77. Identificarea și notificarea deteriorării situației financiare

(1) Societățile de asigurare și/sau reasigurare dispun de proceduri de identificare a deteriorării condițiilor financiare și notifică imediat Autoritatea de supraveghere atunci când o asemenea deteriorare se produce.

(2) Deteriorarea situațiilor financiare implică:

a) nerespectarea cerințelor prevăzute de prezenta lege privind rezervele tehnice;

b) nerespectarea cerinței ratei de solvabilitate suplinită cu marja de siguranță adițională de 20%, prevăzute de prezenta lege;

c) nerespectarea cerinței de capital minim;

d) cerința ratei de solvabilitate suplinită cu marja adițională de siguranță de 20% sau coeficientul de lichiditate este la nivelul minim sau mai mic decât normativul stabilit la finele unui trimestru;

e) încălcarea cerințelor privind reasigurarea.

(3) Societățile de asigurare și/sau reasigurare informează Autoritatea de supraveghere de îndată ce constată una din situațiile prevăzute la alin.(2) sau în cazul în care există un risc de apariție a acestora în următoarele trei luni.

(4) În cazul în care o societate de asigurare și/sau reasigurare identifică una din situațiile prevăzute la alin.(2), Autoritatea de supraveghere interzice dispunerea liberă de activele admise la acoperirea obligațiilor aferente contractelor de asigurare și/sau reasigurare. În cazul în care societatea de

asigurare și/sau reasigurare dispune de sucursale în alte state sau este o sucursală a unei societăți de asigurare și/sau reasigurare din alt stat, Autoritatea de supraveghere informează despre măsurile impuse companiei, autoritatea de supraveghere din statul gazdă sau statul de origine.

(5) În termen de două luni de la constatarea deteriorării condițiilor financiare prevăzute la alin.(2) cu excepția lit.c), societatea de asigurare și/sau reasigurare înaintează spre aprobare Autorității de supraveghere un plan de redresare.

(6) La constatarea nerespectării cerinței de capital minim, societatea de asigurare și/sau reasigurare transmite spre aprobare Autorității de supraveghere, în termen de o lună, un plan de finanțare pe termen scurt realist pentru a readuce, într-un termen de șase luni de la respectiva constatare, a capitalului minim la nivelul stabilit de prezenta lege.

(7) La constatarea deteriorării condițiilor financiare conform alin.(2) lit.c) cumulativ cu oricare alte situații prevăzute la același alineat, societatea de asigurare și/sau reasigurare transmite spre aprobare Autorității de supraveghere un plan de redresare care va conține măsuri specifice planului de finanțare, în condițiile alin.(6).

(8) Autoritatea de supraveghere cere societății de asigurare și/sau reasigurare să întreprindă măsurile necesare în vederea restabilirii, în termen de 3 luni de la constatarea deteriorării condițiilor financiare, a nivelului fondurilor proprii și a cerinței ratei de solvabilitate suplinită cu marja de siguranță adițională de 20% sau în vederea reducerii profilului său de risc pentru a asigura respectarea cerinței ratei de solvabilitate, întrunirii cerințelor privind rezervele tehnice, coeficientului de lichiditate și cerințelor privind reasigurarea. Autoritatea de supraveghere este în drept să prelungească această perioadă cu 3 luni, dacă este necesar.

(9) În cazul unor fluctuații excepționale a piețelor financiare, Autoritatea de supraveghere poate prelungi perioada prevăzută la alin.(8) cu o perioadă de până la 3 luni ținând cont de toți factorii relevanți.

(10) Societatea de asigurare și/sau reasigurare transmite Autorității de supraveghere, la fiecare trei luni, un raport de activitate în care se prezintă toate măsurile întreprinse și progresele realizate pentru restabilirea nivelului de fonduri proprii, cerinței ratei de solvabilitate suplinită cu marja de siguranță adițională de 20% sau pentru reducerea profilului de risc astfel încât să asigure respectarea cerinței ratei de solvabilitate, precum și întrunirea cerințelor privind rezervele tehnice, coeficientul de lichiditate și cerințelor privind reasigurarea.

(11) Prelungirea termenului conform alin.(8) și alin.(9) nu se aplică în cazurile în care se atestă din raportul de activitate că societatea de asigurare și/sau reasigurare nu a îmbunătățit situația financiară constatată deteriorată. În cazul în care Autoritatea de supraveghere consideră că situația financiară a societății va continua să se deterioreze, aceasta este în drept să restrângă sau să interzică posibilitatea de a dispune liber de toate activele respectivei societăți. În

cazul în care societatea de asigurare și/sau reasigurare dispune de sucursale în alte state sau este o sucursală a unei societăți de asigurare și/sau reasigurare din alt stat, Autoritatea de supraveghere informează despre măsurile impuse, Autoritatea de supraveghere din statul gazdă sau statul de origine.

(12) Reguli și proceduri privind redresarea și rezoluția societăților de asigurare și/sau reasigurare din Republica Moldova se vor institui prin legea specială.

Articolul 78. Supravegherea în cazul deteriorării situației financiare

(1) În cazul în care situația unei societăți de asigurare și/sau reasigurare continuă să se deterioreze, Autoritatea de supraveghere este competentă de a întreprinde toate măsurile necesare pentru a proteja interesele asiguraților sau beneficiarilor serviciilor de asigurare în cazul contractelor de asigurare sau pentru a asigura executarea obligațiilor ce rezultă din contractele de reasigurare.

(2) Autoritatea de supraveghere desemnează una sau mai multe persoane responsabile de monitorizarea implementării de către societatea de asigurare și/sau reasigurare a planului de redresare sau de finanțare.

(3) Atribuțiile persoanelor desemnate pentru monitorizarea implementării planului de redresare și/sau de finanțare, se stabilesc de către Autoritatea de supraveghere și se referă cel puțin la:

- a) analiza situației financiare a societății de asigurare și/sau reasigurare;
- b) monitorizarea implementării acțiunilor prevăzute în planul de redresare sau de finanțare;
- c) urmărirea modului în care organele competente ale societății de asigurare și/sau reasigurare acționează pentru stabilirea și aplicarea măsurilor necesare pentru înlăturarea factorilor care au dus la înrăutățirea situației financiare;
- d) evaluarea impactului acțiunilor întreprinse de către societatea de asigurare și/sau reasigurare în vederea realizării planului de redresare sau de finanțare;

e) înaintarea către societatea de asigurare și/sau reasigurare a propunerilor privind:

1. revizuirea, suspendarea sau abrogarea deciziilor emise de către organele competente ale societății de asigurare și/sau reasigurare care duc la înrăutățirea situației financiare;

2. modificarea și/sau completarea strategiilor, activității operaționale, politicilor de investiții și a managementului riscului;

3. orice alte măsuri considerate necesare pentru înlăturarea factorilor care au dus la deteriorarea situației financiare a societății de asigurare și/sau reasigurare;

- f) formularea recomandărilor către Autoritatea de supraveghere pentru a dispune măsuri și/sau restricții prevăzute de prezenta lege.

(4) Persoanele desemnate în conformitate cu alin.(2) au acces la toate

informațiile, documentele, rapoartele și registrele societății de asigurare și/sau reasigurare, fiind obligate să păstreze confidențialitatea informației respective și operațiunilor conexe.

(5) Organele de conducere ale societății de asigurare și/sau reasigurare nu împiedică exercitarea atribuțiilor delegate către persoanele desemnate pentru monitorizarea implementării planului de redresare sau de finanțare.

Articolul 79. Planul de redresare și planul de finanțare

(1) Planul de redresare și planul de finanțare se elaborează astfel încât să indice clar măsuri eficiente care să ducă la ameliorarea situației financiare a societății de asigurare și/sau reasigurare și includ cel puțin o descriere detaliată sau documente justificative privind:

a) analiza detaliată a factorilor care au dus la deteriorarea situației financiare a societății de asigurare și/sau reasigurare;

b) factorii care au influențat negativ activitatea societății de asigurare și/sau reasigurare;

c) estimarea cheltuielilor de gestiune, în special cheltuielilor generale curente și comisioanelor;

d) estimarea veniturilor și cheltuielilor cu privire la activitatea directă, acceptările în reasigurare și cedările în reasigurare;

e) bilanțul previzional;

f) estimarea resurselor financiare necesare pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerința de capital minim;

g) politica generală în domeniul reasigurării;

h) acțiunile care vor fi întreprinse pentru înlăturarea factorilor care au dus la deteriorarea situației financiare a societății de asigurare și/sau reasigurare, adică măsurile care vor fi efectuate în vederea conformării societății de asigurare și/sau reasigurare cu normativele stabilite și care nu vor periclita activitatea acesteia;

i) indicatorii de progres pentru fiecare acțiune din planul de redresare, termenele de realizare a acestor acțiuni;

j) persoanele responsabile de îndeplinirea acțiunilor pentru fiecare punct din planul de redresare financiară separat.

(2) În cazul în care Autoritatea de supraveghere solicită prezentarea unui plan de redresare sau plan de finanțare, aceasta nu va aproba transferul de portofoliu în condițiile prezentei legi, atât timp cât consideră că drepturile asiguraților sau beneficiarilor serviciilor de asigurare sau obligațiile contractuale ale societății de reasigurare sunt compromise.

Articolul 80. Rezoluția societăților de asigurare și/sau reasigurare

(1) În cazul în care planul de redresare sau finanțare, prevăzut la art.79 nu se soldează cu rezultatele scontate și/sau se atestă întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute la alin.(4), Autoritatea de supraveghere emite decizia cu

privire la instituirea rezoluției societății de asigurare și/sau reasigurare.

(2) Obiectivele rezoluției sunt următoarele:

- a) protejarea asiguraților sau beneficiarilor serviciilor de asigurare;
- b) minimizarea impactului asupra fondurilor administrate de Biroul Național;
- c) evitarea efectelor negative semnificative asupra stabilității financiare a pieței de asigurări, în special prin prevenirea contagiunii, inclusiv asupra infrastructurii pieței și prin menținerea disciplinei pe piață;
- d) asigurarea continuității funcțiilor critice.

(3) În sensul prezentei legi, funcțiile critice reprezintă serviciile sau operațiunile furnizate în activitatea de asigurare a unui asigurator către persoane care nu sunt afiliate acestuia și/sau imposibilitatea furnizării activităților, serviciilor sau operațiunilor care are un impact semnificativ asupra activității persoanelor, determinând pierderea încrederii față de participanții profesioniști la piața asigurărilor.

(4) Autoritatea de supraveghere poate aplica o măsură de rezoluție cu privire la o societate de asigurare și/sau reasigurare în următoarele condiții:

- a) societatea de asigurare și/sau reasigurare nu a elaborat un plan de redresare corespunzător pentru a restabili poziția de solvabilitate prevăzută de prezenta lege în termenele stabilite de Autoritatea de supraveghere;
- b) societatea de asigurare și/sau reasigurare nu implementează planul de redresare în termenele stabilite de Autoritatea de supraveghere;
- c) acționarii sau personalul împiedică executarea planului de redresare;
- d) societatea de asigurare și/sau reasigurare intră sau este susceptibilă de a intra într-o stare de dificultate majoră;
- e) măsura de rezoluție este necesară din perspectiva interesului public.

(5) În sensul prezentului articol, se consideră că o societate de asigurare și/sau reasigurare intră sau este susceptibilă de a intra într-o stare de dificultate majoră, dacă este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

a) societatea de asigurare și/sau reasigurare încalcă condițiile de licențiere sau este susceptibilă să le încalce, în viitorul apropiat, într-o măsură care ar justifica suspendarea sau retragerea licenței de către Autoritatea de supraveghere, inclusiv în cazul în care societatea de asigurare și/sau reasigurare a suportat sau este susceptibilă de a suporta pierderi care îi vor epuiza toate sau o parte semnificativă din fondurile proprii, inclusiv situațiile prevăzute la art.30 din prezenta lege;

b) activele societății de asigurare și/sau reasigurare sunt inferioare obligațiilor sau, potrivit unor analize obiective, se previzionează că acest fapt se va petrece în viitorul apropiat;

c) societatea de asigurare și/sau reasigurare se află în imposibilitatea de a achita despăgubirile/indemnizațiile cuvenite asiguraților sau beneficiarilor asigurării în mod obiectiv sau, potrivit unor analize obiective, se previzionează că acest fapt se va petrece în viitorul apropiat.

(6) În sensul prezentului articol, măsura de rezoluție este considerată de interes public, necesară pentru atingerea unuia sau mai multor obiective ale rezoluției, prevăzute la alin.(2), iar lichidarea societății de asigurare și/sau reasigurare, conform procedurii de insolvabilitate nu ar permite atingerea obiectivelor rezoluției în aceeași măsură.

(7) Autoritatea de supraveghere este împuternicită să aplice societăților de asigurare și/sau reasigurare care îndeplinesc condițiile de declanșare a rezoluției, următoarele instrumente de rezoluție:

- a) vânzarea activității și a portofoliului;
- b) administrarea specială.

(8) Autoritatea de supraveghere este competentă și abilitată să decidă aplicarea instrumentelor prevăzute la alin.(7), separat sau cumulativ, în scopul prevenirii stării de insolvabilitate și, dacă e posibil, al evitării declanșării procedurilor de lichidare sau insolvabilitate.

(9) În scopul punerii în aplicare a instrumentelor prevăzute la alin.(7), Autoritatea de supraveghere, elaborează planul de rezoluție care este obligatoriu pentru societatea de asigurare și după caz, pentru administratorul special și care conține cel puțin următoarele:

- a) perspectivele planului de rezoluție;
- b) estimarea cheltuielilor de administrare și de achiziție;
- c) bugetul de venituri și cheltuieli aferent activității de asigurare directă, acceptărilor și cedărilor în reasigurare;
- d) bugetul anual al societății de asigurare și/sau reasigurare;
- e) o estimare a resurselor financiare cu care se intenționează să se acopere obligațiile asumate, luate în calcul pentru determinarea cerinței de capital minim;
- f) programe de reasigurare și/sau de retrocesiune;
- g) indicatorii de progres pentru fiecare acțiune din planul de rezoluție, termenele și modalitățile de realizare a acestor acțiuni;
- h) informația privind cererile de despăgubire depuse de către asigurați sau beneficiari, inclusiv pretențiile ce rezultă din litigii judiciare;
- i) criteriile de selecție a cumpărătorului în cazul aplicării instrumentului de vânzare a activității și a portofoliului.

(10) Asigurătorul asigură asistență la elaborarea și actualizarea planului de rezoluție. Suplimentar instrumentelor prevăzute la alin.(7), în decizia cu privire la instituirea rezoluției, Autoritatea de supraveghere poate dispune aplicarea de către societatea de asigurare și/sau reasigurare sau administratorii speciali a uneia sau mai multor măsuri dintre următoarele:

- a) limitarea sau reducerea, pentru o anumită perioadă, a volumului de prime subscrise la toate clasele sau la anumite clase de asigurare, astfel încât primele subscrise să nu depășească anumite plafoane stabilite;
- b) interzicerea reînnoirii contractelor de asigurare expirate sau a unor tipuri de contracte de asigurare stabilite expres prin decizia de instituire a rezoluției;
- c) interzicerea subscrierii unor noi sau unor anumite contracte de asigurare

(reasigurare) și a încasării primelor aferente pe durata stabilită expres prin decizia de instituire a rezoluției;

d) transferul de către societatea de asigurare și/sau reasigurare a portofoliului de asigurare, total sau parțial, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. Dacă transferul portofoliului de asigurare a fost dispus, societatea de asigurare și/sau reasigurare va efectua în regim de urgență operațiunile privind transferul de portofoliu în termen de 60 de zile de la data adoptării măsurii în cauză;

e) prescrierea majorării capitalului minim. Decizia de a majora capitalul minim va limita sau suspenda plata dividendelor sau alte plăți către acționari, va limita transferul de active și achiziționarea de către societatea de asigurare și/sau reasigurare a propriilor acțiuni și, în cazul în care este o acțiune justificată, va duce la lichidarea sau limitarea activității sucursalelor/subdiviziunilor care pun în pericol stabilitatea financiară a societății de asigurare și/sau reasigurare;

f) interzicerea efectuării de către societatea de asigurare și/sau reasigurare a unor anumite investiții și/sau dispunerea retragerii din circulație ori înstrăinării acestor investiții;

g) restrângerea rețelei teritoriale a societății de asigurare și/sau reasigurare prin desființarea, în condițiile legii, a unor sucursale și subdiviziuni, destituirea persoanelor cu funcție de conducere și funcții-cheie responsabile de intrarea societății de asigurare în procedură de rezoluție;

h) verificarea, inventarierea și instrumentarea tuturor daunelor declarate, dar nesoluționate, în vederea evaluării daunelor reale și stabilirii obligațiilor de plată față de asigurați. Activitatea de verificare, inventariere și instrumentare a dosarelor se va face în regim de urgență, fără a se depăși termenul de 30 de zile de la data emiterii deciziei de deschidere a procedurii de rezoluție;

i) suspendarea tuturor operațiunilor aferente conturilor bancare, cu excepția cazurilor legate de cheltuielile sale curente de întreținere, de încasarea mijloacelor bănești și de plata indemnizațiilor și despăgubirilor de asigurare pentru contractele de asigurare (reasigurare) încheiate anterior deschiderii procedurii de rezoluție, care vor fi efectuate cu avizul prealabil al autorității de supraveghere.

j) suspendarea plății bonurilor contractuale către membrii consiliului sau angajații care dețin funcții-cheie.

(11) Autoritatea de supraveghere este în drept să dispună aplicarea măsurilor asigurătorii asupra activelor societății de asigurare și/sau reasigurare aflate în rezoluție.

Articolul 81. Vânzarea activității și a portofoliului

(1) Vânzarea activității și a portofoliului are loc prin transferul:

a) acțiunilor și altor valori mobiliare emise de o societate de asigurare și/sau reasigurare supuse rezoluției;

b) oricăror alte categorii de active, drepturi sau obligații ale unei societăți

de asigurare și/sau reasigurare aflată în rezoluție sau totalitatea acestora, inclusiv transferul portofoliului de asigurare.

(2) În cazul aplicării instrumentului de vânzare a activității și a portofoliului Autoritatea de Supraveghere, în calitate sa de autoritate de rezoluție, scoate pe piață sau ia măsuri în sensul scoaterii pe piață a activelor, drepturilor, obligațiilor, acțiunilor sau altor instrumente de proprietate pe care intenționează să le transfere. Grupuri de drepturi, active și obligații pot fi scoase pe piață separat în vederea vânzării.

(3) Scoaterea pe piață prevăzută la alin. (2) se efectuează în conformitate cu următoarele criterii:

a) trebuie să fie transparentă și trebuie să prezinte detaliat activele, drepturile, obligațiile, acțiunile sau alte instrumente de proprietate pe care Autoritatea de Supraveghere, în calitate sa de autoritate de rezoluție, intenționează să le transfere, având în vedere circumstanțele și, în special,

b) necesitatea de a menține stabilitatea financiară;

c) nu trebuie să favorizeze sau să discrimineze nici un potențial cumpărător;

d) trebuie să fie liberă de orice conflict de interese;

e) nu trebuie să confere nici un avantaj necuvenit vreunui cumpărător potențial;

f) trebuie să țină seama de necesitatea ca acțiunea de rezoluție să se desfășoare cu rapiditate;

g) scopul trebuie să fie maximizarea prețului de vânzare a acțiunilor sau al altor instrumente de proprietate, al activelor, drepturilor sau obligațiilor în cauză.

(2) În cazul în care un transfer de acțiuni ce are loc în virtutea aplicării instrumentului de vânzare a activității și a portofoliului ar duce la achiziționarea sau majorarea unei participații calificate în cadrul unei societăți de asigurare și/sau reasigurare, potențialul acționar este supus evaluării de către Autoritatea de supraveghere, în condițiile prezentei legi. Prin derogare de la art.30 al prezentei legi, termenul de evaluare a potențialului acționar semnificativ se reduce până la 30 de zile.

(3) În cazul în care nu identifică un potențial cumpărător în termenul prevăzut la alin.(2), Autoritatea de supraveghere poate decide aplicarea procedurii de administrare specială.

(4) Transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor societății de asigurare și/sau reasigurare se realizează în condițiile legislației cu privire la piața de capital și a altor acte normative.

(5) Orice contraprestație se plătește de cumpărător, în favoarea:

a) proprietarilor acțiunilor și altor valori mobiliare în cazul în care vânzarea activității și a portofoliului s-a efectuat prin transferarea către cumpărător a acțiunilor emise de societatea de asigurare și/sau reasigurare supusă rezoluției;

b) societății de asigurare și/sau reasigurare supusă rezoluției, în cazul în

care s-a efectuat transferarea unora sau a tuturor activelor sau pasivelor societății de asigurare și/sau reasigurare aflate în rezoluție.

(6) Vânzarea activității și portofoliului poate fi aplicată în mod repetat, în cazul în care se atestă insuficiența măsurilor aplicate anterior.

(7) În cazul în care cumpărătorul este participant profesionist la piața financiară nebancaară, acesta solicită aprobarea prealabilă a Autorității de supraveghere, pentru preluarea activității în condițiile alin.(1).

(8) Autoritatea de supraveghere efectuează evaluarea necesară astfel încât să permită aplicarea promptă a instrumentului de vânzare a activității și a portofoliului și să faciliteze atingerea de către măsura de rezoluție a obiectivelor relevante ale rezoluției.

Articolul 82. Administrarea specială

(1) În cazul emiterii unei decizii privind instituirea administrării speciale cu incidență asupra unei sucursale a societății de asigurare și/sau reasigurare din alt stat, precum și asupra societății de asigurare și/sau reasigurare care a înființat sucursale în alte state, Autoritatea de supraveghere notifică autoritatea de supraveghere din statul de origine sau statul gazdă, după caz, înainte de emiterea deciziei. Notificarea precizează, de asemenea, consecințele juridice și efectele deciziilor. Notificarea autorității din statul de origine sau statul gazdă se realizează și în cazul prelungirii duratei administrării speciale în temeiul prezentului articol.

(2) În cazul în care emiterea deciziei prevăzute la alin.(1) nu poate fi amânată, Autoritatea de supraveghere notifică autoritatea de supraveghere din statul de origine sau statul gazdă imediat după emiterea deciziei.

(3) Durata administrării speciale nu poate depăși un an din ziua aducerii la cunoștința destinatarului a deciziei privind instituirea administrării speciale, cu posibilitatea prelungirii pe aceeași perioadă.

(4) Prin decizia privind instituirea administrării speciale, autoritatea de supraveghere numește doi sau mai mulți administratori speciali, precum și stabilește atribuțiile acestora. În calitate de administrator special poate fi numit un angajat al autorității de supraveghere ori un auditor care deține certificat de calificare al auditorului în domeniul asigurărilor.

(5) Administratorii speciali numiți trebuie să corespundă cerințelor prevăzute pentru membrii organului executiv al societății de asigurare și/sau reasigurare.

(6) Administratorii speciali își exercită atribuțiile în corespundere cu prevederile legale și sunt responsabili doar în fața Autorității de supraveghere care este în drept să dea dispoziții obligatorii și recomandări în legătură cu activitatea acestora.

(7) În cazul în care administratorii speciali nu respectă prevederile legale, nu exercită sau exercită nesatisfăcător atribuțiile sale, Autoritatea de supraveghere va dispune destituirea acestora și desemnarea noilor administratori.

(8) Din momentul desemnării, administratorii speciali preiau controlul și gestionează activitatea societății de asigurare și/sau reasigurare, iar membrii Consiliului de administrație al societății respective permit imediat accesul la toate documentele de afaceri și alte documente ale societății de asigurare și/sau reasigurare, la activele, încăperile, registrele și la orice alte informații deținute de respectiva. La instituirea administrării speciale, consiliul societății elaborează un raport privind predarea afacerii administratorilor speciali. La cerere, membrii Consiliului societății de asigurare furnizează administratorilor speciali clarificări sau rapoarte suplimentare privind operațiunile societății de asigurare și/sau reasigurare.

(9) Pe perioada administrării speciale, drepturile și obligațiile acționarilor și ale organelor de conducere ale societății de asigurare și/sau reasigurare se suspendă, fiind exercitate de către administratorii speciali, cu excepția atribuției de majorare a capitalului social și convocarea adunării generale în acest sens. Cu acordul scris al Autorității de supraveghere, administratorii speciali pot delega o parte din atribuțiile lor altor persoane.

(10) Fără a aduce atingere alin. (9), adunarea generală a acționarilor societății de asigurare și/sau reasigurare poate adopta decizii de majorare a capitalului asiguratorului/reasiguratorului.

(11) Actele juridice și/sau acțiunile efectuate în numele și în contul societății de asigurare și/sau reasigurare sunt nule de drept dacă sunt săvârșite cu încălcarea prevederilor prezentului articol și nu sunt coordonate cu administratorii speciali sau aprobate de aceștia.

(12) Schimbarea administratorului societății de asigurare și/sau reasigurare prin instituirea administrării speciale se supune înregistrării în Registrul de stat al persoanelor juridice. Cererea privind înregistrarea modificărilor în datele înscrise în Registrul de stat a persoanelor juridice se depune în termen de 3 zile din data emiterii deciziei privind instituirea administrării speciale, cu anexarea deciziei Autorității de supraveghere.

(13) La preluarea administrării societății de asigurare și/sau reasigurare, administratorii speciali realizează inventarierea în cadrul societății și elaborează un raport cu privire la rezultatele inventarierii și carențele depistate în cadrul societății.

(14) Cel puțin pentru fiecare trimestru în urma instituirii administrării speciale, administratorii speciali întocmesc un raport privind situația financiară a societății de asigurare și/sau reasigurare și îl remite spre aprobare Autorității de supraveghere.

(15) În termen de cel mult trei luni de la instituirea administrării speciale, administratorii speciali depun la Autoritatea de supraveghere, un raport privind situația financiară și condițiile de funcționare ale societății de asigurare în cadrul administrării speciale. Acesta include o evaluare a stabilității economice și a posibilităților de funcționare ulterioară a societății, inclusiv:

a) o evaluare a capacităților financiare ale acționarilor unei societăți de

asigurare care asigură acoperirea pierderilor și impactul acestora asupra stării financiare a societății;

b) o evaluare a posibilității de redistribuire și dispersare a altor pierderi ale societății de asigurare și/sau reasigurare;

c) cheltuieli neprevăzute care pot afecta obligațiile societății de asigurare și/sau reasigurare;

d) o evaluare a posibilelor măsuri care pot fi luate pentru a elimina problemele financiare ale societății de asigurare și/sau reasigurare, inclusiv transferul de portofoliu, cu includerea evaluării costurilor legate de îndeplinirea acestor măsuri;

e) o evaluare a condițiilor de instituire a procedurilor obligatorii de lichidare sau de insolabilitate ale societății de asigurare și/sau reasigurare.

(16) În temeiul informațiilor și concluziilor administratorilor speciali, prevăzute în raportul prezentat spre aprobare, Autoritatea de supraveghere este în drept:

a) să extindă termenul administrării speciale, în cazul în care se atestă o evoluție a situației financiare a societății de asigurare și/sau reasigurare, circumstanțele care au dus la instituirea administrării speciale au fost înlăturate parțial și nu există temei pentru demararea procedurilor de lichidare sau insolabilitate;

b) să înceteze administrarea specială, în cazul în care se atestă că motivele care au stat la baza instituirii administrării speciale au dispărut;

c) să retragă licența societății de asigurare și/sau reasigurare și să demareze procedurile privind lichidarea sau insolabilitatea, în cazul în care Autoritatea de supraveghere estimează că, în timpul administrării speciale, starea financiară a societății de asigurare și/sau reasigurare nu s-a îmbunătățit.

(17) Autoritatea de supraveghere este în drept să aplice instrumentul administrării speciale și în cazurile în care se atestă încălcări substanțiale ale guvernantei corporative care pot să deterioreze situația financiară a societății de asigurare și/sau reasigurare.

Secțiunea VIII

REORGANIZAREA ȘI LICHIDAREA SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE

Articolul 83. Măsuri de reorganizare

(1) Reorganizarea societății de asigurare și/sau reasigurare se realizează conform legislației privind societățile pe acțiuni, dispozițiilor prezentei legi și ale actelor normative ale Autorității de supraveghere.

(2) Reorganizarea unei societăți de asigurare și/sau reasigurare se efectuează cu avizul scris al Autorității de supraveghere. Reorganizarea se înregistrează de către Agenția Servicii Publice, numai după obținerea de către societatea de asigurare și/sau reasigurare respectivă a avizului prealabil din

partea Autorității de supraveghere.

(3) Societatea de asigurare și/sau reasigurare constituită prin reorganizare începe activitatea numai după obținerea licenței în condițiile prezentei legi.

(4) Măsurile de reorganizare nu împiedică deschiderea unei proceduri de lichidare a societății de asigurare și/sau reasigurare de către Autoritatea de supraveghere.

(5) Prin reorganizarea societăților de asigurare și/sau reasigurare poate fi creată doar societate de asigurare.

(6) În cazul reorganizării societății de asigurare și/sau reasigurare care are sucursale în alte state, informarea obligatorie a creditorilor privind reorganizarea, precum și dreptul de a prezenta creanțe spre onorare, se aplică și creditorilor sucursalei societății de asigurare și/sau reasigurare aflate în alt stat.

Articolul 84. Procedura de lichidare

(1) Asigurătorul intră în lichidare prin:

- a) hotărârea adunării generale a acționarilor;
- b) hotărâre judecătorească irevocabilă;
- c) urmare a retragerii licenței privind desfășurarea activității de asigurare și/sau reasigurare, conform art.16 din prezenta lege.

(2) Inițierea procedurii de lichidare în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a) și lit. b), atrage după sine retragerea licenței societății de asigurare și/sau reasigurare. Retragerea licenței nu împiedică lichidatorul să desfășoare unele dintre activitățile societății de asigurare și/sau reasigurare, în măsura în care acest lucru este necesar sau adecvat în scopul lichidării și se realizează cu notificarea ulterioară imediată a Autorității de supraveghere.

(3) Orice beneficiar, inclusiv autoritățile publice rezidente sau străine în cazul în care societatea de asigurare și/sau reasigurare desfășoară activitatea pe teritoriul altui stat, are dreptul de a prezenta creanțe sau de a prezenta documente aferente creanțelor.

(4) La prezentarea creanțelor sau documentelor aferente creanțelor, beneficiarul înaintează lichidatorului, copii ale oricăror documente justificative și indică:

- a) natura și valoarea creanței;
- b) data apariției creanței;
- c) dacă revendică un privilegiu, o garanție reală sau o rezervă de proprietate în ceea ce privește creanța;
- d) dacă este cazul, care sunt bunurile acoperite de asigurarea sa.

(5) În cazul societății de asigurare și/sau reasigurare aflată în procedură de lichidare, creanțele beneficiarilor de asigurări au prioritate absolută față de alte creanțe ale societății în ceea ce privește:

- a) activele admise să acopere rezervele tehnice, inclusiv matematice, din care se satisfac în mod primordial creanțele asiguraților, și/sau
- b) totalitatea activelor societății de asigurare și/sau reasigurare, cu

excepția:

1. creanțelor angajaților societății de asigurare și/sau reasigurare ce se lichidează prin plata salariului pentru perioada de până la 6 luni precedente adoptării deciziei de lichidare;

2. creanțelor față de bugetul public național pentru perioada de până la un an precedent adoptării deciziei de lichidare;

3. creanțelor deținute de sistemele de asigurare socială.

(6) Lichidatorii informează în scris cel puțin lunar creditorii cu privire la evoluția lichidării.

(7) Lichidatorul în sensul prezentei legi reprezintă o persoană desemnată de instanța de judecată și care corespunde cerințelor actului normativ emis de către autoritatea de supraveghere.

Articolul 85. Registrul special

(1) Fiecare societate de asigurare și/sau reasigurare ține la sediul ei central un registru special al activelor admise la acoperirea cerinței de capital minim și rezervelor tehnice calculate și plasate în conformitate cu prezenta lege.

(2) În cazul în care o societate de asigurare și/sau reasigurare desfășoară atât activități de asigurare de viață, cât și de asigurare generală, aceasta ține la sediul ei central registre separate pentru fiecare tip de activitate. În cazul în care societatea de asigurare și/sau reasigurare deține licență pentru desfășurarea activității de asigurare de viață și subscrie riscurile enumerate la clasele 1 și 2 din Anexă, partea A, societatea de asigurare și/sau reasigurare este în drept să țină un registru unic pentru totalitatea activităților.

(3) După inițierea procedurii de lichidare, este inadmisibilă modificarea datelor înscrise în registru aferente activelor eligibile, cu excepția corectării erorilor tehnice, cu avizul prealabil al Autorității de supraveghere. Orice modificare a datelor înscrise în registru aferente activelor eligibile, fără avizul prealabil al Autorității de supraveghere atrage nulitatea absolută a acestora.

(4) Fără a aduce atingere alin.(3), în registrul aferent activelor eligibile, lichidatorul va actualiza prin completare activele obținute în perioada dintre deschiderea procedurii de lichidare și plata creanțelor de asigurare sau până la efectuarea unui transfer de portofoliu.

(5) În cazul în care activele sunt comercializate la o valoare mai mică decât valoarea estimată a acestora în registre, lichidatorul elaborează o notă justificativă în adresa Autorității de supraveghere, privind diferențele constatate.

(6) Autoritatea de supraveghere poate solicita sau furniza la solicitarea autorităților competente din alte state informații privind evoluția procedurii de lichidare a societății de asigurare și/sau reasigurare.

(7) Particularitățile inițierii, desfășurării și finalizării procedurii de lichidare a societăților de asigurare și/sau reasigurare se stabilesc prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

Articolul 86. Fondul de garantare în asigurări

(1) În vederea protejării intereselor asiguraților, beneficiarilor asigurării și terțelor persoane păgubite, prin contribuția asiguraților se constituie Fondul de garantare în asigurări, destinat plăților de despăgubiri și indemnizații rezultate din contractele de asigurare benevolă (facultativă) și obligatorie, încheiate în condițiile prezentei legi, în cazul constatării insolvabilității asiguraătorului.

(2) Fondul de garantare în asigurări se formează din contribuțiile anuale depuse de asiguraători proporțional volumului de prime subscrise.

(3) Contribuția la Fondul de garantare în asigurări se calculează, se tine la evidență, se varsă și se raportează de către asiguraător separat, pentru asigurările generale și, respectiv, pentru asigurările de viață.

(4) Constituirea, administrarea și utilizarea Fondului național de garanție se efectuează în conformitate cu Legea privind Fondul de garantare în asigurări.

(5) Sucursala asiguraătorului din alt stat înființată pe teritoriul Republicii Moldova participă la formarea mijloacelor Fondului de garantare în asigurări

Secțiunea IX CONDIȚIILE CONTRACTELOR DE ASIGURARE DIRECTĂ

Articolul 87. Condiții de asigurare și tarife

(1) Contractele de asigurare se încheie cu respectarea legislației naționale aplicabile. Societățile de asigurare și/sau reasigurare oferă și încheie contracte de asigurare în condițiile respectării dispozițiilor Codului Civil, prezentei legi, legislației cu privire la asigurările obligatorie și subvenționată și actelor normative ale Autorității de supraveghere.

(2) Societatea de asigurare și/sau reasigurare notifică și prezintă în termenii prevăzuți de prezenta lege Autorității de supraveghere condițiile generale sau speciale de asigurare, nivelul primelor, modelele de contracte și polițele de asigurare și alte documente pe care societatea urmează să le utilizeze în relațiile cu contractanții sau asigurații.

(3) Autoritatea de supraveghere poate solicita societăților de asigurare și/sau reasigurare transmiterea sistematică a condițiilor de asigurare de comun cu bazele tehnice utilizate în calcularea primelor și a rezervelor tehnice, ca măsură de control al respectării principiilor actuariale.

(4) Asiguraătorul nu este în drept să nu plătească despăgubirea de asigurare în cadrul asigurării de răspundere civilă auto. În asigurarea de răspundere civilă auto, asiguraătorul are dreptul, în cazurile prevăzute de lege, la acțiune de regres față de persoana responsabilă de cauzarea prejudiciului.

Articolul 88. Informarea contractanților de asigurări

(1) Înainte de încheierea unui contract de asigurări, societățile de asigurare și/sau reasigurare informează potențialii solicitanți la cererea scrisă a acestora,

cu privire la următoarele:

- a) denumirea sa, forma juridică, adresa sediului central și datele de contact ale sucursalei sau ale altor subdiviziuni care emit contractul de asigurare;
- b) legea aplicabilă contractului;
- c) modalitatea de soluționare a petițiilor, inclusiv cu privire la dreptul de a se adresa autorității de supraveghere, fără a aduce atingere dreptului de a sesiza instanțele competente;
- d) rapoartele pentru ultimele 3 perioade de gestiune;
- e) descrierea fiecărei opțiuni contractuale și limita maximă a răspunderii pentru riscurile asigurate;
- f) durata contractului;
- g) cuantumul primei pentru fiecare asigurare, regimul și termenele de plată a primelor;
- h) informațiile generale privind regimul fiscal aplicabil tipului de contract respectiv;
- i) informațiile specifice pentru înțelegerea adecvată a riscurilor incluse în contractul de asigurare;

(2) În cazul în care societățile de asigurare și/sau reasigurare au sucursale în alt stat și oferă asigurări generale pe teritoriul altui stat, aceștia comunică potențialilor contractanți și includ în documentele emise, inclusiv în oferta de asigurare, numele și adresa reprezentanților de despăgubiri care soluționează daunele în Republica Moldova ori în alt stat în care societatea de asigurare și/sau reasigurare are sucursale.

(3) Pe întreaga durată a contractului, societatea de asigurare și/sau reasigurare comunică contractanților orice schimbare cu privire la următoarele informații:

- a) clauzele opționale ale contractului de asigurare;
- b) data intrării în vigoare și a încetării contractului, inclusiv modalitățile de încetare;
- c) modalitățile și termenele de plată a primelor de asigurare;
- d) elementele de calcul al indemnizațiilor și despăgubirilor de asigurare;
- e) modalitatea de plată a indemnizațiilor și despăgubirilor de asigurare;
- f) legea care guvernează contractul de asigurare.

(4) Informațiile prevăzute de prezentul articol sunt redactate în limba de stat cu claritate și exactitate și transmise solicitanților sau contractanților, sau transmise acestora într-o altă limbă de circulație internațională dacă părțile au convenit astfel.

Articolul 89. Protecția consumatorului.

(1) Pentru protecția consumatorului și calitatea serviciilor de asigurare, societatea de asigurare și/sau reasigurare este obligată:

- a) să-și desfășoare activitățile cu profesionalism, manifestând atenție și devotament față de asigurați (beneficiari) și/sau terțe persoane;

b) să acționeze onest și să respecte drepturile asiguraților ce derivă din contractele de asigurare (reasigurare);

c) să păstreze confidențialitatea informației persoanelor asigurate care a fost acumulată în procesul asigurării, cu excepțiile stabilite de legislație;

d) să ofere solicitanților informații referitor la produse, la condițiile generale și speciale ale contractelor de asigurare, la beneficiile ce rezultă din contractele de asigurare, la tarifele și primele pe care urmează să le plătească, în condițiile art.87-88 din prezenta lege;

e) să achite toate indemnizațiile și despăgubirile de asigurare în termenele stabilite prin lege sau contract;

f) să nu ofere informații și să nu expună opinii care ar dezinforma sau ar înșela consumatorul.

(2) Întru aplicarea prevederilor art.88, Autoritatea de supraveghere va emite acte normative, care să includă și alte informații pe care societatea de asigurare și/sau reasigurare are obligația să le pună la dispoziția asiguratului sau contractantului de asigurare.

Articolul 90. Examinarea petițiilor

(1) Pentru examinarea operativă și eficientă a petițiilor asiguraților (beneficiarilor) și ale terțelor persoane, societatea de asigurare și/sau reasigurare stabilește un sistem intern de administrare a unor astfel de petiții, care să fie examinate în mod obiectiv și nu mai târziu decât termenul prevăzut de legislația în vigoare cu privire la petiționare.

(2) În cazul în care asiguratul (beneficiarul) sau terțul rămâne nesatisfăcut de modul în care petiția a fost soluționată de către societatea de asigurare și/sau reasigurare, acesta are dreptul să se adreseze Autorității de supraveghere.

(3) Autoritatea de supraveghere examinează petiția asiguratului (beneficiarului) și/sau a terțului conform procedurii și în termenele stabilite de legislația în vigoare.

Articolul 91. Obligația de menținere a contractului

Nicio faptă a societății de asigurare și/sau reasigurare constând în încălcarea oricăror prevederi ale prezentei legi sau a actelor normative ale Autorității de supraveghere, a cuantumului primelor de asigurare, precum și a altor reglementări privind încheierea contractului de asigurare și/sau reasigurare, nu poate fi invocată de societatea de asigurare și/sau reasigurare pentru anularea contractului de asigurare și/sau reasigurare.

Secțiunea X DISPOZIȚII SPECIFICE ASIGURĂRII GENERALE ȘI DE VIAȚĂ

Articolul 92. Condiții de asigurare

(1) Societățile de asigurare și/sau reasigurare trebuie să respecte normele

de prudență specifice, conform practicilor în asigurări pentru asigurările benevole (facultative) practicate urmând să prevadă:

a) propriile condiții de asigurare, cu respectarea prevederilor legale referitoare la contractul de asigurare;

b) clauzele de asigurare, negociabile, în funcție de alegerea proprie sau cea a asiguratului;

c) propriile criterii de stabilire a primelor de asigurare;

d) propriile reglementări și instrucțiuni de constatare și lichidare a daunelor, în strictă concordanță cu prevederile cuprinse în condițiile și în clauzele de asigurare;

e) reglementări interne privind constituirea și menținerea rezervelor tehnice, cu respectarea actelor normative emise de Autoritatea de supraveghere.

(2) Autoritatea de supraveghere este în drept să solicite asigurătorilor transmiterea condițiilor, contractelor de asigurare sau ale formularelor utilizate în relația cu contractanții, ca măsură de control al respectării dispozițiilor legislației naționale privind contractele de asigurare.

Articolul 93. Coasigurarea

(1) O societate de asigurare și/sau reasigurare poate coasigura toate riscurile din clasele de asigurare pentru care deține o licență.

(2) Operațiunile de coasigurare acoperă riscuri în următoarele condiții:

a) sunt riscuri acoperite de un singur contract, pentru o primă totală și pentru aceeași perioadă, încheiat cu cel puțin 2 asigurători, în calitate de coasigurători, dintre care unul este considerat coasigurătorul principal;

b) în scopul acoperirii riscurilor, coasigurătorul principal este tratat ca și cum ar fi societatea de asigurare să acopere în totalitate riscurile respective;

c) coasigurătorul principal stabilește termenii, condițiile și tarifele contractuale.

(3) Asigurătorii care sunt parte a unui contract de coasigurare au obligația de a constitui și menține rezerve tehnice la nivelul ponderii subscrise din riscul asigurat, conform legislației în vigoare.

(4) Coasigurătorii țin evidența datelor statistice cu privire la amploarea și importanța operațiunilor de coasigurare la care participă.

(5) În cazul lichidării asigurătorilor sau reasigurătorilor care participă la un contract de coasigurare, obligațiile care decurg din contractul respectiv sunt onorate în același mod în care sunt onorate obligațiile aferente celorlalte contracte de asigurare.

Articolul 94. Servicii de asistență

(1) Societatea de asigurare și/sau reasigurare are dreptul să acorde servicii de asistență (assistance) în baza contractului de colaborare între asigurători sau între asigurători și persoane juridice care prestează asemenea servicii.

(2) În cazul în care o societate de asigurare și/sau reasigurare acordă

sistematic servicii de asistență persoanelor în dificultate, aceasta va clasifica activitățile menționate în clasa 18, Anexă, partea A.

Articolul 95. Dispoziții specifice asigurării de viață

(1) Societatea de asigurare și/sau reasigurare stabilește nivelul primelor pentru produsele noi pe baza unor ipoteze actuariale rezonabile, astfel încât aceste prime să fie suficiente pentru acoperirea obligațiilor și pentru constituirea rezervelor tehnice.

(2) Regulile care guvernează încheierea contractului de asigurare de viață sunt stabilite de legislația națională aplicabilă.

(3) Societatea de asigurare și/sau reasigurare care desfășoară activitate de asigurare de viață este obligată:

a) să efectueze, anual, examinarea activității de asigurare de viață, inclusiv calcularea, conform principiilor fundamentale și general acceptate ale calculului actuarial, a obligațiilor aferente asigurărilor de viață și a rezervelor matematice necesare, precum și estimarea concordanței dintre rezervele tehnice, matematice și activele eligibile;

b) să efectueze examinarea activității de asigurare de viață pentru orice perioadă, la cererea Autorității de supraveghere, conform condițiilor stabilite la lit.a);

c) să furnizeze informații, documente și detalii suplimentare, în forma pe care Autoritatea de supraveghere o consideră necesară, pentru evaluarea activelor și a situației sale financiare, după depunerea la Autoritatea de supraveghere a raportului specializat.

(4) Activele admise să acopere rezervele tehnice și matematice, în cazul asigurărilor de viață, vor fi folosite doar pentru acoperirea obligațiilor aferente acestei categorii de asigurări. Este interzisă grevarea unor astfel de active cu gaj sau ipotecă.

(5) Asigurătorul poate să înlocuiască, la un preț de piață, unele active aparținând rezervelor la asigurările de viață cu alte active care îi aparțin, precum și să utilizeze activele aferente rezervelor la asigurările de viață în alte scopuri decât cele prevăzute la alin.(4) dacă va confirma în scris Autorității de supraveghere că valoarea activelor utilizate depășește valoarea totală a obligațiilor aferente asigurărilor de viață.

Secțiunea XI DISPOZIȚII SPECIFICE REASIGURĂRII

Articolul 96. Activitatea de reasigurare

(1) Activitatea de reasigurare completează activitatea de asigurare prin cedarea și primirea unor riscuri pe piața internă și externă de asigurări.

(2) În operațiunile de reasigurare, raporturile dintre asigurător (cedent) și reasigurator (cesionar), drepturile și obligațiile fiecărei părți se stabilesc prin

contractul de reasigurare.

(3) Reasigurarea se clasifică în reasigurare proporțională și reasigurare neproporțională. Reasiguratorul care deține licență pentru reasigurare poate desfășura atât activitate de reasigurare proporțională, cât și activitate de reasigurare neproporțională, conform categoriilor “asigurare generală” sau “asigurare de viață”.

(4) Asigurătorul care transmite riscul în reasigurare (cedentul) este responsabil integral față de asigurat.

(5) Asigurătorul (cedentul) este obligat să comunice reasigurătorului (cesionarului) toate modificările intervenite în contractul de asigurare încheiat cu asiguratul.

(6) Asigurătorul este obligat să adopte un program privind necesitățile de reasigurare pentru fiecare an financiar, în conformitate cu cerințele față de programul de reasigurare și cu regulile de contractare a reasigurărilor stabilite prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

(7) Condițiile constituirii asigurătorului, licențierii și încetării activității lui, prevăzute de prezenta lege, sunt aplicabile reasigurătorului care efectuează reasigurarea ca gen de activitate exclusiv.

(8) Cedarea de către asigurătorul/reasiguratorul rezident al Republicii Moldova a riscurilor în reasigurare în afara teritoriului ei poate fi efectuată nemijlocit către un reasigurator nerezident al Republicii Moldova dacă acesta este un reasigurator autorizat și supravegheat în țara sa de reședință. Cedarea de către asigurătorul/reasiguratorul rezident al Republicii Moldova a riscurilor în reasigurare către reasiguratorul menționat nerezident al Republicii Moldova poate fi efectuată prin intermediul brokerului de reasigurare nerezident sau rezident al Republicii Moldova. Reasiguratorul final va avea un rating de credit pentru împrumuturi pe termen lung în valută, nu mai mic decât BBB, conform evaluării Standard & Poor's, Fitch-IBCA, AM BEST sau Moody's. Rapoartele de solvabilitate vor fi utilizate pentru reasiguratorii fără evaluare, care sunt autorizați în țările care fac obiectul regimului UE Solvabilitate II dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru OCDE. În acest caz, rata de solvabilitate a reasigurătorului nu trebuie să fie mai mică de 120%.

(9) Limita maximă a răspunderii asigurătorului/reasiguratorului pentru un risc unic asigurat sau preluat în reasigurare nu poate depăși 10% din valoarea capitalului propriu conform celor mai recente date contabile.

(10) Asigurătorul/reasiguratorul are dreptul să accepte să preia în asigurare (reasigurare) un risc unic depășind limita stabilită la alin.(9), cu condiția ca partea excedentă a riscului unic asigurat să fie cedat în reasigurare.

(11) Societatea de asigurare și/sau reasigurare va păstra o parte din risc în reținere proprie.

(12) Nivelul reținerii proprii va fi stabilit anual de către societatea de asigurare și/sau reasigurare și va fi supus avizării Autorității de supraveghere, în condițiile actului normativ.

(13) Prin derogare de la alin.(12), societatea de asigurare poate reasigura în Republica Moldova și/sau în alte state întreaga valoare a riscului aferent asigurărilor de bunuri împotriva catastrofelor naturale (grindină, îngheț și alte pericole și/sau dezastre naturale, inclusiv cutremure, inundații, secetă), precum și riscul de asigurare a pierderilor financiare datorate condițiilor meteorologice nefavorabile.

Secțiunea XII

DESFĂȘURAREA SIMULTANĂ A ACTIVITĂȚII DE ASIGURĂRI GENERALE ȘI DE ASIGURĂRI DE VIAȚĂ

Articolul 97. Reglementări specifice

(1) Societățile de asigurare nu sunt în drept să dețină simultan licență pentru desfășurarea activității de asigurare de viață și activității de asigurare generală.

(2) Prin derogare de la alin.(1) societățile de asigurare și/sau reasigurare licențiate pentru desfășurarea activității de asigurare de viață pot obține licență și pentru desfășurarea activităților de asigurare generală în ceea ce privește riscurile enumerate în clasele 1 și 2 din Anexă partea B, iar societățile de asigurare și/sau reasigurare licențiate numai pentru riscurile enumerate în clasele 1 și 2 din Anexă partea B, pot obține licență pentru desfășurarea activității de asigurare de viață.

(3) În cazurile prevăzute la alin.(2), fiecare activitate se gestionează separat, în conformitate cu art. 98 din prezenta lege.

(4) Asigurătorii compoziți supravegheați conform prevederilor prezentei legi desfășoară simultan activitate de asigurări generale și activitate de asigurări de viață în condițiile prevăzute la art.98.

Articolul 98. Gestionarea separată a activităților de asigurare de viață și de asigurare generală

(1) Activitate simultană în categoriile „asigurări de viață” și “asigurări generale” poate fi desfășurată numai în condițiile separării acestor două activități, în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale Autorității de supraveghere.

(2) Activitatea de asigurare de viață și activitatea de asigurare generală vor fi gestionate separat în următoarele scopuri:

a) interesele deținătorilor de polițe de asigurare de viață și, respectiv, de polițe de asigurare generală să nu fie în nici un fel prejudiciate și, în special; profitul înregistrat în una dintre cele două activități să nu fie folosit în beneficiul celeilalte activități decât în cazuri excepționale și cu aprobarea prealabilă a Autorității de supraveghere;

b) cerințele de capital minim se respectă pentru fiecare categorie de asigurare individual, în baza conturilor separate;

c) cerințele ratelor de solvabilitate, stabilite în conformitate cu prezenta

lege și cu actele normative ale Autorității de supraveghere, pentru fiecare dintre cele două activități să fie calculate în mod independent, fără transfer de active de la o activitate la alta;

d) obligațiile aferente activității de asigurare de viață sau activității de asigurare generală nu pot fi suportate din contul celeilalte activități.

(3) În cazul în care prin respectarea alin.(2) lit.c) rezultă că mai există active disponibile la una dintre cele două activități evidențiate în mod distinct, aceste fonduri proprii disponibile pot fi folosite pentru cealaltă activitate, dar numai cu aprobarea prealabilă a Autorității de supraveghere.

(4) Contabilitatea asigurătorilor cu activitate simultană trebuie organizată astfel încât din înregistrări să derive sursele rezultatelor pentru fiecare dintre cele două activități. În acest scop, toate veniturile (în special primele încasate, plățile de la reasiguratorii și veniturile din investirea activelor) și toate cheltuielile (în special achitarea daunelor, sumele suplimentare pentru rezervele tehnice și rezervele matematice, primele de reasigurare, cheltuielile operaționale pentru activitatea respectivă) trebuie să fie reflectate potrivit originii lor.

(5) Cheltuielile comune ale celor două activități se înregistrează separat, pentru fiecare activitate, în conformitate cu o metodă de repartizare aprobată de către Autoritatea de supraveghere.

(6) În cazul în care una dintre cele două cerințe a ratei de solvabilitate suplinită cu marja de siguranță adițională de 20% nu este respectată, Autoritatea de supraveghere va aplica, cu referință la activitatea la care se înregistrează deficiențe, măsuri de redresare în conformitate cu prevederile legale în vigoare, indiferent de rezultatele celeilalte activități.

(7) Asigurătorii care desfășoară activitate simultană sunt obligați:

a) să țină pentru fiecare dintre cele două activități câte un registru special al activelor;

b) să transmită Autorității de supraveghere toate informațiile, documentele și raportările, a căror formă, conținut, detalii și certificări sunt stabilite pentru fiecare activitate de către Autoritatea de supraveghere;

c) să depună la Autoritatea de supraveghere, separat pentru fiecare dintre cele două activități, în termen de 4 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune, situațiile financiare și rapoartele auditorului.

CAPITOLUL III SUPRAVEGHEREA LA NIVEL DE GRUP

Secțiunea I DOMENIUL DE APLICARE

Articolul 99. Supravegherea la nivel de grup

(1) Supravegherea la nivel de grup se aplică:

a) societăților de asigurare și/sau reasigurare participative care dețin participații în cel puțin o societate de re/asigurare din Republica Moldova sau alt

stat;

b) societăților de asigurare și/sau reasigurare ale căror societăți-mamă sunt holdinguri financiare mixte, holdinguri de asigurare sau holdinguri mixte de asigurare.

(2) Sarcina de supraveghetor de grup revine Autorității de supraveghere în următoarele situații:

a) toate societățile de asigurare și/sau reasigurare a grupului fac obiectul supravegherii Autorității de supraveghere;

b) societatea de asigurare și/sau reasigurare licențiată de Autoritatea de supraveghere conduce un grup;

c) societatea mamă a societății de asigurare și/sau reasigurare licențiate de Autoritatea de supraveghere este un holding de asigurare cu sediul în Republica Moldova;

d) societatea de asigurare și/sau reasigurare licențiată de Autoritatea de supraveghere care face parte dintr-un grup, înregistrează cel mai mare total al bilanțului.

(3) O societate de asigurare și/sau reasigurare supusă unei supravegheri de grup prezintă Autorității de supraveghere situațiile financiare consolidate întocmite în conformitate cu prevederile legislației din domeniul contabilității și standardelor internaționale de raportare financiară, precum și date și informații necesare pentru efectuarea supravegherii de grup.

(4) Societatea de asigurare și/sau reasigurare, holdingul de asigurare, holdingul mixt de asigurare și holdingul financiar mixt furnizează reciproc toate informațiile necesare pentru realizarea supravegherii de grup.

(5) În cazul în care un holding de asigurare, holding mixt de asigurare sau un holding financiar mixt nu furnizează informațiile menționate la alineatul precedent unei societăți de asigurare și/sau reasigurare, aceasta va informa imediat Autoritatea de supraveghere.

(6) În cazul în care societatea de asigurare și/sau reasigurare face parte dintr-un conglomerat financiar în sensul Legii nr.250/2017 cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/reasuratorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar, supravegherea acestora este efectuată în conformitate cu dispozițiile legii nominalizate.

(7) În cazul în care societatea de asigurare și/sau reasigurare participativă sau holdingul de asigurare/financiar menționat la alin.(1) este la rândul său o filială a unei alte societăți de asigurare și/sau reasigurare sau a unui alt holding de asigurare/financiar, supravegherea de grup se aplică doar la nivelul ultimei întreprinderi-mamă de asigurare și/sau reasigurare sau holding de asigurare/financiar.

(8) În cazul modificărilor survenite în cadrul grupului, societatea de asigurare și/sau reasigurare va informa imediat Autoritatea de supraveghere. În cazul în care modificările determină schimbarea supraveghetorului de grup, Autoritatea de supraveghere difuzează celorlalți supraveghetori implicați

informațiile grupului.

Secțiunea II

SOLVABILITATEA LA NIVEL DE GRUP

Articolul 100. Supravegherea solvabilității la nivel de grup

(1) Societatea de asigurare și/sau reasigurare participativă, societatea de asigurare și/sau reasigurare dintr-un grup, este obligată să se asigure că grupul dispune în permanență de fonduri proprii cel puțin egale cu cerința de capital minim a grupului calculată în conformitate cu legislația aplicabilă în statul supraveghetorului de grup.

(2) În cazurile în care nu sunt îndeplinite cerințele privind fondurile proprii ale grupului și cerința de capital de solvabilitate (în regimul Solvabilitate II) la nivel de grup, astfel cum este prevăzut la alin.(1), se vor aplica prevederile Capitolului II secțiunea VII din prezenta lege.

(3) Societățile de asigurare și/sau reasigurare participative sau holdingul de asigurare calculează și furnizează cel puțin anual informații privind cerința de capital de solvabilitate, rata de solvabilitate și fondurile proprii la nivel de grup Autorității de supraveghere. Metodele de calcul a solvabilității la nivel de grup, alegerea și aplicarea acestora se stabilesc prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

(4) Societățile de asigurare și/sau reasigurare participative sau holdingul de asigurare anual publică raportul privind solvabilitatea și situația financiară la nivel de grup.

Articolul 101. Supravegherea concentrării riscurilor și tranzacțiilor intragrup

(1) Societățile de asigurare și/sau reasigurare furnizează cel puțin anual Autorității de supraveghere rapoarte privind:

- a) concentrarea semnificativă a riscurilor la nivel de grup;
- b) tranzacțiile semnificative intragrup, inclusiv cele realizate cu o persoană fizică având legături strânse cu oricare societate din cadrul grupului;

(2) Definirea și identificarea concentrării semnificative a riscurilor, tipurile tranzacțiilor intragrup, forma și conținutul rapoartelor sunt stabilite prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

Articolul 102. Supravegherea sistemului de guvernare

(1) Sistemul de guvernare la nivel de grup corespunde cerințelor prevăzute la art.34.

(2) Fără a aduce atingere alin.(1) controlul intern al unui grup cuprinde cel puțin următoarele:

- a) mecanisme adecvate pentru identificarea și măsurarea tuturor riscurilor semnificative;
- b) proceduri de raportare și contabilitate;

c) monitorizarea și gestionarea tranzacțiilor intragrup și concentrarea riscurilor.

(3) Societatea de asigurare și/sau reasigurare va efectua la nivelul grupului evaluarea propriilor riscuri și solvabilității.

Articolul 103. Coordonarea activităților de supraveghere

În calitate de supraveghetor de grup, Autoritatea de supraveghere, îndeplinește următoarele atribuții în mod direct și/sau prin încheierea acordurilor de colaborare:

a) coordonează colectarea și furnizarea de informații relevante pentru sarcina de supraveghere sau esențiale în situațiile obișnuite și în cele de urgență;

b) planifică și coordonează activitățile de supraveghere în situațiile obișnuite, inclusiv activitățile menționate la prezentul capitol, în cooperare cu autoritățile competente implicate;

c) planifică și coordonează activitățile de supraveghere, în cooperare cu alte autorități competente implicate, în vederea pregătirii pentru situații de urgență și în situațiile de urgență, inclusiv evoluțiile negative din cadrul societăților de asigurare și/sau reasigurare.

Articolul 104. Acordurile de colaborare în domeniul supravegherii de grup

(1) Pentru a facilita și a institui o supraveghere eficientă la nivel de grup, Autoritatea de supraveghere poate încheia acorduri scrise de colaborare cu autoritățile de supraveghere competente din alte state, cu respectarea prevederilor privind secretul profesional din prezenta lege.

(2) În cadrul acestor acorduri se vor repartiza competențele de supraveghere la nivel de grup între autoritățile competente implicate, se pot încredința atribuții suplimentare supraveghetorului de grup și se vor specifica proceduri pentru procesul decizional și pentru cooperarea cu alte autorități competente în situații obișnuite și în cele de urgență.

(3) Prin acordurile de colaborare, competențele de supraveghere la nivel de grup pot fi delegate altei autorități competente implicate, având în vedere societățile de asigurare și/sau reasigurare și importanța relativă a activităților lor în cadrul grupului din alte state.

(4) Acordurile de colaborare vor include prevederi cu privire la mijloacele de exercitare a supravegherii de grup a societăților de asigurare și/sau reasigurare cu sediul în Republica Moldova ale căror societăți-mamă au sediul într-un alt stat, precum și a societăților de asigurare și/sau reasigurare cu sediul în alt stat ale căror societăți-mamă, fie societăți de asigurare și/sau reasigurare, au sediul în Republica Moldova.

(5) Acordurile urmăresc, în special, să garanteze că autoritățile competente parte la acord pot obține informațiile necesare pentru a supraveghea, pe baza situațiilor lor financiare consolidate, societățile de asigurare și/sau reasigurare,

care au sucursale în statele participante la acord, sau care dețin participații în astfel de entități.

(6) În cadrul acordurilor de colaborare în domeniul supravegherii de grup, Autoritatea de supraveghere va prevedea de comun cu autoritatea competentă implicată următoarele:

a) stabilirea caracterului adecvat al nivelului fondurilor proprii la nivel de grup în ceea ce privește situația financiară și profilul de risc;

b) măsurile legate de supravegherea lichidității, inclusiv în ceea ce privește caracterul adecvat al prevenirii și tratării riscului de lichiditate.

Articolul 105. Colegiile de supraveghetori

(1) Autoritatea de supraveghere, în calitate de supraveghetor de grup, poate institui colegii de supraveghetori pentru a facilita realizarea sarcinilor atribuite de prezenta secțiune și, sub rezerva cerințelor de confidențialitate, pentru a asigura, atunci când este cazul, o coordonare și o colaborare adecvate cu autoritățile competente relevante din alte state.

(2) Colegiile de supraveghetori asigură, pentru Autoritatea de supraveghere și pentru celelalte autorități competente implicate, un cadru pentru exercitarea următoarelor atribuții:

a) schimbul de informații între autoritățile competente implicate;

b) convenirea asupra încredințării voluntare de atribuții și a delegării voluntare de responsabilități, dacă este cazul;

c) stabilirea programelor de supraveghere prudențială, pe baza unei evaluări a riscurilor legate de grup;

d) creșterea eficienței supravegherii prin eliminarea suprapunerii inutile a cerințelor de supraveghere, inclusiv în ceea ce privește solicitările de informații și situațiilor de urgență;

e) aplicarea uniformă a cerințelor prudențiale la nivel de grup pentru toate entitățile din cadrul grupului, fără a aduce atingere drepturilor prevăzute prin legislația respectivă din statele implicate.

(3) Înființarea și funcționarea colegiilor de supraveghetori nu aduc atingere drepturilor și atribuțiilor Autorității de supraveghere prevăzute de prezenta lege și actele normative emise întru aplicarea acesteia.

CAPITOLUL IV INTERMEDIARII ÎN ASIGURĂRI ȘI/SAU ÎN REASIGURĂRI

Secțiunea I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 106. Intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări

(1) În condițiile prezentei legi, intermediari în asigurări sunt agenții de

asigurare, agenții bancassurance și brokerii de asigurare, iar intermediari în reasigurări sunt brokerii de reasigurare.

(2) Activitățile îndeplinite de un asigurător sau de un angajat al acestuia, furnizarea ocazională de informații al căror scop nu rezidă în oferirea de asistență clienților în vederea încheierii sau administrării unui contract de asigurare și/sau reasigurare, administrarea daunelor unui asigurător/reasigurator la nivel profesional sau compensarea daunelor și evaluarea de către un expert a solicitărilor de daune, nu se consideră activități de intermediere în asigurare și/sau în reasigurare.

(3) Intermediarul în asigurări și/sau în reasigurări este obligat să pună la dispoziția clienților, anterior încheierii, modificării sau reînnoirii contractului de asigurare sau de reasigurare, cel puțin următoarele informații referitor la:

- a) denumirea sa (numele său);
- b) sediul său (adresa);
- c) licența pe care o deține;
- d) contractul încheiat cu asigurătorul, în cazul în care este agent de asigurare sau agent bancassurance;
- e) procedura de soluționare a eventualelor litigii dintre el și clienți.

(4) Primele de asigurare achitate de către asigurat prin intermediarul în asigurări se consideră transferate asigurătorului la momentul plății. Despăgubirile de asigurare sau indemnizațiile de asigurare achitate de asigurător prin intermediarul în asigurări se consideră transferate asiguraților în momentul în care aceștia le încasează efectiv.

(5) Intermediarii în asigurări și/sau reasigurări efectuează încasările și plățile făcute în numele sau în contul asiguraților (reasiguraților), reprezentând prime ori despăgubiri și/sau indemnizații de asigurare (reasigurare), prin conturi bancare, altele decât conturile prin care își desfășoară activitatea curentă.

(6) Disponibilitățile din conturile bancare prevăzute la alin.(5) se utilizează în exclusivitate pentru satisfacerea obligațiilor față de asigurători pentru sumele încasate cu titlu de prime de asigurare (reasigurare) ori față de asigurați (reasigurați) sau beneficiari pentru sumele încasate cu titlu de despăgubiri și/sau indemnizații de asigurare.

(7) Asigurătorul/reasigurătorul care nu a încasat de la intermediar sumele cu titlu de prime de asigurare/reasigurare în termen de 30 de zile lucrătoare de la scadența prevăzută în contractul de mandat, poate solicita instanței de judecată încasarea silită a sumelor datorate, iar autoritatea de supraveghere poate să dispună aplicarea măsurilor asiguratorii asupra activelor intermediarilor.

(8) În caz de insolvabilitate a intermediarului în asigurări, sumele prevăzute la alin.(4) se transferă în conturi bancare separate, utilizate exclusiv pentru satisfacerea creanțelor creditorilor prevăzuți la același alineat.

(9) Calitatea de agent de asigurare sau agent bancassurance este incompatibilă cu cea de broker de asigurare și/sau de reasigurare sau asistent în brokeraj.

(10) Nu se permite activitatea de intermediere pentru încheierea pe teritoriul Republicii Moldova a unui contract de asigurare în numele asiguratorului nerezident al ei.

(11) Intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări sânt obligați să instituie reguli și proceduri de verificare, să asigure instruirea continuă a personalului propriu, a asistenților în brokeraj, în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului prin intermediul activității de asigurare.

Secțiunea II

ACTIVITATEA INTERMEDIARILOR ÎN ASIGURĂRI ȘI/SAU REASIGURĂRI

Articolul 107. Activitatea agentului de asigurare, a agentului bancassurance

(1) Agentul de asigurare este persoană fizică sau persoană juridică înscrisă în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance, ținut de Autoritatea de supraveghere, care deține din partea unui asigurator o împuternicire valabilă, în formă scrisă (contract de mandat), pentru a acționa în numele acestuia.

(2) Dreptul de desfășurare a activității de intermediere în asigurări și/sau reasigurări de către agenții de asigurare apare din momentul înregistrării acestora de către Autoritatea de supraveghere în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance.

(3) Agentul de asigurare, persoană fizică trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să dispună de pregătire profesională de specialitate și/sau de competență, de cunoștințe și aptitudini în domeniul activității de asigurare, confirmate prin certificatul de calificare în asigurări obținut în conformitate cu actele normative ale Autorității de supraveghere;

b) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, sau de o garanție echivalentă furnizată de un asigurator în al cărui nume activează sau al cărui împuternicit este;

c) să nu aibă antecedente penale;

d) să prezinte informația privind activitatea sa în modul stabilit prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

(4) Agentul de asigurare persoană juridică trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să aibă ca obiect de activitate numai intermedierea în asigurări;

b) să dispună de un capital social, vărsat în formă bănească, a cărui valoare nu poate fi mai mică de 100000 de lei, menținut în mijloace financiare libere de

obligații;

c) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, sau de o garanție echivalentă furnizată de un asigurator în al cărui nume activează sau al cărui împuternicit este;

d) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare și/sau de insolabilitate la data solicitării autorizației de la asigurator;

e) fondatorii nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;

f) să cuprindă obligatoriu în denumire sintagma “agent de asigurare”;

g) să aibă asociați și/sau acționari, precum și persoane cu funcție de conducere, fără antecedente penale;

h) administratorul să întrunească condițiile de pregătire și de experiență pentru această funcție și să dețină certificatul de calificare în asigurări obținut în conformitate cu actele normative emise de Autoritatea de supraveghere;

i) să înființeze și să tina un registru al personalului propriu care este încadrat în activitatea de intermediere, al cărui regim, formă și conținut vor fi stabilite prin acte normative ale autorității de supraveghere emise întru aplicarea prezentei legi;

j) să-și desfășoare activitatea prin personal propriu care corespund cerințelor de instruire profesională și dețin certificatul de calificare în asigurări obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;

k) să prezinte raportările financiare și specializate în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(4) Agentul bancassurance trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să fie o bancă și/sau sucursala băncii din alt stat care desfășoară activități pe teritoriul Republicii Moldova, o asociație de economii și împrumut, o organizație de creditare nebancaară, care activează în conformitate cu legislația Republicii Moldova;

b) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională valabil în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, franșiza nefiind admisă, sau de o garanție echivalentă furnizată de asiguratorul (asiguratorii) în al cărui (căror) nume activează;

c) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, insolabilitate sau de lichidare la data solicitării mandatului de la asigurator;

d) să dispună de personal cu pregătire profesională de specialitate și aptitudini în domeniul activității de intermediere în corespundere cu actele

normative ale autorității de supraveghere.

(5) Autoritatea de supraveghere ține Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance atât în formă electronică, cât și pe suport de hârtie, cu înregistrarea tuturor modificărilor operate.

(6) Cerințele pe care trebuie să le întrunească agentul de asigurare și agentul bancassurance, condițiile și modul de înregistrare a agenților de asigurare în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance, obligațiile asigurătorilor privind supravegherea agenților respectivi, alte informații referitoare la aceștia se stabilesc prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

(7) Un agent de asigurare persoană fizică sau persoană juridică nu poate intermedia aceleași clase de asigurări decât pentru un singur asigurător.

(8) Fondatorii și angajații agentului de asigurare nu pot ocupa concomitent funcții în cadrul asigurătorului/reasiguratorului

(9) Dacă un asigurat are încheiată o asigurare prin intermediul unui agent de asigurare, agent bancassurance, asigurătorul în al cărui nume acționează agentul de asigurare, agentul bancassurance este responsabil față de asigurat pentru toate actele sau omisiunile agentului.

(10) Agentul de asigurare și agentul bancassurance este radiat din registru menționat la alin.(5) dacă:

- a) solicită în scris acest lucru;
- b) nu obține certificatele de calificare profesională în asigurări emise conform prevederilor legale;
- c) nu achită în termenele stabilite plățile regulatorii către Autoritatea de supraveghere;
- d) nu transferă către asigurător, în termenul de scadență prevăzut în contractul de mandat primele de asigurare și/sau de reasigurare colectate în numele acestuia;
- e) nu prezintă rapoartele specializate pentru două perioade de raportare consecutive, solicitate de Autoritatea de supraveghere;
- f) prestează activități prin organul executiv și contabilul-șef care nu corespund cerințelor prezentei legi și actelor normative;
- g) nu deține limita nivelului de capital social în mijloace financiare libere de obligații;

Articolul 108. Activitatea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

(1) În calitate de broker de asigurare și/sau de reasigurare poate activa orice persoană juridică organizată sub formă de societate pe acțiuni ori de societate cu răspundere limitată, care dispune de licență de activitate, eliberată în condițiile prezentei legi și ale actelor normative ale Autorității de supraveghere.

(2) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare trebuie să întrunească următoarele condiții:

- a) să corespundă cerințelor prevăzute la alin.(1);

b) să dispună de un capital social, vărsat în formă bănească, a cărui valoare nu poate fi mai mică de 400000 de lei, menținut în mijloace financiare libere de obligații;

c) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 10 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 15 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza;

d) să desfășoare activitate de intermediere în asigurări/și sau reasigurări;

e) să păstreze și să pună la dispoziția Autorității de supraveghere, la cerere, documentele contabile;

f) să aibă un personal cu funcție de conducere care să corespundă criteriilor de pregătire și de experiență stabilite prin actele normative ale Autorității de supraveghere, iar administratorul și personalul propriu cu atribuții de intermediere, să dețină certificatul de calificare în asigurări obținut în condițiile actelor normative ale Autorității de supraveghere;

g) să înființeze și să țină Registrul asistenților în brokeraj, al cărui regim, formă și conținut se stabilesc prin actul normativ al Autorității de supraveghere, emise întru aplicarea prezentei legi;

h) să prezinte raportările financiare și specializate, altă informație privind activitatea sa, în modul stabilit prin actele normative ale Autorității de supraveghere;

i) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare judiciară și/sau de insolabilitate la data solicitării licenței;

j) fondatorii nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;

k) să dispună de propria pagină web;

(3) Brokerii de asigurare și/sau de reasigurare nu pot desfășura activitate prin agenți de asigurare persoane fizice sau persoane juridice ori subagenți, ci numai prin personal propriu sau prin asistenți de brokeraj.

(4) Dacă se consideră prejudiciat de modul de îndeplinire a mandatului de brokeraj, clientul are dreptul să solicite modificarea acestuia prin înțelegere amiabilă, iar în cazul în care nu se ajunge la niciun acord, are dreptul să revoce mandatul. În toate cazurile, clientul trebuie să-și argumenteze solicitarea în scris, printr-un preaviz trimis cu cel puțin:

a) 10 zile calendaristice înainte de data de solicitare a înțelegerii amiabile; sau

b) 30 de zile calendaristice înainte de data de revocare a mandatului.

(5) Asistentul în brokeraj nu are dreptul să desfășoare anumite activități necesare pentru îndeplinirea mandatului de brokeraj, inclusiv să încheie contracte de asigurare în numele reprezentatului cu sine însuși, nici în nume propriu.

(6) Personalul propriu al brokerului de asigurare și/sau de reasigurare care

are drept atribuție principală intermedierea contractelor de asigurare și/sau de reasigurare și asistenții în brokeraj vor fi înscrși în registrul prevăzut la alin.(2) lit.g).

(7) Brokerul de asigurare și/sau reasigurare ori angajatul său nu poate fi acționar semnificativ sau persoană cu funcție de conducere a unui asigurător/reasigurator, a unui agent de asigurare sau a unui agent bancassurance. Asigurătorul/reasiguratorul, agentul de asigurare sau agentul bancassurance, precum și angajații lor nu pot fi deținători de valori mobiliare, de cote ale unui broker de asigurare și/sau de reasigurare și nici persoane cu funcție de conducere ale acestuia.

(8) Fondatorii și angajații brokerului de asigurare și/sau de reasigurare nu pot ocupa concomitent funcții în cadrul asigurătorului/reasiguratorului, agenților de asigurare.

(9) Se interzice participarea asigurătorului/reasiguratorului, precum și a angajaților lui, la constituirea sau la activitatea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare.

(10) Brokerii de asigurare și/sau de reasigurare, având împuterniciri din partea asigurătorilor și/sau reasiguratorilor, au dreptul să colecteze primele de asigurare și/sau de reasigurare, să plătească în numele lor despăgubiri în moneda prevăzută în contractul de asigurare și/sau de reasigurare, după caz, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, să emită documente de asigurare sau de reasigurare în numele asigurătorului sau al reasiguratorului, după caz.

(11) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare este obligat să transfere asigurătorului și/sau reasiguratorului primele de asigurare și/sau de reasigurare colectate de la asigurați în termenul de scadență prevăzut de contractul de mandat. Asigurătorul/reasiguratorul este obligat să transfere remunerația brokerului de asigurare și/sau de reasigurare și sumele datorate pentru gestionarea/lichidarea de daune în termenele de scadență prevăzute în contractul de mandat.

(12) În cazul constatării incapacității de plată a asigurătorului/reasiguratorului, brokerul de asigurare și/sau de reasigurare este obligat să informeze imediat Autoritatea de supraveghere.

(13) Organizarea sistemului de control intern al brokerului de asigurare și/sau de reasigurare se vor efectua în conformitate cu prevederile art.40.

(14) Brokerii de asigurare și/sau de reasigurare pot fructifica ori investi veniturile realizate din activitatea de intermediere în depozite bancare, titluri de valori mobiliare și imobile destinate activității proprii sau închirierii. Veniturile din activitatea de închiriere a imobilelor pot reprezenta maximum de 15% din veniturile aferente activității de intermediere în asigurări;

(15) Brokerii de asigurare și/sau de reasigurare se pot asocia în uniuni profesionale și pot adera la uniuni internaționale de profil, cu respectarea obligațiilor ce decurg din actele constitutive ale acestora.

Articolul 109. Activitatea asistentului în brokeraj

(1) În calitate de asistent în brokeraj poate activa persoană fizică sau persoană juridică înscrisă în Registrul asistenților în brokeraj, ținut de brokerul de asigurare/reasigurare, prezentat în format electronic autorității de supraveghere de la data înscrierii asistentului în brokeraj în registru.

(2) Dreptul de desfășurare a activității de asistent în brokeraj apare din momentul înscrierii în Registrul asistenților în brokeraj de către brokerul de asigurare/reasigurare.

(3) Asistentul în brokeraj persoană juridică trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să desfășoare activități la realizarea cărora apare necesitatea completării bunului sau serviciului cu produse de asigurare;

b) să nu desfășoare ca activitate profesională principală intermedierea în asigurări, iar volumul vânzărilor din activitățile de intermediere în asigurări reprezintă cel mult 30% din volumul total al vânzărilor înregistrate de persoana juridică într-o perioadă de gestiune;

c) produsele de asigurare în cauză nu cuprind asigurări de viață și nu acoperă riscuri de răspundere civilă, cu excepția cazului în care această acoperire este complementară bunului sau serviciului pe care asistentul îl oferă ca parte a activității sale profesionale principale;

d) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare și/sau de insolabilitate la data solicitării autorizației de la asigurător;

e) fondatorii nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;

f) să-și desfășoare activitatea prin personal propriu care va participa la cel puțin 20 de ore academice pe an organizate de către asigurător/reasigurător în scopul instruirii, cu eliberarea confirmării respective;

g) să dețină un contract de mandat doar cu un singur broker de asigurare/reasigurare.

(4) Calitatea de asistent în brokeraj nu este compatibilă cu fondatorii asigurătorilor/reasigurătorilor și intermediarilor, precum și personalul propriu al acestora.

(5) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare care nu a încasat de la asistentul în brokeraj sumele cu titlu de prime de asigurare/reasigurare în termen de 30 de zile lucrătoare de la scadența prevăzută în contractul de mandat, poate solicita instanței de judecată încasarea silită a sumelor datorate.

Secțiunea III
LICENȚIEREA BROKERILOR
DE ASIGURARE ȘI/SAU REASIGURARE

Articolul 110. Licențierea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

(1) Pentru obținerea licenței de activitate, brokerul de asigurare și/sau de reasigurare va prezenta Autorității de supraveghere, cel puțin următoarele documente:

- a) copia deciziei de înregistrare de stat a brokerului de asigurare și/sau reasigurare;
- b) copia de pe actul de proprietate sau de pe contractul de locațiune/comodat a imobilului în care se va desfășura activitatea licențiată;
- c) contractul de asigurare de răspundere civilă profesională;
- d) certificatul bancar ce confirmă depunerea integrală a capitalului social;
- e) documentele ce confirmă corespunderea persoanelor cu funcții de conducere cerințelor stabilite prin actele normative ale Autorității de supraveghere;
- f) copia dispoziției de plată privind achitarea taxei pentru eliberarea/reperfectarea licenței.

(2) Procedura de licențiere și lista exhaustivă a documentelor necesare în acest sens se va stabili în actele normative a Autorității de supraveghere. Documentele pentru obținerea licenței se depun la Autoritatea de supraveghere de către conducătorul brokerului de asigurare și/sau reasigurare sau persoana împuternicită de către acesta.

(3) În cel mult 15 zile lucrătoare de la data primirii declarației și a documentelor anexate, Autoritatea de supraveghere va decide asupra eliberării licenței.

(4) Licența pentru activitatea de intermediere în asigurări în calitate de broker de asigurare și/sau reasigurare se acordă pe un termen nelimitat.

(5) Taxa pentru eliberarea licenței pentru activitatea de intermediere în asigurări în calitate de broker de asigurare și/sau de reasigurare este de 7000 lei și se varsă la bugetul Autorității de supraveghere.

(6) Taxa de reperfectare a licenței pentru activitatea de intermediere în asigurări în calitate de broker de asigurare și/sau de reasigurare, precum și taxa pentru eliberarea copiei sau duplicatului acesteia se varsă la bugetul Autorității de supraveghere.

(7) Modul de eliberare/reperfectare a licențelor, de eliberare a copiilor și duplicatelor, de tinere a Registrului brokerilor de asigurare și/sau reasigurare licențiați, precum și modul de efectuare a înscrierilor corespunzătoare pentru brokerul de asigurare și/sau reasigurare sunt similare celor prevăzute de prezenta lege pentru desfășurarea activității asigurătorului/reasiguratorului.

(8) Prevederile art.13 se aplică și asupra activității brokerului de asigurare și/sau reasigurare.

Articolul 111. Suspendarea și retragerea licenței brokerului de asigurare și/sau reasigurare

(1) Drept temei pentru suspendarea licenței brokerului de asigurare și/sau

reasigurare servesc:

a) cererea de suspendare benevolă a licenței depusă de către conducătorul brokerului de asigurare și/sau reasigurare la care se anexează decizia organului competent;

b) neachitarea, în termenele stabilite, a plăților regulatorii către Autoritatea de supraveghere;

c) netransferarea către asigurător, în termenul de scadență prevăzut în contractul de mandat, a primelor de asigurare și/sau de reasigurare colectate în numele acestuia;

d) neprezentarea rapoartelor specializate pentru două perioade de raportare consecutive, solicitate de Autoritatea de supraveghere;

e) transferarea primei de asigurare către asigurător în volum incomplet;

f) prestarea activității prin asistenți în brokeraj care nu corespund cerințelor prezentei legi;

g) nedeținerea limitei nivelului de capital social în mijloace financiare libere de obligații;

h) prestarea serviciilor de intermediere prin personal propriu care nu corespunde cerințelor de calificare;

i) nu au fost înlăturate, în termenul stabilit, toate circumstanțele care au determinat suspendarea licenței.

(2) Autoritatea de supraveghere adoptă decizia de încetare a suspendării licenței în temeiul cererii depuse de conducătorul brokerului de asigurare și/sau reasigurare și/sau al documentelor justificative ce confirmă înlăturarea circumstanțelor ce au servit drept temei pentru suspendarea licenței.

(3) Termenul de suspendare a licenței nu poate depăși 6 luni.

(4) Drept temei pentru retragerea licenței brokerului de asigurare și/sau reasigurare servesc:

a) cererea conducătorului brokerului de asigurare și/sau reasigurare privind retragerea benevolă a licenței, la care se anexează decizia organului competent;

b) hotărârea instanței de judecată cu privire la anularea înregistrării de stat a brokerului de asigurare și/sau reasigurare;

c) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate de către brokerul de asigurare și/sau reasigurare autorității de supraveghere;

d) stabilirea faptului de transmitere a licenței sau a copieii de pe aceasta altei persoane în scopul desfășurării activității brokerului de asigurare și/sau reasigurare;

e) nerespectarea de către brokerul de asigurare și/sau reasigurare a două prescripții privind lichidarea aceluiași încălcări;

f) încălcarea de către brokerul de asigurare și/sau de reasigurare a prevederilor art.108 alin. (3) și/sau alin.(7);

g) brokerul de asigurare și/sau reasigurare nu a început să activeze timp de peste un an de la data eliberării licenței ori nu mai activează mai mult de 12 luni consecutiv;

h) instanța de judecată a emis o hotărâre de intentare a procesului de insolvabilitate sau de încetare a activității brokerului de asigurare și/sau reasigurare;

i) încălcarea de către brokerul de asigurare și/sau de reasigurare a limitei de capital minim;

j) necorespunderea brokerului de asigurare și/sau reasigurare condițiilor obligatorii stabilite la art.108 alin. (2).

(5) Mențiunea referitoare la data și numărul deciziei privind suspendarea/retragerea licenței se consemnează în Registrul brokerilor de asigurare și/sau reasigurare licențiați nu mai târziu de prima zi lucrătoare de la data adoptării deciziei.

(6) În cazul suspendării/retragerii licenței, taxa pentru eliberarea/reperfectarea licenței nu se restituie.

(7) Brokerul de asigurare și/sau reasigurare este obligat, în decurs de 2 zile lucrătoare de la data comunicării hotărârii cu privire la retragerea licenței, să depună la Autoritatea de supraveghere licența retrasă.

Articolul 112. Denumirea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

(1) Denumirea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare trebuie să conțină una din sintagmele: “broker de asigurare”, “broker de asigurare – reasigurare” sau “broker de reasigurare”, după caz.

(2) Nu se admite folosirea în denumirea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare a însemnelor identice ori asemănătoare celor din denumirile brokerilor înființați anterior dacă denumirea primului poate fi confundată cu aceste denumiri.

Articolul 113. Responsabilitățile brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

(1) În cadrul activității sale de intermediere în asigurări și reasigurări, brokerul de asigurare și/sau de reasigurare reprezintă interesele asiguratului (reasiguratului). Anterior încheierii contractului de asigurare (reasigurare), brokerul de asigurare și/sau de reasigurare oferă explicații și recomandări privind condițiile, termenele, limitele sau excepțiile contractului și prima de asigurare sau reasigurare.

(2) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare intermediază încheierea contractului de asigurare (reasigurare) doar cu asiguratorul/reasiguratorul licențiat în conformitate cu prezenta lege.

(3) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare informează asiguratorul/reasiguratorul referitor la propunerile asiguratului (reasiguratului) privind contractul de asigurare sau reasigurare.

(4) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare poartă răspundere față de asigurat (reasigurat) pentru pierderile suportate de acesta, dacă pierderile au fost cauzate prin neglijență și dezinformare sau prin alte omisiuni proprii față de

asigurat (reasigurat).

(5) Autoritatea de supraveghere, în temeiul prezentei legi, va elabora acte normative privind alte responsabilități și obligații ale brokerului de asigurare și/sau de reasigurare, sistemul de raportare, protecția consumatorului și confidențialitatea informației.

CAPITOLUL V

SUPRAVEGHERE PRUDENTIALĂ

Secțiunea I

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE

Articolul 114. Principii generale privind procesul de supraveghere

(1) Obiectivul principal al supravegherii este protejarea asiguraților, beneficiarilor de asigurare și a terțelor persoane în baza contractelor de asigurare și asigurarea stabilității sistemului de asigurare din Republica Moldova.

(2) Supravegherea se bazează pe o abordare prospectivă în funcție de riscuri și include verificarea în mod continuu a desfășurării activității de asigurare și/sau de reasigurare și a respectării de către participanții profesioniști la piața asigurărilor a dispozițiilor de supraveghere și a legii.

(3) În exercitarea competențelor sale prevăzute de lege, Autoritatea de supraveghere colectează și procesează orice date și informații relevante, inclusiv date cu caracter personal, necesare pentru evaluarea conformării participanților profesioniști la piața asigurărilor cu prevederile legii și a actelor normative, precum și, în cazul în care este autoritate competentă responsabilă de supravegherea de grup, la cerințele prudențiale prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise întru aplicarea acesteia.

(4) Autoritatea de supraveghere își îndeplinește atribuțiile în mod transparent și responsabil, respectând principiul protecției informației confidențiale.

(5) În scopul exercitării atribuțiilor de supraveghere, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor acordă suportul necesar Autorității de supraveghere, la solicitarea acesteia, în conformitate cu legislația cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Articolul 115. Competența și atribuțiile Autorității de supraveghere

(1) Autoritatea de supraveghere este competentă și responsabilă pentru reglementarea, autorizarea și supravegherea, inclusiv la nivel de grup, a participanților profesioniști la piața asigurărilor precum și a sucursalelor societăților de asigurare și/sau reasigurare din alte state (în ceea ce privește operațiunile desfășurate pe teritoriul Republicii Moldova) și a Biroului Național.

(2) Activitatea Biroului Național este supusă supravegherii de către Autoritatea de supraveghere în condițiile prevăzute de actul normativ privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de

vehicule.

(3) În cadrul supravegherii, autoritatea de supraveghere solicită participanților profesioniști la piața asigurărilor, orice informație și document pentru îndeplinirea eficientă a atribuțiilor conferite de lege.

(4) Autoritatea de supraveghere este în drept să solicite prezentarea rapoartelor și informațiilor de la următoarele persoane și entități:

a) persoanele sau entitățile care au legături strânse cu societatea de asigurare și/sau reasigurare, sucursala societății de asigurare și/sau reasigurare din alt stat;

b) entitățile cărora le-au fost externalizate funcții sau activități operaționale aferente activității de asigurare și/sau reasigurare;

c) societatea căreia societatea de asigurare și/sau reasigurare, sucursala societății de asigurare și/sau reasigurare din alt stat i-a cedat parțial sau integral riscuri subscrise;

d) deținătorii de participații calificate în societatea de asigurare și/sau reasigurare și societății de asigurare și/sau reasigurare din alt stat care deține o sucursală pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) În vederea exercitării funcțiilor de control și asigurării unei supravegheri eficiente, inclusiv la nivel de grup, participanții profesioniști la piața asigurărilor, autoritățile publice, organizațiile și întreprinderile sunt obligate să prezinte Autorității de supraveghere orice informație sau document solicitat pentru executarea prezentei legi.

(6) În cazul în care supravegherea unei persoane sau a unei entități menționate în alin.(4) este responsabilitatea altei autorități, Autoritatea de supraveghere verifică operațiunile acestei persoane sau entități în cooperare cu Autoritatea de supraveghere competentă a respectivei, conform procedurii prevăzute de prezenta lege.

(7) Autoritatea de supraveghere este în drept, după informarea autorității de supraveghere din statul gazdă, să efectueze verificarea la fata locului a activității sucursalei societății de asigurare și/sau reasigurare înregistrată în Republica Moldova, care activează în alt stat.

(8) Autoritatea de supraveghere autorizează externalizarea funcțiilor și activităților societăților de asigurare și/sau reasigurare conform cerințelor stabilite prin actele sale normative. Autorizarea se extinde și asupra modificărilor contractelor de externalizare.

Articolul 116. Măsurile și metode de supraveghere

(1) Autoritatea de supraveghere are competență de a lua orice măsuri de supraveghere necesare în ceea ce privește societățile de asigurare și/sau reasigurare, sucursalele societăților de asigurare și/sau reasigurare din alte state, și/sau, după caz, intermediarii în asigurări și/sau reasigurări, precum și membrii organelor de conducere și persoanele care dețin funcții-cheie ale acestora, inclusiv:

- a) recomandări și atenționări;
- b) prescripții privind înlăturarea încălcărilor;
- c) măsuri suplimentare de implementare a managementului riscurilor;
- d) suspendarea oricărei tranzacții cu activele asigurătorului admise la acoperirea obligațiilor aferente contractelor de asigurare și/sau reasigurare;
- e) prescrierea majorării capitalului în vederea asigurării stabilității financiare a societății de asigurare și sau reasigurare, sucursalelor societății de asigurare și/sau reasigurare din alte state;
- f) instituirea administrării speciale;
- g) redresarea situației (remedierea financiară);
- h) aplicarea măsurilor de rezoluție;
- i) aplicarea sancțiunilor;
- j) suspendarea sau retragerea licenței;
- k) inițierea procedurilor de lichidare silită;
- l) inițierea procedurilor de insolvabilitate;
- m) alte măsuri prevăzute de prezenta lege.

(2) Supravegherea societăților de asigurare și/sau reasigurare, sucursalelor societăților de asigurare și/sau reasigurare din alte state și intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări se realizează prin următoarele metode:

- a) monitorizarea, colectarea, verificarea, analiza și evaluarea rapoartelor, informațiilor și notificărilor prezentate în temeiul prezentei legi și actelor normative ale Autorității de supraveghere;
- b) verificarea operațiunilor realizate în activitatea de asigurare și/sau reasigurare;
- c) efectuarea controalelor la unitățile societății de asigurare și/sau reasigurare;
- d) impunerea măsurilor de supraveghere.

(3) Societatea de asigurare și/sau reasigurare, sucursalele societăților de asigurare și/sau reasigurare din alte state, la solicitarea Autorității de supraveghere, efectuează testele pentru evaluarea capacității de menținere a stabilității financiare în orice situație. Instrumentele cantitative utilizate pentru evaluarea capacității acestora de a întruni cerințele de solvabilitate în situația posibilelor evenimente sau modificărilor viitoare ale condițiilor economice care ar putea avea efecte nefavorabile asupra stării financiare, se elaborează în baza actelor normative ale Autorității de supraveghere.

(4) Autoritatea de Supraveghere are dreptul să prescrie rezoluțiunea contractului de externalizare dacă constată că:

- a) societatea de asigurare și/sau reasigurare nu efectuează controlul continuu și sistematic asupra funcțiilor sau activităților externalizate, precum și nu asigură gestionarea riscurilor asociate acestora ori o face în mod neregulat și inadecvat;
- b) activitatea furnizorului funcțiilor sau activităților poate influența negativ capacitatea societății de asigurare/reasigurare de a-și îndeplini obligațiile.

Articolul 117. Procesul de supraveghere

(1) Autoritatea de supraveghere analizează și evaluează strategiile, procesele și procedurile de raportare instituite de societățile de asigurare și/sau reasigurare în vederea asigurării respectării cadrului legal, care include: evaluarea cerințelor calitative referitoare la sistemul de guvernanță, evaluarea riscurilor cu care se confruntă sau cu care s-ar putea confrunta, evaluarea capacității acestora de a le estima.

(2) Autoritatea de supraveghere analizează și evaluează respectarea următoarelor elemente:

- a) sistemul de guvernanță, inclusiv propria evaluare de risc și solvabilitate;
- b) rezervele tehnice;
- c) activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice;
- d) cerința de capital;
- e) solvabilitatea societății de asigurare și/sau reasigurare;
- f) normele privind investițiile;
- g) calitatea și cantitatea fondurilor proprii.

(3) Autoritatea de supraveghere efectuează în mod regulat următoarele activități:

a) monitorizează deteriorarea condițiilor financiare din cadrul societății de asigurare și/sau reasigurare și urmărește modul în care este remediată situația respectivă.

b) evaluează adecvarea metodelor și practicilor societăților de asigurare și/sau reasigurare concepute în scopul identificării de evenimente posibile sau de schimbări viitoare ale condițiilor economice care ar putea avea efecte nefavorabile asupra situației financiare a societății și evaluează capacitatea asiguratorului de a face față acestora.

c) impune societăților de asigurare și/sau reasigurare remedierea punctelor slabe sau deficiențelor identificate în cursul procesului de supraveghere.

(4) Autoritatea de Supraveghere supraveghează funcțiile și activitățile externalizate. În cazul în care furnizorul de servicii de externalizare își are sediul într-un alt stat, Autoritatea de Supraveghere este în drept să solicite autorității de supraveghere din statul în care se află furnizorul de servicii să efectueze controale la sediul acestuia.

(5) Controalele, analizele din oficiu și inspecțiile în teren se efectuează în conformitate cu procedura stabilită prin actele normative ale Autorității de supraveghere.

(6) Participanții profesioniști la piața asigurărilor sunt obligați să asigure cooperarea și colaborarea cu Autoritatea de supraveghere la atingerea obiectivelor supravegherii. Participanții profesioniști la piața asigurărilor trebuie să facă posibilă chestionarea oricărui angajat, să asigure accesul la toate documentele și la alte surse de informație necesare supravegherii. Orice persoană care obstrucționează efectuarea supravegherii și exercitarea atribuțiilor

Autorității de supraveghere, care instigă, provoacă sau facilitează obstrucționarea efectuării supravegherii încalcă prin aceste acțiuni prezenta lege și urmează a fi sancționată în corespundere cu prevederile legislației în vigoare.

(7) Autoritățile publice care exercită controlul asiguratorilor/reasiguratorilor, în limitele împuternicirilor prevăzute de actele normative, vor comunica Autorității de supraveghere încălcările legislației în domeniul asigurarilor.

(8) Autoritatea de supraveghere, membrii Consiliului de administrație, angajații Autorității de Supraveghere, administratorul special, lichidatorul nu răspund pentru prejudiciile, acțiunile sau omisiunile care au avut loc în exercitarea atribuțiilor lor, decât în cazul în care s-a demonstrat că acestea sunt intenționate și ilegale.

(9) Toate informațiile, documentele, solicitările, cererile depuse la Autoritatea de supraveghere de către participanții profesioniști la piața asigurarilor se prezintă în limba de stat, semnate de către persoana cu funcție de conducere prin aplicarea semnăturii olografe sau semnăturii electronice calificate avansată.

(10) În cazul în care participantul profesionist la piața asigurarilor nu respectă prevederile alin.(9) și actul prezentat este semnat fără a se indica funcția semnatarului, actul respectiv nu se examinează și se restituie. Restituirea actului nu exclude prezentarea repetată a acestuia către Autoritatea de supraveghere după înlăturarea neajunsurilor.

Articolul 118. Informații furnizate în scopuri de supraveghere

(1) Societățile de asigurare și/sau reasigurare prezintă Autorității de supraveghere rapoarte, date și informații cu privire la sistemul de management, operațiunile, principiile de evaluare în scopuri de solvabilitate, riscurile, sistemul de management al riscului și structura capitalului și alte date în scopuri prudențiale în condițiile stabilite prin actele normative ale Autorității de supraveghere, pe bază individuală și, respectiv, pe bază consolidată.

(2) Autoritatea de supraveghere este în drept să solicite informația aferentă societății de asigurare și/sau reasigurare de la auditori și alți experți externi.

(3) Informațiile furnizate Autorității de supraveghere vor corespunde următoarelor principii:

a) să reflecte natura, amploarea și complexitatea activității asiguratorului în cauză, în special riscurile inerente acestor activități;

b) să fie accesibile, complete în toate aspectele semnificative, comparabile și consecvente în timp;

c) să fie adecvate, fiabile și inteligibile.

(4) Societățile de asigurare și/sau reasigurare sunt obligate să dețină sisteme automatizate corespunzătoare și proceduri, aprobate de organul de conducere al societății de asigurare și/sau reasigurare, pentru îndeplinirea cerințelor prezentului articol.

Articolul 119. Cooperarea și schimbul de informații

(1) În vederea realizării obiectivelor sale, Autoritatea de supraveghere cooperează și realizează schimb de informații cu autoritățile competente din Republica Moldova și din alte state.

(2) Autoritățile prevăzute la alin.(1) trebuie să fie consultate în mod special în contextul evaluării calității acționarilor societăților de asigurare și/sau de reasigurare, inclusiv celor din alte state, al reputației și experienței persoanelor care urmează să dețină sau dețin funcții de conducere și funcții-cheie în cadrul societății de asigurare și/sau de reasigurare. Caracterul confidențial sau secretul profesional conținut în informațiile deținute de autoritățile prevăzute la alin.(1) nu împiedică schimbul de informații între respectivii subiecți și poate fi realizat numai în situația în care informațiile care urmează să fie comunicate beneficiază de garanții ale secretului profesional cel puțin echivalente cu cele menționate în prezenta lege.

(3) Schimbul de informații confidențiale cu autoritățile din alte state se realizează din oficiu sau în baza acordurilor de cooperare încheiate între Autoritatea de supraveghere și autoritățile similare din alte state, care conțin garanții privind protecția drepturilor subiectului datelor cu caracter personal.

(4) În cazul în care informațiile obținute în temeiul prezentului articol urmează a fi divulgate altor autorități, inclusiv din alte state, acestea nu pot fi divulgate decât cu acordul explicit al autorității care a furnizat informația și, după caz, exclusiv în scopurile pentru care respectiva autoritate și-a dat acordul.

(5) Prevederile alin.(2)-(4) nu împiedică schimbul de informații între autoritățile cu atribuții de supraveghere din Republica Moldova și alte persoane împuternicite, inclusiv:

- a) Banca Națională a Moldovei;
- b) organele de ocrotire a normelor de drept;
- c) Serviciul prevenirea și combaterea spălării banilor;
- d) instanțele de judecată;
- e) Consiliul de supraveghere publică a auditului.

(6) Prevederile alin.(5) se aplică cu respectarea următoarelor condiții:

- a) informațiile trebuie să aibă ca scop îndeplinirea atribuțiilor de supraveghere și a funcției de control;
- b) informațiile primite trebuie să fie supuse obligației privind secretul profesional prevăzute de prezenta lege și alte acte normative;
- c) informațiile trebuie să fie folosite în scopul depistării și investigării respectării și cazurilor de încălcare a legislației.

(7) Datele cu caracter personal destinate transmiterii către un alt stat sunt protejate în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal, cu particularitățile prevăzute de prezenta lege.

(8) Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal care fac obiectul unei prelucrări sau care urmează să fie prelucrate după transmitere poate

avea loc cu respectarea legii speciale privind protecția datelor cu caracter personal și doar în cazul în care statul de destinație asigură un nivel adecvat de protecție a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și a datelor destinate transmiterii.

(9) Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal aferente procesului de supraveghere a activității de asigurare și/sau reasigurare are loc în conformitate cu prevederile legii speciale privind protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 120. Secretul profesional

(1) Membrii Consiliului de administrație, angajații Autorității de Supraveghere, auditorii, precum și experții desemnați de Autoritatea de supraveghere sunt obligați să protejeze confidențialitatea tuturor informațiilor obținute atât pe parcursul îndeplinirii atribuțiilor de supraveghere, cât și după ce nu mai îndeplinesc funcții, nu mai sunt angajate, nu mai sunt autorizate sau nu mai există în niciun alt raport juridic în baza căruia aceste persoane au avut acces la informații confidențiale.

(2) Persoanele menționate la alin.(1) nu pot divulga informațiile confidențiale persoanelor fizice sau juridice cu excepția cazului în care aceste informații sunt prezentate într-o formă sintetică sau agregată care nu permite recunoașterea societății de asigurare și/sau reasigurare la care se face referire sau în alte cazuri stabilite de actele normative.

(3) Interdicția menționată la alin. (2) nu se aplică în următoarele situații:

a) verificarea îndeplinirii condițiilor de licențiere/înregistrarea în registrul agenților de asigurare de către societățile de asigurare și/sau reasigurare sau intermediarii de asigurare și/sau reasigurare;

b) aplicarea sancțiunilor;

c) contestarea actelor emise de Autoritatea de supraveghere;

d) furnizarea informațiilor pentru desfășurarea procedurilor penale;

e) în caz de faliment sau lichidare obligatorie a unei societăți de asigurare și/sau reasigurare pentru executarea creanțelor creditorilor împotriva acesteia.

(4) Obligația de a proteja informațiile confidențiale se aplică și informațiilor pe care Autoritatea de supraveghere sau persoanele menționate la alin. (1) le dețin urmare a schimbului de informații cu alte autorități de supraveghere.

Articolul 121. Cerințe de publicare pentru Autoritatea de supraveghere

(1) Autoritatea de supraveghere publică următoarele informații:

a) cadrul normativ aplicabil domeniului asigurărilor;

b) criteriile, metodele și instrumentele utilizate în procesul de supraveghere;

c) datele statistice agregate privind principalele aspecte aferente cadrului general de prudențialitate;

d) lista persoanelor care exercită funcții de conducere în societățile de asigurare și/sau reasigurare și în sucursalele societăților de asigurare și/sau reasigurare străine.

(2) Informațiile menționate la alin.(1) se publică și sânt accesibile pe pagina web oficială a Autorității de supraveghere și se actualizează periodic.

Secțiunea II SANCTIUNI

Articolul 122. Răspunderea și sancțiuni

(1) Sunt considerate încălcări pe piața asigurărilor nerespectarea prevederilor prezentei legi, ale a legislației cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse de vehicule, a legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, ale altor acte normative, nerespectarea condițiilor de licențiere, a deciziilor emise întru conformarea activității, neexecutarea sancțiunilor și măsurilor de redresare financiară, precum și faptele stabilite expres în Codul contravențional și în Codul penal.

(2) În caz de constatare a încălcărilor menționate la alin.(1), Autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:

- a) avertisment;
- b) suspendarea sau retragerea certificatelor de calificare eliberate de Autoritatea de supraveghere;
- c) amendă contravențională aplicată participantului profesionist sau persoanei cu funcție de răspundere (persoanei cu funcții de conducere și cu funcții-cheie) a societății de asigurare și/sau reasigurare sau intermediarului în asigurări și/sau reasigurări;
- d) amendă de până la 15% din cerința de capital minim aplicată societății de asigurare și/sau reasigurare conform categoriei de asigurări în care s-a constatat încălcarea;
- e) amendă de până la 15% din capitalul social aplicată intermediarului în asigurări și/sau reasigurări. Agenților bancassurance amenda se aplică în limita capitalului de 100 000 lei;
- f) limitarea operațiunilor prin interzicerea subscrierii unor noi contracte de asigurare și/sau reasigurare și a încasării primelor aferente acestora pentru toate clasele sau anumite clase de asigurare;
- g) amendă deținătorilor direcți și indirecți de acțiuni în capitalul social al societății de asigurare și/sau reasigurare până la 100% din mărimea deținerii în capitalul social al societății de asigurare și/sau reasigurare, calculată la valoarea nominală;
- h) suspendarea sau retragerea calității de persoană cu funcție de conducere și funcție-cheie, aprobată în prealabil de către Autoritatea de supraveghere;
- i) suspendarea sau retragerea parțială sau totală a licenței;
- j) suspendarea exercitării drepturilor de vot ale acționarului sau acționarilor

responsabili;

k) interzicerea dispunerii libere de activele societății;

l) alte sancțiuni prevăzute de prezenta lege.

(3) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) pot fi aplicate concomitent cu măsurile de redresare și rezoluție, prevăzute de prezenta lege, sau independent de acestea.

(4) Aplicarea sancțiunilor și a măsurilor sancționatoare potrivit prezentei legi nu înlătură răspunderea materială sau civilă sau penală, după caz.

(5) Avertismentul prevăzut la alin.(2) lit. a) include, de regulă, informarea despre încălcările constatate, cerința de lichidare în termenul stabilit a încălcărilor, precum și atenționarea asupra posibilității de aplicare a unor sancțiuni mai aspre și/sau a altor măsuri prevăzute de prezenta lege în cazul neînlăturării în termenul stabilit a încălcărilor constatate sau în cazul comiterii repetate a acestora, și se aplică la constatarea pentru prima dată a încălcării care nu afectează drepturile și interesele consumatorilor.

(6) Avertismentul poate fi aplicat concomitent cu alte sancțiuni prevăzute la alin.(2) sau independent de acestea.

(7) Amenda aplicată în temeiul prezentului articol se face venit la bugetul de stat.

(8) Autoritatea de supraveghere va reglementa prin act normativ principiile de aplicare graduală a sancțiunilor menționate la alin.(2), ținând cont de impactul asupra stabilității activității de asigurare în Republica Moldova, de drepturile și interesele consumatorilor, profilul de risc al societății de asigurare și/sau reasigurare sau intermediarului în asigurări și/sau reasigurări, de categoriile de asigurări practicate, gravitatea încălcărilor comise, de împrejurările în care a fost săvârșită încălcarea și de scopul urmărit.

(9) La stabilirea tipului sancțiunii și a quantumului amenzii, Autoritatea de supraveghere examinează toate circumstanțele relevante ale săvârșirii faptei, inclusiv următoarele aspecte, după caz:

a) gravitatea și durata faptei;

b) gradul de vinovăție a persoanei responsabile;

c) capacitatea financiară a persoanei responsabile de încălcare, astfel cum rezultă, de exemplu, din venitul anual al persoanei fizice responsabile sau din cifra de afaceri totală a persoanei juridice responsabile;

d) importanța profiturilor realizate sau a pierderilor evitate de către persoana responsabilă, în beneficiul acesteia, în măsura în care acestea pot fi determinate;

e) prejudiciile cauzate terților, în măsura în care pot fi determinate;

f) gradul de cooperare cu Autoritatea de supraveghere;

g) încălcările săvârșite anterior;

h) orice posibile consecințe sistemice ale faptei săvârșite.

(10) Suspendarea și retragerea licenței, precum și retragerea autorizației se aplică în cazurile stabilite de prezenta lege.

(11) Prejudiciile cauzate ca rezultat al încălcării legislației ce

reglementează activitatea pe piața asigurărilor urmează a fi reparate în modul stabilit de legislația civilă.

Capitolul VI

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 123. Dispoziții tranzitorii

(1) Adecvarea capitalului minim al unei societăți de asigurare și/sau reasigurare cerințelor prezentei legi se realizează în următorii termeni:

a) la un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, capitalul minim al societății de asigurare și/sau reasigurare va constitui cel puțin 50% din capitalul minim prevăzut;

b) la 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, capitalul minim al societății de asigurare și/sau reasigurare va constitui cel puțin 75% din capitalul minim prevăzut;

c) la 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, capitalul minim al societății de asigurare și/sau reasigurare va constitui cel puțin 100% din capitalul minim prevăzut.

(2) Pentru societățile de asigurare și/sau reasigurare ale căror acțiuni au intrat sub incidența prevederilor art. 29 din Legea nr. 407/2006, termenul de vânzare a acțiunilor expuse spre vânzare continuă să curgă în condițiile reglementărilor Autorității de supraveghere, iar la expirarea acestuia – poate fi prelungit în condițiile art.30 din prezenta lege. Prețul de vânzare a acțiunilor al căror termen de expunere spre vânzare continuă să curgă este ultimul preț de vânzare a acțiunilor respective din cadrul expunerii anterioare.

Articolul 124. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării.

(2) În termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Autoritatea de supraveghere va elabora și va aproba actele sale normative conform prevederilor prezentei legi.

(3) Guvernul, în comun cu Autoritatea de supraveghere, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

(4) Societățile de asigurare și/sau reasigurare care dețin licență valabilă pentru desfășurarea activității de asigurare și/sau reasigurare la data publicării prezentei legi sunt obligate să își conformeze activitatea, cu particularitățile prevăzute la art. 123 alin. (1) sub sancțiunea retragerii licenței.

(5) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări se abrogă.

(6) Actele normative emise de Autoritatea de supraveghere în baza Legii cu privire la asigurări nr.407/2006, cu modificările și completările ulterioare, se

aplică în continuare în măsura în care nu contravin prezentei legi, până la abrogarea lor expresă.

(7) Societățile de asigurare și/sau reasigurare care, la data intrării în vigoare a prezentei legi dețin licența pentru desfășurarea simultană a activității de asigurare și/sau reasigurare generală sau de viață vor continua desfășurarea activității în conformitate cu actele normative ale Autorității de supraveghere.

Președintele Parlamentului

Clasele de asigurări

A. Asigurările de viață

Tipurile de asigurări care au o bază contractuală:

a) asigurările de viață, care includ: asigurarea la termen de supraviețuire; asigurarea de deces, asigurarea la termen de supraviețuire și de deces (mixtă de viață), asigurarea de viață cu rambursarea primelor, asigurarea de căsătorie, asigurarea de naștere;

b) anuitățile;

c) asigurările de viață suplimentare: asigurările de deces din accident, asigurările de vătămări corporale, asigurările de incapacitate permanentă de muncă din boală, asigurările de incapacitate permanentă de muncă din accident, asigurările de incapacitate temporară de muncă din boală, asigurările de incapacitate temporară de muncă din accident, asigurările de spitalizare, asigurările de cheltuieli medicale, asigurările de boli grave, asigurările de șomaj, când acestea sunt subscrise suplimentar unui contract de asigurare de viață;

d) asigurările permanente de sănătate.

Clasele de asigurări de viață

(inclusiv transmiterea și primirea în reasigurare):

1. Asigurările de viață, anuitățile și asigurările de viață suplimentare prevăzute în prezentul compartiment la lit. a)-d), cu excepția celor prevăzute la pct.2 și 3.

2. Asigurările de căsătorie, asigurările de naștere.

3. Asigurările de viață și anuitățile care sunt legate de fondurile de investiții, prevăzute în prezentul compartiment la lit. a) și b).

B. Asigurările generale

Clasele de asigurări generale:

1. Asigurările de accidente (inclusiv accidentele de muncă și bolile profesionale), pentru care se acordă:

- despăgubiri financiare;
- despăgubiri în natură;
- despăgubiri mixte (financiare și în natură);
- despăgubiri pentru vătămări corporale suferite de persoane în timpul transportului.

2. Asigurările de sănătate, pentru care se acordă:

- despăgubiri financiare;
- despăgubiri în natură;

- despăgubiri mixte (financiare și în natură).

3. Asigurările de vehicule terestre (altele decât cele feroviare), care acoperă:

- daunele survenite la vehiculele terestre cu motor;
- daunele survenite la vehiculele terestre altele decât cele cu motor.

4. Asigurările de vehicule de cale ferată, care acoperă:

- daunele survenite la vehiculele de cale ferată care se deplasează sau transportă mărfuri ori persoane.

5. Asigurările de nave aeriene, care acoperă:

- daunele survenite la navele aeriene.

6. Asigurările de nave maritime, lacustre și fluviale, care acoperă:

- daune survenite la navele fluviale;
- daune survenite la navele lacustre;
- daune survenite la navele maritime.

7. Asigurările de bunuri în tranzit, care acoperă:

- daunele suferite de mărfuri, bagaje și de alte bunuri transportate.

8. Asigurările de incendiu și de alte calamități naturale, care acoperă:

- daunele suferite de proprietăți și de bunuri (altele decât bunurile cuprinse în clasele 3, 4, 5, 6 și 7) cauzate de:

- incendiu;
- explozie;
- furtună;
- alte fenomene naturale, în afara de furtună;
- energie nucleară;
- alunecări de teren.

9. Alte asigurări de bunuri, care acoperă:

- daunele suferite de proprietăți și bunuri (altele decât bunurile cuprinse în clasele 3, 4, 5, 6 și 7), în cazul în care aceste daune sunt cauzate de furt, grindină sau îngheț altele decât cele prevăzute la pct.8.

10. Asigurările de răspundere civilă auto, care acoperă:

- daunele ce rezultă din folosirea autovehiculelor (inclusiv răspunderea transportatorului).

11. Asigurările de răspundere civilă avia, care acoperă:

- daunele care rezultă din folosirea navelor aeriene (inclusiv răspunderea

transportatorului).

12. Asigurările de răspundere civilă maritimă, lacustră și fluvială, care acoperă:

- daunele care rezultă din folosirea navelor maritime, lacustre și fluviale (inclusiv răspunderea transportatorului).

13. Asigurările de răspundere civilă generală, care acoperă:

- daunele din prejudiciul produs terților altele decât cele menționate la pct.10, 11 și 12.

14. Asigurările de credite, care acoperă următoarele riscuri:

- insolvabilitatea;
- creditul de export;
- vânzarea în rate;
- creditul ipotecar;
- creditul agricol.

15. Asigurările de garanții pentru:

- garanțiile directe;
- garanțiile indirecte.

16. Asigurările de pierderi financiare, care acoperă:

- riscurile de șomaj;
- insuficiența veniturilor;
- pierderile datorate condițiilor meteorologice nefavorabile;
- nerealizarea beneficiilor;
- riscurile aferente cheltuielilor curente;
- cheltuielile comerciale neprevăzute;
- deprecierea valorii de piață;
- pierderile de rentă sau alte venituri similare;
- pierderile comerciale indirecte, altele decât cele menționate anterior;
- pierderile financiare necomerciale;
- alte pierderi financiare, conform clauzelor contractului de asigurare.

17. Asigurările de protecție juridică, ce acoperă:

- cheltuielile aferente procedurii judiciare și alte cheltuieli cum ar fi: recuperarea pagubei suferite de asigurat într-o procedură civilă sau penală, apărarea ori reprezentarea asiguratului într-o procedură penală, administrativă sau împotriva unei reclamații îndreptate împotriva lui.

18. Asigurările de asistență ale persoanelor aflate în dificultate în cursul deplasărilor sau absențelor de la domiciliu ori de la locul de reședință

permanentă.

Notă: Riscurile cuprinse într-o clasă nu pot fi incluse într-o altă clasă, cu excepția riscurilor auxiliare.

19. Reasigurări

- reasigurări proporționale
- reasigurări neproporționale.

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege privind activitatea de asigurare și reasigurare

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de Lege privind activitatea de asigurare și reasigurare a fost elaborat de către Comisia Națională a Pieței Financiare, iar conform prevederilor pct. 40 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, este promovat de Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de Lege privind activitatea de asigurare și reasigurare (în continuare – Proiect) este elaborat în conformitate cu Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020 – 2023 (pct.3.6.52), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 636/2019, precum și conform Acordului de asociere RM-UE (ratificat prin Legea nr.112/2014), în vederea transpunerii dispozițiilor Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II).

CNPF, în cadrul proiectului de asistență tehnică „Reforma pieței de asigurări din Moldova”, împreună cu experții Băncii Mondiale au elaborat proiectul de Lege privind activitatea de asigurare și reasigurare, care are drept scop consolidarea sectorului de asigurări și pregătirea pieței pentru Solvabilitatea II (punerea în aplicare a cerințelor de guvernare internă și de gestionare a riscurilor de către companiile de asigurări, consolidarea capacităților personalului CNPF pentru evaluarea guvernării și a riscurilor etc.).

Directiva Solvabilitate II consolidează prevederi ale unui număr de 14 directive și este structurată pe piloni, după cum urmează:

- Pilonul I – se referă la aspectele cantitative ale activității unei societăți de asigurare și/sau reasigurare; cerința de capital minim (Minimum Capital Requirement – MCR), cerința de capital de solvabilitate (Solvency Capital Requirement – SCR), calcularea și evaluarea activelor și a obligațiilor;

- Pilonul II – se referă la cerințele calitative ale activității (obligativitatea instituirii unui sistem de guvernare al societății, care să includă patru funcții obligatorii (funcții cheie): managementul riscului, actuarial, de control intern și de audit intern. Conducerea societății este responsabilă pentru a se asigura de respectarea principiilor sistemului de guvernare și de politicile elaborate pentru aplicarea acestuia în activitatea zilnică a societății);

- Pilonul III – se referă la cerințele de raportare și de diseminare a informațiilor către supraveghetori și terți.

Ca rezultat al evaluării de către experții Băncii Mondiale a sectorului de asigurări din Republica Moldova s-a constatat că piața de asigurări este una fragilă, subdezvoltată (inclusiv, cu elemente de stagnare și vulnerabilități), în măsură semnificativă dependentă de obligațiile de plată, iar asigurătorii se confruntă cu problema capitalizării scăzute și poziția slabă față de cerințele de solvabilitate. Din acest considerent, experții Băncii Mondiale au insistat asupra neaplicării prevederilor cantitative din Pilonul I al Directivei Solvabilitate II, motivând că acest lucru este prematur pentru piața asigurărilor autohtone. Este necesar mai întâi pregătirea terenului pentru transpunerea acestor prevederi ale Directivei prin efectuarea unui proces de curățare și consolidare a sectorului de asigurări, proces deja inițiat de CNPF, și ulterior de transpus prevederile cantitative ale Directivei în cauză. Din aceste considerente, proiectul de Lege nu transpune prevederile Pilonului I al Directivei Solvabilitate II, fapt coordonat și agreat cu experții internaționali.

Astfel, proiectul de lege prevede transpunerea prevederilor Pilonului II și III a Directivei Solvabilitate II, prin care se urmărește crearea unui cadru legal nou de gestiune a crizelor în sectorul de asigurări, prin introducerea de prevederi ce cuprind o serie de măsuri și instrumente menite să intervină suficient de timpuriu și de rapid în cazul unui asigurător neviabil sau în curs de a intra în dificultate. Printre aceste măsuri și instrumente se urmărește

garantarea protejării creditorilor de asigurări, minimizarea impactului asupra fondurilor de protecție, protejarea fondurilor publice prin reducerea la minimum a dependenței de sprijin financiar public, evitarea efectelor negative semnificative asupra stabilității financiare a pieței de asigurări, în special prin prevenirea contagiunii inclusiv asupra infrastructurilor pieței și prin menținerea disciplinei pe piață. Prin crearea acestui cadru normativ se asigură stabilitatea, predictibilitatea, precum și armonizarea și uniformizarea regimului de supraveghere și control al Autorității de supraveghere cu practicile europene în materie.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul transpune parțial cadrul reglementat la nivelul Uniunii Europene, dar modifică radical filosofia actului de supraveghere în domeniul asigurărilor prin introducerea unor abordări specifice Directivei 2009/138/CE. Astfel, comparativ cu regimul actual, proiectul de Lege aduce modificări importante privind:

- statuarea managementului riscului ca o funcție centrală a oricărei companii de asigurare și reasigurare;

- transferarea activității de conformitate, prin urmărirea respectării legii în sarcina conducerii asigurătorului, prin intermediul adoptării unui sistem de guvernantă și elaborarea unui set de politici scrise de aplicare a sistemului de guvernantă, care include funcțiile considerate funcții importante și critice (funcția de management al riscurilor, funcția de conformitate, funcția de audit intern și funcția actuarială). Reglementarea acestor funcții prin proiectul de lege nu împiedică societățile de asigurare și reasigurare să decidă în mod independent implementarea funcțiilor noi în practică sau externalizarea acestora entităților specializate, în limitele stabilite prin proiect; de asemenea, în cadrul societăților de asigurare și reasigurare mai mici și de complexitate mai redusă, o persoană sau o structură poate îndeplini mai multe funcții, cu excepția funcției de audit intern;

- obligativitatea pentru toate persoanele care îndeplinesc funcții critice de a fi competente și onorabile, iar pentru persoanele care ocupă funcții cheie de a fi supuse cerințelor de notificare/avizare de către Autoritatea de supraveghere;

- obligativitatea societăților de asigurare și reasigurare de garantare a transparenței prin punerea la dispoziția publicului a informațiilor esențiale privind solvabilitatea și situația lor financiară;

- stabilirea condițiilor de licențiere a societăților de asigurare și/sau reasigurare (eliberarea/suspendarea/retragerea licențelor, cerințele de licențiere a sucursalei societății de asigurare și/sau reasigurare din alte state, capitalul de dotare a sucursalei, evaluarea calității societății de asigurare și/sau reasigurare care solicită înființarea sucursalei)

- transformarea procesului de supraveghere dintr-unul reactiv într-unul continuu și prospectiv, care se bazează pe prelucrarea și interpretarea atât a informațiilor cantitative, cât și a celor calitative primite de la societatea de asigurare și/sau reasigurare (de exemplu, posibilitatea supraveghetorului de a analiza procesul decizional al societății poate conduce la concluzii pertinente privind capacitatea conducerii acesteia de a gestiona de o manieră prudentă societatea în cauză; astfel, în procesul de supraveghere, apare un instrument suplimentar pe baza căruia supraveghetorul poate lua măsuri adecvate și, de cele mai multe ori, cu caracter preventiv, în situația deteriorării poziției financiare a societății din cauza deciziilor neadecvate adoptate de conducerea acesteia);

- instituirea obligației societăților de asigurare și reasigurare de constituire de rezerve tehnice adecvate pentru a permite acestora să-și îndeplinească angajamentele față de deținătorii de polițe de asigurare și beneficiari (calcularea rezervelor tehnice, realizată prudențial, fiabil și obiectiv, se bazează pe informațiile furnizate de piețele financiare și pe datele disponibile în general, cu privire la riscul de subscriere, conform abordării realiste);

- colaborarea între autoritățile competente în cadrul colegiilor supraveghetorilor, în vederea luării unor decizii;

- cooperarea dintre autoritățile responsabile cu supravegherea societăților de asigurare și reasigurare, precum și între autoritățile respective și autoritățile responsabile cu supravegherea

societăților care activează în alte sectoare financiare;

- modelul inovativ de supraveghere în cadrul căruia un rol cheie este atribuit unui supraveghetor al grupului, recunoscând și menținând în același timp un rol important pentru supraveghetorul individual; competențele și responsabilitățile supraveghetorilor sunt strâns corelate cu răspunderea lor.

- modalitatea de gestiune a crizelor vizează trei mari părți: prevenirea acestora, intervenția timpurie și rezoluția. Procedura de redresare financiară cuprinsă în acest act normativ reprezintă totalitatea modalităților și a măsurilor cu caracter administrativ dispuse de autoritatea de supraveghere, ca autoritate competentă, măsuri care sunt destinate să mențină sau să restabilească situația financiară a unui asigurător. Mecanismele de redresare și rezoluție sunt menite a completa și a înlesni rolul autorității de supraveghere în garantarea continuității funcțiilor financiare și economice critice ale unui asigurător aflat sau susceptibil de a se afla în dificultate.

- cerința de capital minim (realizabilă etapizat: la un an - 50% din capitalul minim prevăzut, la 2 ani - 75%, la 3 ani - 100%) reprezentată de capitalul propriu al societății de asigurare și/sau reasigurare, care constituie cel puțin (pragul absolut):

a) echivalentul în lei a 2.200.000 EUR (la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei la data raportării) - pentru societățile de asigurare care desfășoară activitate de asigurare generală și nu cad sub incidența lit.b);

b) echivalentul în lei a 3.200.000 EUR (la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei la data raportării) - pentru societățile de asigurare care desfășoară activitate de asigurare generală care subscriu integral sau parțial riscurile din clasele de asigurare 10-15 prevăzute în Anexă;

c) echivalentul în lei a 3.200.000 EUR (la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei la data raportării) - pentru societățile de asigurare care desfășoară activitate de asigurări de viață;

d) echivalentul în lei a 3.200.000 EUR (la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei la data raportării) - pentru societățile care desfășoară activitate de reasigurare exclusivă;

e) totalul sumelor prevăzute la lit. a) și c) sau b) și c) pentru societățile de asigurare care practică activitatea simultană;

f) echivalentul în lei a 6.400.000 EUR (la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei la data raportării) - pentru asigurătorii compoziți care subscriu integral sau parțial și riscuri din clasele 10-15 prevăzute în anexă.

- competențele CNPF în calitate de supraveghetor. Astfel, se reglementează măsurile/sanctiunile pe care Autoritatea de supraveghere le poate lua în această calitate, mai cu seamă în cazul în care societățile de asigurare nu respectă prevederile referitoare la rezervele tehnice și pe cele privind cerințele de capital, inclusiv cu interzicerea societăților respective să dispună liber de active până la restabilirea conformității cu cerințele legale.

- activitatea intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări. Conform proiectului, distribuitorii de asigurări (brokeri, agenți de asigurare, agenții bancassurance) urmează să respecte cerințele de informare și conduită în desfășurarea activității și vor acționa întotdeauna onest, corect și profesionist, astfel încât să corespundă cel mai bine intereselor clienților. Înainte de încheierea contractelor de asigurare, intermediarii în asigurări și/sau reasigurări vor evalua cerințele și necesitățile clienților, pe baza informațiilor obținute de la aceștia, astfel încât contractele propuse să fie în concordanță cu acestea. De asemenea, intermediarii vor furniza clienților informațiile privind produsele de asigurare. Atât intermediarii în asigurări și/sau reasigurări, cât și angajații asigurătorilor care desfășoară activități de distribuție de asigurări trebuie să-și actualizeze în permanență cunoștințele și competențele profesionale; toți intermediarii de asigurări sunt obligați să prezinte dovada formării lor profesionale (calificare și pregătire profesională continuă), iar societățile de asigurare trebuie să instituie politici proprii privind formarea profesională continuă a forței proprii de distribuție.

4. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de Lege transpune parțial dispozițiile Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II).

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare suplimentare din contul bugetului de stat sau al CNPF.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare a implementării prezentului proiect de lege, CNPF va elabora reglementările subordonate Legii, în vederea armonizării și convergenței practicilor de supraveghere.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Potrivit art.32 alin.(1)-(3) din Legea privind actele normative (nr.100/2017), proiectul de lege a fost remis spre avizare instituțiilor de resort și supus consultărilor publice. Obiecțiile și propunerile înaintate au fost luate în considerare la etapa de definitivare a proiectului și reflectate în sinteză. Totodată, se menționează că pe parcursul trimestrului I, 2020 în vederea discutării aspectelor esențiale din Proiectul de lege privind activitatea de asigurare și sau reasigurare în cadrul CNPF au fost organizate 13 ședințe comune cu participarea societăților de asigurare și asociațiilor profesionale-BNAA (Biroul Național al Asiguratorilor de autovehicule), AAM (Asociația de Actuarat din Moldova), ABAR (Asociația Brokerilor de Asigurare/Reasigurare).

8. Constatările expertizei anticorupție

Potrivit art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege a fost remis Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei anticorupție.

În rezultatul examinării, nu au fost identificați careva factori de risc care pot genera apariția riscurilor de corupție, iar propunerile înaintate au fost luate în considerare la etapa de definitivare a proiectului.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Potrivit art.34 alin.(1) și art.36 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege a fost remis Centrului de Armonizare a Legislației pentru a fi supus expertizei de compatibilitate. Obiecțiile și propunerile reflectate în declarația de compatibilitate au fost luate în considerare la definitivarea proiectului cu includerea acestora în sinteza obiecțiilor/propunerilor.

10. Constatările expertizei juridice

Potrivit art.34 alin.(1) și art.37 din Legea nr.100/2017 privind actele normative, proiectul de lege a fost remis Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice. Obiecțiile și propunerile înaintate au fost luate în considerare la definitivarea proiectului și reflectate în sinteză.

11. Constatările altor expertize

Conform art. 1 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar bancar și nebancaar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.

Viceprim-ministru,
Ministru al finanțelor

Serghei PUȘCUȚA